

**ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ
ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ Π. ΛΑΜΠΡΟΥ
ΠΡΥΤΑΝΕΥΣΑΝΤΟΣ**

ΚΛΑΤΑ ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΝ ΕΤΟΣ 1911-1912

Οι πελευταῖοι πανεπιστημιακοί Νόμοι δὲν κατέργησαν τὸ ἀναγκαῖον καὶ ὑραῖον εὐμενὸν τῆς ἐπισήμου ἐγκαταστάσεως τῶν πανεπιστημιακῶν ἀρχῶν, καθ' ᾧ δὲ μὲν ἀποχωρῶν Πρύτανις λογοδοτεῖ ἐνώπιον τῶν ἐκπαιδευτικῶν ἀρχῶν, τῆς ἀλογελείας τῶν καθηγητῶν, τοῦ σώματος τῶν φοιτητῶν καὶ τοῦ κοινοῦ περὶ τῶν πεπραγμένων, δὲ δὲ τὴν ἀρχὴν ἀναλαμβάνων Πρύτανις ἀναγνώσκει διατριβὴν ἐπιστημονικὴν εἰς τὰ τοῦ αλέσθου αὐτοῦ ἀναφερομένην.

Ἄλλὰ διὰ λόγους εὐνικοὺς εἰς ἀπανταξ γνωστοὺς τὸ Πανεπιστήμιον βραδύτατα μόνον ἐλειτούργησε κατὰ τὸ λῆγον ἀκαδημαϊκὸν ἔτος, οὗτοι δὲ δὲν παρέστη ἡ εὐκαιρία τῆς τελέσεως τῆς ἀκαδημαϊκῆς ταύτης ἑστῆς. Διὰ τοῦτον τὸν λόγον ἀναγκάζομαι, τὸ τελευταῖον τῆς πρυτανείας μου ἐκτελῶν καθῆκον, νὰ καταθέσω ἀπλῶς γραπτὴν τὴν λογοδοσίαν μου ταύτην, διπλῶς κατηρῷ ἐκτυπωθῆ κατὰ τὰ μέγρι τοῦδε εἰωθότα.

Διὰ δύο λόγους τὰ ἔργα τῆς πρυτανείας, ἐφ' ᾧ τὸ δεύτερον μὲ ἀνεβίβασεν ἀμόθυμος ἢ ψῆφος τῶν συναδέλφων καὶ ἢ ὑπὸ τῆς σεβαστῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ἔγχρισις

τῆς έκλογῆς κατά τὸ λῆξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος, ὅπηρέξαν
βικρύτερα τοῦ συνήθους, πρῶτον μὲν ἐνεκα τῆς τὸ πρῶτον ἑφαρ-
μογῆς τῶν νέων πανεπιστημιακῶν νόμων, δεύτερον δ' ἐνεκα τῆς
ἐν τούτῳ τῷ ἔτει τελέσεως τῆς ἔνδομηκοστῆς πέμπτης ἀμφιετη-
ρίδος τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου, συμπιπτούσης πρὸς τὴν ἐν
Ἀθήναις Συνέλευσιν τοῦ 15^ο Διεθνοῦς Συνεδρίου τῶν Ἀνατολι-
στῶν. Όφελοι δὲ νὰ ὄμοιοι γίνονται, διτὶ η ἔξομιλυνσις τῶν παρου-
σιασθεῖσῶν ἐνεγρειῶν καὶ η ἐκ τῶν ἐνόντων εὐόδωσις τῶν ἐπι-
βεβλημένων ἡμῖν ἑργῶν θὰ ἦται ἐν πολλοῖς ἀνέρικτος ὅντες τῆς
προθύμου καὶ ἀληθῶς ἀδελφικῆς ἐν τελείᾳ πρὸς μὲ ἐμπιστοσύνῃ
συνεργασίας τῶν κ. κ. συγχλητικῶν καὶ τῆς ἀπαύστου συναυτι-
λήψεως τοῦ προσταμένου Ὅπουργείου.

Εὐχαριστίας δ' ὄφελοι εἰς τὸ τὸν Ἑγικὸν γραμματέα τοῦ
Πανεπιστημίου κ. Κωνσταντίνου Παλαρίδην καὶ ἀπασαν τὴν λοι-
πὴν ὑπαλληλίαν διὰ τὸν Ζῆλον, μεθ' οὐ ἔξετέλεσαν τὸ καθῆκον
αὐτῶν παρὰ τὴν ἐκ τῶν νέων νόμων μεγάλην αὔξησιν τῆς
ὑπηρεσίας καὶ τοὺς προσθέτους κόπους, εἰς οὓς ὑπεβλήθησαν
χάριν τῆς ἐπιτυχίας τῶν ἱερῶν τῆς ἀμφιετηρίδος καὶ τοῦ Συνε-
δρίου τῶν Ἀνατολιστῶν.

Ἐπῆλθον δ' ἐν τῇ ὑπαλληλίᾳ κατὰ τὸ λῆξαν ἀκαδημαϊκὸν
ἔτος αἱ ἔξης μετασειδαί. Διὰ μὲν τοῦ ὑπ' ἀρ. 6232 ἀπὸ 31 Μαρ-
τίου 1912 ἑγγράφου τοῦ Ὅπουργείου τῆς Παιδείας ἀνεκοινώθη,
ὅτι διὰ Β. Διατάγματος προήγθησαν εἰς ἡμηματάρχας δευτέρας
τάξεως οἱ γραμματεῖς κ. κ. Κωνστ. Εανθοπουλίδης, Πέτρος
Βρυζάκης καὶ Στ. Ἀποστολίδης. Διὰ δ' ἑγγράφου τοῦ αὐτοῦ
Ὕπουργείου ἀπὸ 13 Δεκεμβρίου 1911 ὑπ' ἀρ. 28693 ἀνεκο-
ινώθη, διτὶ διὰ Β. Διατάγματος ἐγένετο δεκτὴ η παραίτησις τοῦ
λογιστοῦ κ. Σταύρου Πλευμένου καὶ τοῦ ὑπογραμματέως κ. Ν.
Ολυμπίου. Διὰ δ' ἑγγράφου τῆς 5 Ιανουαρίου 1912 ὑπ' ἀρ. 286
ἀνεκοινώθη Β. Διάταγμα, διτὶ οὖ διωρίσθη λογιστῆς μὲ βαθμὸν
ἡμηματάρχου δευτέρας τάξεως κ. Π. Ισιδωρίδης. Δι' ἑγγρά-
φου τῆς 27 Οκτωβρίου 1912 ὑπ' ἀρ. 22327 ἀνεκοινώθη ὑπουρ-

γικὴ πρᾶξις, διτὶ διὰ ἀπειλήθη τῆς ὑπηρεσίας ὁ γραφεὺς Γεώργιος
Δεληγιάννης ως μὴ ἀναλαβὼν τὰ καθήκοντά του. Διὰ δ' ἑγγρά-
φου ὑπ' ἀρ. 28503 τῆς 14 Δεκεμβρίου 1911 ἀνεκοινώθη ὑπουρ-
γικὴ πρᾶξις, διτὶ διὰ διωρίσθη εἰς ἀντικατάστασιν αὐτοῦ γραφεὺς
ὁ Ν. Μουσουράκος. Τῷ δὲ 18 Τουλίου 1912 διὰ τοῦ ὑπ' ἀρ.
14458 ἑγγράφου προσετέθη ως γραφεὺς ὁ Εὐάγγελος Σπυρίδω-
νος. Δύο δὲ τῶν γραφέων, συμπληρώσαντες τὸν νενομισμένον
χρόνον εὐδοκίμου ὑπηρεσίας, διὰ Β. Διατάγματος προήγθησαν
εἰς ὑπογραμματεῖς, ὁ μὲν Νικόλαος Σουβλάκης δυνάμει τοῦ ἑγ-
γράφου 25144 τῆς 13 Δεκεμβρίου 1911, ὁ δὲ Ἀπ. Λαλιώτης
δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀρ. 15787 τῆς 11 Ιουλίου 1912. Τέλος δὲ
τὸ ὑπουργικὸν ἑγγράφον 52 τῆς 4 Ιανουαρίου 1912 ἀνεκοινώσαν
ἡμῖν Β. Διάταγμα, διτὶ οὖ ἥξηθη κατὰ διαχρημάτων πεντήκοντα ὁ μη-
νιαῖος μισθὸς τοῦ Γενικοῦ γραμματέως κ. Κωνστ. Παλαρίδη, τὸν
γραμματέων κ. κ. Κωνστ. Εανθοπουλίδη, Η. Βρυζάκη, Στ.
Ἀποστολίδη καὶ Δ. Μάζαρη ὡς καὶ τοῦ ταρίου Δ. Λιθαδά.
Ηὕξηθη δὲ καὶ τοῦ ἀρχιτέκτονος κ. Σ. Ζερβού δροίως ὁ μισθὸς
ἀπὸ τῆς 18 Σεπτεμβρίου 1911, διτὶ συμπλήρωσε δεκαετῆ
ὑπηρεσίαν.

Φοιτηταὶ ἐνεγράφησαν κατὰ τὸ λῆξαν πανεπιστημιακὸν ἔτος
εἰς μὲν τὸ Ἑθνικὸν Πανεπιστημίον 368, εἰς δὲ τὸ Καποδιστρια-
κὸν 471. Κατενέμοντο δὲ κατὰ Σχολὰς ως ἔξης· ἐν μὲν τῇ Ια-
τρικῇ 206, ἐν δὲ τῷ τῶν Φυσικῶν καὶ μαθηματικῶν ἐπιστημῶν
72 καὶ ἐν τῷ Φαρμακευτικῷ σχολείῳ 90, ἐν τῇ Θεολογικῇ 28,
ἐν τῇ Νομικῇ 355 καὶ ἐν τῇ Φιλοσοφικῇ 88. Λανενέωσαν δὲ
τὰς ἑγγραφὰς αὐτῶν ἐν μὲν τῷ Ἑθνικῷ Πανεπιστημῷ φοιτηταὶ
κατὰ τὸ χειμερινὸν ἔξαμηνον 944 καὶ κατὰ τὸ θερινὸν 1214, ἐν
δὲ τῷ Καποδιστριακῷ κατὰ τὸ χειμερινὸν ἔξαμηνον 1465 καὶ
κατὰ τὸ θερινὸν 1763. Κατὰ ταῦτα ἐφοίτησαν ἐν διώρῳ ἐν ἀπά-
σαις ταῖς Σχολαῖς κατὰ μὲν τὸ χειμερινὸν ἔξαμηνον 3248,
ῶν 2362 ἐκ τοῦ ἑσωτερικοῦ καὶ 686 ἐκ τοῦ ἑωτερικοῦ,
κατὰ δὲ τὸ θερινὸν 2977, ὃν 2339 ἐκ τοῦ ἑσωτερικοῦ καὶ 638

ἐκ του ἔξωτερον. Εἴητασθησαν δ' ἐν ἀπάνταις ταῖς σχολαῖς τῶν 360 Πανεπιστημίων ἐν δικώ 736. Τούτων ἐν μὲν τῇ Νομικῇ σχολῇ προσῆλθον εἰς ἔξετάσεις 254, ὡν ἀνεδείχθησαν πτυχιοῦχοι μὲν 187, ἐν αἷς 11 μὲν ἀξιωθέντες τοῦ βαθμοῦ ἄριστα, δι' δὲ τοῦ βαθμοῦ λίγην καλῶς καὶ 113 τοῦ βαθμοῦ καλῶς, πελειοδίδακτοι δὲ 42. Απερρίζθησαν δὲ 23 καὶ δύο ἀπεγώργησαν πρὸ τοῦ πέρατος τῶν ἔξετάσεων. Οἱ δὲ ἔξετασθέντες ἐν τῇ Ἰατρικῇ σχολῇ ἀνήλθον εἰς 202, ἀναδειχθέντες ἀπαντες πτυχιοῦχοι, 14 μὲν μὲν τὸν βαθμὸν ἄριστα, 143 δὲ μὲν τὸν βαθμὸν λίγην καλῶς καὶ 45 μὲν τὸν βαθμὸν καλῶς. Ηρακτικὰς δὲ ἔξετάσεις ὑπέστησαν 168, ὡν δύο μὲν ἀπερρίζθησαν, ἔλαθον δὲ τὴν ἀδειαν οἱ λοιποὶ 166, δύο δὲ μὲν τὸν βαθμὸν ἄριστα, 101 μὲν τὸν βαθμὸν λίγην καλῶς καὶ 60 μὲν τὸν βαθμὸν καλῶς. Εν δὲ τῇ Φαρμακευτικῇ σχολῇ ἔξετάσθησαν 37, ὡν δύο μὲν ἀπερρίζθησαν, ἔγειναν δὲ πτυχιοῦχοι 23, ὡν 4 μὲν τὸν βαθμὸν ἄριστα, 19 μὲν τὸν βαθμὸν λίγην καλῶς καὶ 14 μὲν τὸν βαθμὸν καλῶς. Εν δὲ τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ ἔξετάσθησαν 23, ἀνεδείχθησαν ἀπαντες πτυχιοῦχοι, 4 μὲν μὲν τὸν βαθμὸν ἄριστα, 13 μὲν τὸν βαθμὸν λίγην καλῶς καὶ 6 μὲν τὸν βαθμὸν καλῶς. Ήν δὲ τῇ Φιλοσοφικῇ Σχολῇ ἔξετάσθησαν 42, ὡν 26 ἔγειναν πτυχιοῦχοι, 8 μὲν μὲν τὸν βαθμὸν λίγην καλῶς, 23 δὲ μὲν τὸν βαθμὸν καλῶς, 16 δὲ τελειοδίδακτοι. Τέλος δὲ ἐν τῇ Σχολῇ τῶν φυσικῶν καὶ μαθηματικῶν ἐπιστημῶν ἔξετάσεις ἐν δικώ 28, ὡν 11 μὲν ἐν τῷ μαθηματικῷ τμήματι (πτυχιοῦχοι 8, ὡν 2 μὲν τὸν βαθμὸν ἄριστα, 2 μὲν τὸν βαθμὸν λίγην καλῶς καὶ 4 μὲν τὸν βαθμὸν καλῶς καὶ τελειοδίδακτοι 3), ἐν δὲ τῷ φυσικῷ τμήματι 17, ἀπαντες ἀναδειχθέντες πτυχιοῦχοι, 4 μὲν μὲν τὸν βαθμὸν ἄριστα, 5 δὲ μὲν τὸν βαθμὸν λίγην καλῶς καὶ 2 μὲν τὸν βαθμὸν καλῶς.

Ἐκ τῶν πινάκων τούτων ἔξχυγεται, ὅτι μικροὶ ὑπῆρξαν καὶ δικοὶ μεταβαλλοῦσι τῶν ἀριθμῶν τῶν ἐγγραφέντων σιτητῶν καὶ τῶν ὑποστάντων ἔξετάσεις τὸ λῆξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἀμέσως κύριο προηγηθέντα.

'Αλλ' οὐχ οὕτως ἔχει τὸ πρᾶγμα τοῦ λόγου ὅντος περὶ τῶν καθηγητῶν. Εἶναι γνωστότατοι οἱ λόγοι, δι' οὓς αἱ Σχολαὶ είχον ἐργασθῆ ἀκθηγητῶν, καὶ δυσφόρως ἐβλέπομεν οἱ ὑπολειτόντες, τριάκοντα τέσσαρες καὶ μόνοι, τὴν δικαίαν Ολίγων καὶ δυσαρέσκειαν τῶν ἐκ πάστης γωνίας Ἑλληνικῆς γῆς προσεργεμένων φοιτητῶν ἐπὶ τῇ ἀνεπαρκείᾳ τῆς διδασκαλίας. Όμολογῶ δέ, δτὶ ιδιαίτεροις αἰσθάνομαι χράν ἐπὶ τῇ κατὰ τὴν ἐμὴν Πρωτανείαν δυνάμει τῶν νέων πανεπιστημιακῶν γόμων συμπληρώσει τῶν πλείστων κενῶν ἡ ἴδρυθεισῶν νέων ἔδρων διὰ τῆς προσθήκης τριάκοντα καὶ τριῶν νέων καθηγητῶν. Δέντε διπλασιάσθημεν δὲ μόνον κατ' ἀριθμὸν, ἀλλὰ προσῆλθον εἰς τὰς τάξεις ἡμῶν διὰ τῶν διορισμῶν τούτων καὶ νέαι δυνάμεις εἴτε παλαιῶν προσφιλῶν συναδέλφων, οὓς ἀδίκως ἀκεκληθέντας τοῦ Πανεπιστημίου μετὰ χρῆσις εἰδούμεν ἐπαναζητήσατε εἰς τὰς καλπους ἡμῶν, εἴτε νεαρῶν μαστῶν τῆς ἐπιστήμης, ἀριστον προσομονιζόμενων μελλον. Λαρκεῖ δὲ ἡ ἀναγγαρὴ τῶν διορισμῶν τῶν διορισθέντων, δπως θεωρηθῆ δεδικαιολογημένη ἡ χαρά, μετ' τῆς ὑπεδέχθημεν αὐτούς. Καὶ δὴ διωρίσθησαν ὡς τακτικοὶ καθηγηταὶ ἐν μὲν τῇ Ἰατρικῇ Σχολῇ οἱ κ. κ. Γ. Γαζέπης, Μ. Γερουλάνος, Ι. Γεωργιάδης, Μιχαήλ Κατσαρᾶς, Σπυρίδων Λιβιερᾶτος, Κωνσταντίνος Λαζαρός, Χρήστος Μαλανδρίνος, Κωνσταντίνος Μελισσηνός, Βλαδίμηρος Μπένσης καὶ Ἀντώνιος Χρηστομάνος, ἐν δὲ τῇ Σχολῇ τῶν Φυσικῶν καὶ Μαθηματικῶν Ἐπιστημῶν οἱ κ. κ. Γεώργιος Ἀθανασιάδης, Δημήτριος Αἰγινήτης διευθυντής τοῦ Διπλοσκοπείου καὶ ἐπίτιμος καθηγητῆς, Κωνσταντίνος Ζέγγελης, Κωνσταντίνος Κτενᾶς, Γεώργιος Ματθαίδης, Σπυρίδων Μηλιαράκης, Γεώργιος Ρεμούνδος, Νικόλαος Χατζιδάκης καὶ Δημήτριος Χόνδρος, ἐν δὲ τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ ὁ κ. Χρήστος Ἀνδρούτσος, ἐν δὲ τῇ Νομικῇ οἱ κ. κ. Κωνσταντίνος Βατιλείου, Νικόλαος Γουναράκης, Τιμολέων Ηλιόπουλος, Ἀντώνιος Μορφερράτος, Δημήτριος Παππούλιας, Κωνσταντίνος Πετυμεζᾶς καὶ Ἰωάννης Σημαντήρας, ἐν δὲ τῇ Φιλοσοφικῇ οἱ κ. κ. Ἀδαμάντιος Ἅδα-

μαντίου, Θεοφίλος Βορέας, Νικόλαος Εξαρχόπουλος, Ηπαναγιώτης Καβδιάλιας, Σήμης Μενάρδος και Γεώργιος Σωτηριάδης.

Δύο δὲ ἀρχαῖοι καθηγηταί, οἱ κ. κ. Γ. Μιστριώτης και Ζ. Τρώσης, ἀπηλλάγησαν τῆς ὑπηρεσίας και κατεστάθησαν εἰς τοὺς ἐπιτίμους καθηγητάς, ἵτε καταληφθέντες ὑπὸ τοῦ διὰ τοῦ νέου νόμου καθορισθέντος ὄριου ἡλικίας Τρίτος δὲ συναδέλφους, δ. κ. Ιωάννης Ευταξίας, ἀπεχώρησε τοῦ Πανεπιστημίου, ἐγλώσσας, διτὶ παραιτεῖται τὸ δικαίωμα αὐτοῦ, διπλῶς διατηρηθῆ ὡς καθηγητῆς ἐν τῇ Νομικῇ Σχολῇ τοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου. Πρὸς ἅπαντας τοὺς συναδέλφους τούτους, ἐπὶ μακρὰν σειράν ἐτῶν ἔργασθεντας μετὰ ζῆλου και συνδέσαντες τὸ ὄνομα αὐτῶν ἀρρήτως πρὸς τὸ Πανεπιστήμιον, ή Πρυτανεία ἀπηύθυνε κατ' ἀπόρριψιν τῆς Συγκλήτου τὰ συλλυπητήρια τῶν συναδέλφων ἐπὶ τῇ ἐκ τοῦ Πανεπιστημίου ἀπομακρύνσει.

Ἄλλα και ἀπώλειαν δεινὴν υπέστη, ἐπὶ τῆς Πρυτανείας μουτὸν Πανεπιστήμιον διὰ τοῦ θανάτου ἀρχαίων δικαιορύμένων καθηγητῶν, ἐπὶ μακρὰ ἐτῇ ὑπηρετησάντων μετὰ ζῆλου και τελεσθρών τὸ Πανεπιστήμιον και τὴν ἐπιστήμην. Υπῆρξεν δὲ οἱ ἀποδιώσαντες, οὓς ἐν συντριβῇ καρδίας ἡκαλουθήσαμεν μέχρι τῆς τελευταίας αὐτῶν κατοικίας, δ. Τιμολέων Ἀργυρόπουλος, ἀποβιώσας τῷ 19 Ιανουαρίου 1912, δ. Σπυρίδων Βάσης, θανὼν τῇ 16 Μαΐου 1912, δ. Ἀλκιβιάδης Κρασσᾶς, τελευτήσας τῇ 15 Απριλίου 1912, και δ. Κωνσταντίνος Μητσόπουλος, τελευτήσας τῇ 30 Δεκεμβρίου 1911.

Τούτων ὁ Βάσης ἔκλεισε τοὺς δρθαλμοὺς βραχὺν μόνον γρόνον μετὰ τὴν συμπλήρωσιν εὐδοκιμωτάτης εἰκοσιπενταετοῦς διδασκαλίας, ἐφ ἦτορες τῶν θεῷμῶν συγχαρητηρίων τῆς Συγκλήτου και τῶν συναδέλφων τῷ 5 Μαρτίου 1912, ἐπετείρ τῆς ἐνάρξεως τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ, καθ' ἡ καὶ οἱ δυοῖς τιμηθέντες ἐπὶ τῇ εἰκοσιπενταετηρίδι αὐτῶν Γεώργιος Ἀγγελόπουλος και Σπυρίδων Λάμπρος.

Περὶ δὲ ὑφηγητῶν οὐδεὶς δύναται νὰ γένη λόγος, διότι οἱ

νέοι πανεπιστημιακοὶ νόμοι δὲν ἀνεγγόρισαν τοὺς προϋπάρχοντας, καθώρισαν δὲ τὰ τῆς ὑφηγεσίας κατὰ νέον τρόπον και κατὰ νέας διατυπώσεις, εἰς δὲ οὐδεὶς ὑπεβλήθη κατὰ τὸ λήξιν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος.

Η μεγάλη αδέησις τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ πολλὰς μερίμνας ἔδωκεν εἰς τε τὴν Πρυτανείαν και τὴν Σύγκλητον ἐνεκατῶν διστηρεῖαν, ἃς προεκάλεσεν ἀρ' ἐνὸς μὲν ἡ εὔρεσις τοῦ καταλλήλου χώρου διδασκαλίας διὰ πάντας τοὺς νέους συναδέλφους, ἀρ' ἐπέρου δὲ ἐνεκατῶν μεγάλων δαπανῶν, ἃς προκαλούσσιν ἡ διρυσίς νέων κλινικῶν και ἐργαστηρίων, η προσθήκη ἐπιμελητῶν και βοηθῶν και αἱ ἔλλοι παντοῖαι ἀνάγκαι τῶν ἐξρῶν. Άμφοτερα δὲ ταῦτα τὰ ζητήματα ἐλύθησαν ἐκάστοτε ἐκ τῶν ἔνδυτιν και μόνον.

Καὶ δὲ μόνον χώρος τοῦ κεντρικοῦ καταστήματος και τῶν παραπτημάτων τοῦ Πανεπιστημίου ἦτο ἀπὸ πολλῶν ἡδη ἐτῶν ἀνεπαρκής, ἀπέβη δὲ ἐτὶ ἀνεπαρκέστερος οὐ μόνον ἐνεκατῶν τῆς προσθήκης τῶν νέων καθηγητῶν, ἀλλὰ και ἐνεκατῆ τῆς μαριχίας τὸν Αργούστον 1911 πυρκαϊᾶς τοῦ Χημείου. Καὶ ἔξωμαλύνθησαν μόνον δύον ὑπῆρξεν ἐφικτὸν ταχύτερον τὰ ζητήματα τῆς ἀποζημιώσεως χάριν τῶν ἐπελθουσῶν ζημιῶν τοῦ τε κτιρίου και τῶν ἐν αὐτῷ συλλογῶν τῆς Φυσικῆς, Χημείας, Τγεινῆς και Μικροβιολογίας, Φαρμακολογίας, Ιατροδικαιοστικῆς και Τοξικολογίας ἐνεκατῆ τῆς προθυμίας τῶν Γενικῶν Ἀσφαλειῶν Τεργέστης και τῆς Ἀδριατικῆς Ἀσφαλιστικῆς ἐπικρείας, παρ' αἱς ἦτο ἐξησφαλισμένη ἢ τε οἰκοδομή και ἡ ἐν αὐτῇ περιουσία τοῦ Πανεπιστημίου. Ήγκαίρως δὲ κατωρθώθη νὰ λάβωμεν παρὰ τῶν εἰρημένων ἐπαντείων τὰ ἐπιδικασθέντα ἡμῖν ποσά, ἢτοι δραχμὰς μὲν 247.235 διὰ τὸ κτίριον, 238.281 δὲ διὰ τὰ ὄργανα τῆς Χημείας, Φυσικῆς και τῶν λοιπῶν συλλογῶν.

Άλλα μόνον τῶν δργάνων διὰ τινας μὲν τῶν συλλογῶν πελίων, διὰ τινας δὲ ἐπὶ μέρους κατωρθώθη ἡ ἐντὸς τοῦ λήξαντος ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους ἔγκαιρος ἀντικατάστασις. Τοῦ δὲ κτιρίου ἢ

ἀνέγερσις δὲν ήτο δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθῇ, ἐπειδὴ παντοῖχι ἐπεκράτησαν σκέψεις, ἔδει δὲ καὶ νὰ συγχειθῇ τὸ ζήτημα τῆς ὀνεγέρσεως πρὸς τὰς ἀνάγκας καὶ ἄλλων ἐργαστηρίων κατὰ τὰ λεχθητόμενα κατωτέρω. Καὶ τοῦτο μὲν ἡγαγάκασθημεν νὰ ἔξουσον ρήσωμέν τινα τῶν ἐργαστηρίων ἐν ἄλλοις παραρτήμασι τοῦ Πανεπιστημίου, τοῦτο δὲ νὰ ἐπιζητήσωμεν καὶ δεχθῶμεν τὴν ξενίαν ἐν ἄλλαις οἰκοδομαῖς χάριν τῆς ἐγκαταστάσεως ἄλλων ἐργαστηρίων καὶ τῆς ἐν αὐτῇ διδασκαλίας. Οὕτω τὰ ἐργαστήρια τῆς Φυσικῆς καὶ Χημείας τὰ καὶ πολὺ πλείστα τῶν ἄλλων ἀπαιτούντα χώρον ἐκ συνεννοήσεως μετὰ τοῦ Ὑπουργεῖον τῆς ἑθνικῆς οἰκονομίας ἐγκατεστάθησαν ἐν τῷ ἔξιαρτῳ καταστήματι τῆς Μαρασλείου Ἐμπορικῆς Σχολῆς, τοῦ Πανεπιστημίου ἀναλαβόντος τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐνοικίου ἄλλου οἰκήματος χάριν αὐτῆς. Τὸ δὲ ἐργαστήριον τῆς Τγιεινῆς καὶ Μικροβιολογίας ἐγκατεστάθη ἐν τῷ Παθολογικῷ Ἀνατομείῳ μετὰ τὴν συντέλεσιν ἀναγκαῖων πινδῶν μετατκευῶν καὶ τὸ Φαρμακολογικὸν ἐργαστήριον ἐν τῇ Αστυχλινικῇ. Ακαταλληλοτάτη δὲ ὑπῆρξεν ἡ ἐν ταῖς Κεντρικαῖς ἐνωμοτίαις, δπου καὶ τὸ ἀνθρωποετρικὸν τμῆμα, προσωρινὴ ἐγκατάστασις τοῦ Ιατροδικαστικοῦ καὶ Τοξικολογικοῦ ἐργαστηρίου, ὅπερ οὐ ἐνηργήθη κατ' Αδηούστον τοῦ 1912 μειοδοτικὴ δημοπρασία πρὸς μίσθωσιν καταλλήλου εἰκίας, οἵα καὶ πράγματι εὑρέθη.

Καὶ γενικωτέρα δὲ μεταρρύθμισις τοῦ κεντρικοῦ κτιρίου ἔμελλε νὰ ἐπέλθῃ διὰ τῆς εἰς αἴθουσας διδασκαλίας μετατροπῆς ὅλοκλήρου τῆς πτέρυγος, ἣν νῦν κατέχει τὸ Ζωολογικὸν Μουσεῖον, οὗ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ηαιδείας προέτεινε τὴν εἰς τὸ Ζάππειον μετάθεσιν μετὰ καὶ τοῦ Ὁρυκτολογικοῦ Μουσείου, ὅπερ ἐπίσης ἔμελλε νὰ διατεθῇ χάριν ἀκραστηρίων ἢ ἄλλων ἀναγκῶν τῆς διδασκαλίας. 'Αλλά' ἡ μετάθεσις αὕτη εἰς τὸ Ζάππειον, καίπερ ἐπιδιωχθεῖσα ὑφ' ἡμῖν, ὅπερι, εἰς τέλος ἀνέρικτος ἔνεκα πολλῶν λόγων.

'Ἐν δὲ τῇ Μαρασλείῳ Σχολῇ ἐγκατεστάθη καὶ τὸ Βοτανικὸν Μουσεῖον. Οὕτω δὲ διὰ τῆς ἀπομάκρυνσεως αὕτου ἀπὸ πτέρυγος

ὅλοκλήρου τοῦ ἕνω ὁρόφου τοῦ κεντρικοῦ κτιρίου τοῦ Πανεπιστημίου, διν κατελάμβανεν ἀπὸ μακροῦ ἥδη, κατωρθώθη διὰ καταλλήλου μεταπτευῆς τοῦ οἰκοδομήματος καὶ διὰ μικρᾶς σχετικῆς διαπόνης ἢ εὔρυνσις τῶν γραφείων τοῦ Πανεπιστημίου, ἀτινα, καὶ πρότερον ὅντα στενόχωρα καὶ ὀνεπαρχῆ, ἔτι μᾶλλον ἐπιδεῖ κατεδειγθησαν μετὰ τὸν πολλαπλασιασμὸν τῆς ὑπηρεσίας τὸν ἐπελθόντα ἐκ τοῦ κατὰ τοὺς τελευταίους νόμους διχασμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου. Πρὸς τὴν μεταπτευὴν δὲ ταῦτην συνεδέθη καὶ ἡ ἐπὶ τὸ ἀξιοπρέπεστερον καλλωπισμὸς τῶν αἰθουσῶν τῆς Συγκλήτου, τῆς Ηρυτανείας καὶ τῶν συνεδριάσεων τῶν Σχολῶν ὡς καὶ τοῦ νέου γραφείου τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως.

Τα οἰκοδομικὰ ταῦτα ἔργα δὲν ὑπῆρξαν τὰ μόνα, ὃν ἐπελήρθημεν ἐπὶ τῆς ἡμετέρας Ηρυτανείας. Τοιχοταῖς ὑπῆρξαν καὶ αἱ ἐπισκευαὶ τῶν εἰς τὸ Πανεπιστημιον ἀνηκότων οἰκοδομημάτων, περιορισθεῖσαι ἔνεκα γλισχρότος τῶν πόρων εἰς τὰς ἀπολύτως ἀναγκαῖας, ἐν αἷς καὶ ἐπισκευὴ τῶν κεραυνογωγῶν, οἵτινες ἀπεδειγθησαν μετ' ἐπιστραμένην ἐξέτασιν ὡς ἐπαπειλούντες κινδύνους. Ἐτι δὲ μείζων κίνδυνος ἡπελλεὶ τὸ Πανεπιστήμιον ἐκ τῆς κακῆς καταστάσεως τῆς παλαιῆς ἐγκαταστάσεως τοῦ ἡλεκτρικοῦ φωτισμοῦ τοῦ κεντρικοῦ κτιρίου, ἡς τὴν ἐξέτασιν ἀνεθέσθη ἐις ιδίαν ἐπιτροπίαν ἐπιμελέστατα ἐργασθεῖσαν. Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῶν πορισμάτων αὕτης ἡ Σύγκλητος ἐψήφισε καὶ τὸ Ὑπουργεῖον ἐνέκρινε τὴν ζητηθεῖσαν πίστωσιν ἐξαχιεγιλίων δραχμῶν χάριν τελείας ἀνανεώσεως τῆς ἡλεκτρικῆς ἐγκαταστάσεως, ἡτις ἐλπίζομεν ὅτι θέλει περιστωθῆ ἀλισώς ἐπὶ τοῦ γῆμετέρου διαδέχου. Μετὰ χαρᾶς δὲ εἶδον τὴν Σύγκλητον ἐγκρίνουσαν κατ' αἰτήσιν τοῦ καθηγητοῦ κ. Γ. Φωκᾶ τὴν οἰκοδόμησιν ιδίου περιπτέρου ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ Ἀρεταίειου Νοσοκομείου χειρουργικῆς αλιτοτής, ὅπερ ἡς ἐψηφίσθη διαπόνη τριάκοντα χιλιόδων δραχμῶν, ηύτούχησε δὲ νὰ καταθέσω τὸν θεμέλιον τῆς οἰκοδομῆς ταῦτης, ἡς εὔχομαι τὴν ταχεῖαν ἀποπεράτωσιν.

'Αλλὰ τὰ μικρὰ ταῦτα ἔργα δὲν ἀπεμάκρυναν ἡμᾶς ἀπὸ τῆς

προμελέτης σχεδίου δικαιοδομικής ένεργειας άναγκαίας πρὸς κανονικὴν λειτουργίαν τοῦ Πανεπιστημίου. Θεωρῶ δὲ περιττὸν νὰ ἔχεισθι εὐτυχία εἰν λεπτομερεῖᾳ τὸ κατὰ τὰς ἐμὰς γνώμας σχέδιον τοῦτο, προτιμῶ τὴν ἐν τοῖς παραρτήμασι τῆς ἀνὰ γενί-
ρας λογοδοσίας ἑκτύπωσιν τῆς περὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος
ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς Συγκλήτου τῆς 25 Ιουνίου 1913 ἐκθέ-
σεώς μου μετά τινων συμπληρωμάτων τῶν κ. κ. συγκλητικῶν.
(Ἴδε παράρτημα Α'). Λότη, μελετήσασα τὴν ἔκθεσιν ἐκείνην
ἐπιστημένως καὶ μετατρέψασα ἐν τισι, κατέληξεν εἰς τὸ συμπέ-
ρασμα, ὅτι εὐκτικία θὰ ᾖ τῇ σύγχρονες οἰκοδόμησις ἀπάντων
τῶν ἀναγκαίων εἰς τὸ Πανεπιστήμιον κτιρίων, ἐν οἷς καὶ τῇ Ἀκα-
δηματικῇ Δέσμῃ, ὅπερ ἡς παρ' ὅλας ἡμᾶς τὰς προσπαθεῖσας δὲν
κατωρθώθῃ νὰ εὑρεθῇ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος καπάλληλος πρὸς μί-
σθωσιν οἰκία. Ενόμισε δὲ τῇ Συγκλήτῳ, διὰ πλήρη τῶν πόρων,
οὓς χάριν τῶν οἰκοδομῶν τούτων θὰ ἥδυνατο νὰ διαθέσῃ αὐτὸς τὸ
Πανεπιστήμιον, οὓς καγὶ ὑπεδείκνυν ἐν τῷ ὑπομνήματι, παρί-
στατηκὶ ἀνάγκη τῆς διαπάνης πεστάρων ἐκαπομυρίων, εὑρεθῆσο-
μένων διὰ χρεωλυτικοῦ δανεῖου ἐπὶ τῇ ἐγγυήσει τῆς Κυβερνή-
σεως, παρεχούσης ἐπὶ τούτῳ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ἐνιαυσίαν
χορηγίαν διακριτῶν μέγετοι διακρισίων πεντήκοντα χιλιάδων ὄραχ-
μῶν. Καὶ ἦλθον μὲν περὶ τοιούτου δανεῖου κατ' ὀργὴν εἰς λόγους
μετὰ τῆς Γενικῆς Διοικήσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἐλ-
λάδος· ἀλλ' ἡ Κυβερνησίς, εἰς τὴν ἀπετέλημεν μεσοῦντος τοῦ
Θέρους τοῦ 1912, διποὺς μάθωμεν, ἵνα θὰ ἥδυνατο νὰ προέλθῃ εἰς
τὴν ἀναγκαῖαν κατ' ἔτος χορηγίαν, ὑπέδειξεν εἰς ἡμᾶς, διὰ τοιού-
τος δὲν θὰ ᾖ τὸ ἐφικτὸν ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἔνεκεν ἀλλων ἀπιστε-
κτικωτέρων καὶ μᾶλλον ἐπειγουσῶν ἀναγκῶν τοῦ ἔθνους. Ηρά-
γματι δὲ μετ' οὐ πολὺ κατεφάνη ὅποιαι τίσαν αἱ ὑποδηλούμεναι
αὗται ἔθνικαι ἀνάγκαι, διὰ τὸ ἔθνος ἀπεδύθη πάνοπλον εἰς τὸν
ὑπὲρ τῶν ἐλών ἀγῶνα.

Πλὴν τῶν ἔργων τούτων τῶν συγδεομένων πρὸς τὰς ἀνάγκας
τῆς διδασκαλίας τῇ Συγκλήτῳ, ἥτις μετά σιδηροπονίας ἀπαρχικ-

λου καὶ ἀκαταπονήτως εἰςγάσθη, συνέλθουσα εἰς 39 ἐν δλῷ συν-
εδρίας, περὶ πολλῶν καὶ ἀλλων εἶχε νὰ μεριμνήσῃ, οὐ μόνον
περὶ τῶν συνήθων καὶ καθημερινῶν ἔργων τῆς διοικήσεως τοῦ
Πανεπιστημίου καὶ τῶν οἰκονομικῶν αὐτοῦ συμφερόντων συσκε-
πτομένη καὶ ἀπορρασίουσα, ἀλλὰ καὶ περὶ τὴν εἰςήγησιν πολ-
λῶν Διαταγμάτων ἐκτελεστικῶν τῶν νέων πανεπιστημιακῶν Νό-
μων ἀσχελουμένη καὶ περὶ τὴν ἀναθεώρησιν τῶν Νόμων τούτων
κατ' εμὴν εἰςήγησιν ἐνδιατρίφασα χάριν τῆς εἰς τὴν Κυβερνησίαν
ὑποβολῆς μεταρρυθμίσεων, θεωρηθεισῶν ἀναγκαίων πρὸς βελτίω-
σιν καὶ συμπλήρωσιν αὐτῶν ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ Πανεπιστημίου.

Εὔτυχῶς δ' ἐλάχιστα ἀπησχόλησε τὴν Σύγκλητον ἡ ἐν τῷ
Πανεπιστημιώ τάξις, διέτι παρ' ὅλας τὰς ἐπελθούσας ἐκ τῶν
νέων Νόμων μεταβολάς, ὡν τινες δὲν ἦσαν εὐάρεστοι διὰ τοὺς
κ. φοιτητὰς, καὶ παρὰ τὰς παντοῖας ἀνωμαλίας τῆς πολιτικῆς
καταστάσεως, οἵτις ἀλλοτε διεπάλλελον καὶ τὴν πανεπιστημιακὴν
τάξιν, σχεδὸν παντελῶς ἀδιατάραχτοι διηλθούμεν τὸ λῆξαν ἀκα-
δηματικὸν ἔτος. Πατρικὴ ἐκ μέρους τῆς πρυτανείας καὶ τῶν παν-
επιστημιακῶν ἀρχῶν διαγωγὴ πρὸς τοὺς φοιτητὰς καὶ μίστη τού-
των στοργὴ πρὸς τοὺς οἵτις πρὸς αὐτοὺς προσφερομένους καὶ
προτιμῶντας τῆς βίας τὴν πειθὴ ἐπήνεγκον ἐξαίρετα ἀποτελέ-
σματα. Οἱ μικρὸν δὲ συνετέλεσαν εἰς τὴν τήρησιν τῆς πανε-
πιστημιακῆς τάξεως καὶ δύο ακοπιμώταται διατάξεις τῶν νέων
Νόμων, ἡ ἔργουσι τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου καὶ τὸ δικαίωμα
τῆς προσωρινῆς κλείσεως τοῦ Πανεπιστημίου. Παρεχόμενον ὑπὸ^{τοῦ} Νόμου, περιωρισμένον μὲν εἰς τὸν Ηρύταν, εὐρύτερον δὲ
εἰς τὴν Σύγκλητον πρὸ πάσης ἐφέσεως εἰς τὸ προστάμενον
Ὕπουργεστον. Τοῦ μεγάλου τούτου δικαιώματος ἔνεκα τῶν ἀγαθῶν
ἀληθῶς διεκθέσεων τῶν φοιτητῶν ἐπ' ἀλίγις μόνον ὥρας ἐνὸς
ἀπογεύματος ἐδέησε νὰ κάμω χρῆσιν. Ἀλλὰ καὶ τοῦ Πειθαρχ-
ικοῦ Συμβουλίου τὸ ἔργον ὑπῆρξεν ἐλάχιστον, καὶ μόνον εἰς ὀλ-
γας συνεδρίας τούτο συνήλθε, ὀλίγας καὶ μικρὰς ἐπιβαλλεν ποι-
νάς. Ἀπετέλεσυ δὲ τὸ Πειθαρχικὸν Συμβούλιον πλὴν τοῦ προε-

δρεύοντος Πρυτάνεως οι υπὸ τῶν οἰκείων Σχολῶν ἐκλελεγμένοι κ. κ. Θ. Ζατυης, Γ'. Συλλαβούνος, Κυπάρισσος, Στέφανος, Θεόδωρος Σκούφος, Γεώργιος Δέρβος, Νικόλαος Παπαγιαννόπουλος, Νικόλαος Γουγαράκης, Τιμολέων Ηλιόπουλος, Σπυρίδων Βάσης καὶ Σπυρίδων Σακελλαζόπουλος. Τὴν δὲ εὐταξίαν αὐτῶν καὶ πειθαρχίαν διετράνωσαν εἰ φοιτηταὶ μάλιστα κατὰ τὰς ἑορτὰς τῆς ἀμφιετηρίδος τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τοῦ Συνεδρίου. Οὐ μήν μᾶλλον καὶ πολλαχῶς ἐκόσμησαν τὰς ἑορτὰς ταύτας ἀξίας μνείας δὲ ὑπηρεσίας παρέσχεν ή ἐξ ἐκατὸν καὶ ὑπερέκεινα γλωσσομαθῶν φοιτητῶν καταρτισθεῖσα ωτὸν τῆς πρυτανείας φάλαγξ τῶν ἔννομῶν τῶν ἔξωθεν ἐλθόντων ἀντιπροσώπων καὶ συνέδρων. Τὸ δέργον πούστο ἐπετέλεσαν οἱ ἐπιλεχθέντες μετὰ τοιαύτης προθυμίας, λεπτότητος καὶ ἐπιστασίας, ώστε δικαίως προεκάλεσαν τὴν ἐν τῇ τελευταίᾳ συνεδρίᾳ τῆς ὀλομελείας τῶν ἀπαρτιζόντων τὸ Συνέδριον υπὸ τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βοιωνίας κ. L. Pallé πρὸς αὐτοὺς ἔκφρασιν τῶν εὐχαριστιῶν τῶν συνέδρων «ἐπὶ ταῖς μεγάλαις πρὸς τοὺς ξένους τῷν Ἀθηνῶν ὑπηρεσίκις κατὰ τὴν ἥφιξιν αὐτῶν ἐκ τῆς ξένης».

Εὐχρηστοὶ καὶ εὐελπιστῶ, διτὶ οἱ κακοὶ φοιτηταὶ ἐν τελείᾳ ἐπιγνώσει τῶν ιδίων καθηκόντων καὶ τοῦ ἀληθοῦς αὐτῶν συμφέροντος θέλουσιν ἐπιδεικνύειν καὶ ἐν τῷ μέλλοντι πάντοτε τὴν αὐτὴν εὔκοσμίαν, ἡς μάρτυρες παρέστημεν κατὰ τὸ λῆξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος.

Περὶ δὲ τῶν οἰκονομικῶν τῶν δύο Πανεπιστημίων καθ' ὅλου, περὶ ὧν εἴ περ τὶ καὶ ὅλοι ἀπασχολησάντων τὴν Σύγκλητον ἐλόγος οὐδὲ τοῦ κατ' ἀνάγκην μακρὸς, θεωρῶ περιπτὼν νὰ διεκλάβω ἐνταῦθα, ἀπε τοιαύτων ἡδη τὴν κατὰ Νόμου ἔχθεσιν μετὰ πολλῶν πινάκων. Διὸ περιορίζομαι ἐνταῦθα εἰς τὴν διὰ βραχέων ἀνακεφαλαῖσιν πρῶτον μὲν τῶν ἐξόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου, δεύτερον δὲ τῶν τοῦ Καποδιστριακοῦ.

Ἐγγραφαὶ δὲ οἱ πίνακες οὗτοι ὡδε·

A'

ΕΘΝΙΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ

ΧΡΗΣΙΣ 1911—1912

a') "Εξοδα.

Προϋπολογίσθησαν	Δρ.	364.363.85
Έβασιώθησαν	»	1.086.180.34
Έβασιώθησαν ἐπὶ πλέον	»	121.814.49
Ἐκ τῶν βεβαιωθέντων	»	1.086.180.34
Εισεπράγματα	»	629.027.34
Τπελείρθησαν πρὸς εἰςπραξίαν	»	457.153.—

Σημείωσις. Τὰ ἐπὶ πλέον βεβαιωθέντα διφεύλονται εἰς μισθοὺς καθηγητῶν Καποδιστριακοῦ μὴ ὑπολογιοθέντας.

β') "Εξοδα.

Προϋπολογίσθησαν	Δρ.	938.962.40
Έγηγρησαν ἔκπακτοι καὶ ἀναπληρωματικοὶ πιστώσεις	»	394.770.87
Έδαπανήθησαν κατὰ τὴν χρήσιν 1911-1912	»	1.333.733.27
	Δρ.	912.184.76
	Δρ.	421.548.51

Αποτέλεσμα χρήσεως 1911-1912.

Εισεπράχθησαν έξοδα	Δρ. 629.027.34
Έπραγματοποιήθησαν έξοδα "	912.184.76
"Ητοι προέκυψεν έλλειμμα. . . . "	<u>283.457.42</u>

Τὸ έλλειμμα τοῦτο προῆλθεν ἐκ καθυστερήσεως μέρους τῆς χορηγίας τοῦ Δημοσίου Δρ. 437.153 καὶ τινῶν ἑνοικίων· λαμβανούμενων δὲ τούτων ὡς' ὅψιν ως ἀσφαλῶν θέλει ἀντιθέτως προέκυψε περίσσευμα ἐκ Δρ. 170.000 περίπου*.

B'
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ
ΧΡΗΣΙΣ 1911-1912

a) *Έξοδα.*

Προϋπολογισθησαν	Δρ. 322.269.92
Έξεβαινόθησαν	" 658.130.72
"Έξεβαινόθησαν ἐπὶ πλέον. . . . "	" 333.860.80
Έξ τῶν βεβαιωθέντων	" 638.130.72
Εισεπράχθησαν	" 301.778.70
"Πελειέρθησαν πρὸς εἰςπραξιν. . . . "	" **156.352.02

Σημείωσις. Τὸ ἐπὶ πλέον τῶν προϋπολογισθέντων βεβαίωσις καὶ εἰςπραξις ὀφείλεται εἰς έξοδα προηγουμένων ἐτῶν καταβληθέντα παρὰ τοῦ Δημοσίου.

* Έξ τῶν καθυστερουμένων εἰσεπράχθησαν ἥδη μέχρι τῆς 6ποδολής τοῦ ἀπολογισμοῦ Δρ. 175.000.

** Έξ τῶν καθυστερουμένων εἰσεπράχθησαν ἥδη μέχρι τῆς 6ποδολής τοῦ ἀπολογισμοῦ Δρ. 120.393.60.

β) Έξοδα.

Προϋπολογισθησαν	Δρ. 260.543.—
Έξητηθησαν ἔκτακτοι ἀναπληρωματικοὶ πιστώσεις	" 12.769.50
"Ἐν δλῳ	" 273.314.50
Έδαπανήθησαν κατὰ τὴν χρῆσιν 1911-1912	" 183.092.26
	" <u>90.222 24</u>

Αποτέλεσμα χρήσεως 1911-1912.

Εισεπράχθησαν έξοδα	Δρ. 501.778.70
Έπραγματοποιήθησαν έξοδα	" 183.092.26
"Προέκυψε περίσσευμα	" 318.686.44
Έκ τῶν καθυστερουμένων	"
Εισεπράχθησαν	Δρ. 156.352.02
	" 120.393.60

Άλλὰ δὲν ὑπολαμβάνω δμως περιττὸν γὰρ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν τῶν διαδόχων Πρυτάνεων καὶ Συγκλήτων εἰς τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν δύο κυριωτάτων παραρτημάτων τοῦ Πανεπιστημίου, τοῦ Ἀρεταίου καὶ τοῦ Αἰγινητείου. Τὰ ἄπολλος ἥδη χρόνου ἀρξάμενα καὶ προβαίνοντα ἐλονὴν έλλειμματα τῶν δύο τούτων Νοσοκομείων πρέπει νὰ τύχωσι τῆς ἐνδελεχοῦς μερίμνης τῶν πανεπιστημιακῶν ἀρχῶν, καθ' ἁ ἀποδεικνύει τὸ ἐπόμενον σημείωμα περὶ τῆς χρῆσεως τοῦ 1911-1912. Καὶ δὴ τὸ μὲν Ἀρεταίου έσχε κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο έξοδα δραχμῶν 80.869 καὶ έξοδα δρ. 103.121.94, ἡτοι παρουσιάσθη ἔλλειμμα δραχμῶν 22.252.92. Τοῦ δὲ Αἰγινητείου τὰ μὲν έξοδα ἀνήλθον εἰς δραχμὰς 45.958.30 καὶ τὰ έξοδα εἰς δραχμὰς 69.561.54, ἡτοι τὸ έλλειμμα ἀνήλθεν εἰς δρ. 23.603.14. Περὶ δὲ τῶν κληροδοτημάτων τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῶν

κτήσεων χύτου θά το μαχρά ή έκθεσις ένταθια, άναγκαιά δὲ δμώς είναι για μνεία τῶν κυριωτάτων, έχοντων ὕδε.

Τῇ 14 Αὐγούστου 1911 ἐπωλήθη, ἐν δημοσίῳ ἔκουσίῳ πλειστηριασμῷ ή ἐν Πόργῳ τῆς Ἡλείας ἐκ τῆς κληρονομίας Παυλοπούλου οικία τοῦ Πανεπιστημίου καὶ κατεκυρώθη εἰς τὸν τελευταῖον πλειοδότην Β. Βαβάλην, προσενεγκόντα εἰκοσι δύο χιλιάδας δραχμῶν. Τὸν ποσὸν τούτο εἰςεπέφαγη τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1912.

Τῇ 13 Μαΐου 1912 ἐξετέθη κατέπιν γενομένων προσφορῶν εἰς ἔκουσιον δημόσιον πλειστηριασμὸν τὸ ἐπὶ τῆς διαττυχώσεως τῶν διῶν Πανεπιστημίου καὶ Σανταρόζα κείμενον μέγα οἰκόπεδον τοῦ Πανεπιστημίου. 'Αλλ' ή Σύγχλητος δὲν ἐνέκρινεν ως ἀσύμφορον τῷ Πανεπιστημίῳ τὴν προσφερθεῖσαν ὑπὸ τοῦ τελευταίου πλειοδότου τιμὴν δραχμῶν ἑκατὸν πεντήκοντα κατὰ τεκτονικὸν τετραγωνικὸν πῆχυν. Διὸ διεταχθῆ ή ἐπανάληψις τοῦ πλειστηριασμοῦ, δετὶς ἐνηργήθη τῇ 15 Ιουλίου 1912, σπε κατεκυρώθη ἐπ' ὑδματὶ Ιωάννου Δ. Ζέππου ἀντὶ δρ. 153.25 δι' ἔκαστον πῆχυν. 'Αλλὰ, γεννηθείσης ἐν τῇ Συγκλήτῳ τῆς σκέψεως νὺν ληφθῆ ὑπ' ὅφιν καὶ τὸ εἰρημένον οἰκόπεδον πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀνοικεδομῆσεως τῆς 'Ακαδημαϊκῆς Λέσχης, ή Σύγχλητος ἐκρινεν, δει δύναται νόποσχη ἐπὶ τοῦ παρόντος τῆς πωλήσεως τούτου, μὲ τὴν πεποίθησιν δει τοιαύτῃ ἀναβολῇ. Οὐ διφέλει τὸ Πανεπιστήμιον, ἀρ' οὖ αἱ προσφερόμεναι τιμαὶ δὲν εἶναι ίκανοποιητικαὶ.

Τὸν Αὔγουστον τοῦ 1911 δὲν οὐδεγενῆς Βλαδίμηρος Παρασκευᾶς κατέλιπε διὰ διαθήκης τὸ ποσὸν ρουβλῶν 25.000, ὅπως συντηρήσῃ ἐκ τῶν τόκων αὐτοῦ ἡ ὁδηστὴ Επαγγελματικὴ Ἑλληνικὴ Σχολὴ, ἐν δὲ περιπτώσει, καθ' ἥν οὐδελε παύσει κύτη λειτουργοῦσα, τὸ κληροδέτημα περιέλθῃ ἐξ ἡμισείας εἰς τὸ Εθνικὸν Πανεπιστήμιον καὶ τὸν Εθνικὸν Στόλον. Πεπιδὴ δὲ πράγματι η Σχολὴ ἔκεινη ἔπαιστε λειτουργοῦσα, τὸ κληροδοτηθὲν ποσὸν ὥφειλε νὰ σταλῇ εἰς γυμνάσιο. Καὶ ἀπεδέ-

χθη μὲν η Σύγχλητος τὴν διωρεὰν, ἐγκρίναντος καὶ τὸ προσταμένου Ὕπουργείου, ἀλλ' η ἀποστολή τοῦ χρήματος ἐβράδυνεν, ἔως γεννηθῆ ἡ ἀπογραφὴ τῆς δικῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας τοῦ μεταστάντος. Περιτωθείσης δὲ τῆς ἐνεργείας πάντων τῶν νομίμων, ἐλάβομεν τὸ ποσὸν, ὀργομένου τοῦ Ἀπριλίου 1912, διὰ τοῦ εἰς Ἀθήνας ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν πανεπιστημιακῶν ἑορτῶν ἐλθόντος δημογενοῦς καθηγητοῦ τοῦ ἐν Ὁδησσῷ Πανεπιστημίου κ. Συνόδη Παπαδημητρίου. Ἀνέρχεται δὲ τὸ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ἀνήκον μέρος εἰς δραχμὰς 58.481.40.

Διετυχῶς δὲν δύναμαι νάναγγειλοι ἀκόμη μέχρι τῆς σήμερον τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ ζητήματος τῆς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον διωρεᾶς τοῦ Ἀριστοδήμου Γρυπάρη καὶ τῆς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Νικολάου Γρυπάρη, σῦ τὸν θάνατον ἐπελθόντα τῇ 24 Νοεμβρίου 1911 ἐθρήνησε δικαίως τὸ Πανεπιστήμιον, μεριμνῆσαν περὶ τῆς κηδείας αὐτοῦ.

Τὰ κατὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ἔχουσιν ὡς ἔξης:

'Ος γνωστὸν, οἱ ἀδελφοὶ Νικόλ. Λ. Γρυπάρης καὶ Ἀριστόδημος Γρυπάρης διὰ δύο διωρητηρίων αἰτίᾳ θανάτου συμβολαίων ἐδώρησαν ὁ μὲν Νικόλαος τὸ ζήμισυ τῶν δύο ἐν Ἀθήναις οἰκιῶν του εἰς τὸ Εθνικὸν Πανεπιστήμιον, ὁ δὲ ἐπερος ἀδελφὸς Ἀριστόδημος πλήρη τοῦ ἐπέρου γῆμασες τῶν αὐτῶν δύο ἐν Ἀθήναις οἰκιῶν καὶ τὸ ζήμισυ τῆς λοιπῆς ἐν γένει περιουσίας αὐτοῦ, ἐπουδήποτε εὑρισκομένης.

'Επὶ δὲ τῆς ἔμῆς πρυτανείας τῆς Σορία 'Αγκωνάκη, Κατίνα σύζυγος Π. Βοκατοπούλου, Θεοφανὴ Γ. Ζηλήμονος, Ιωάννης Μάτσας καὶ Ἀχιλλεὺς Μάτσας, ὡς ἐξ ἀδιαθέτου δῆθεν πλησιεστεροὶ συγγενεῖς τῶν ἀδελφῶν Γρυπάρη, γίγειραν κατὰ τὸ Πανεπιστημίον τὴν ἀπὸ 30 Μαρτίου 1912 ἀγωγήν, δι' ἥς διὰ διαφόρους λόγους ἔζητον τὴν ἀκίνωσιν τῶν ἐν λόγῳ δύο διωρητηρίων. 'Απαντες οἱ προταθέντες ἀκυρωτικοὶ λόγοι ἀπεκριούσθησαν ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου συζητηθείσης δὲ τῆς ὑποθέσεως ἔξεδδοθῆ, η ὑπ' ἀριθ. 5425 (1912) προδικαστικὴ ἀπόρρατις,

διατάσσουσα ἀποδείξεις. 'Επειδὴ δὲ αἱ ἀποδεῖξεις πρόκειται νὰ διεξαχθῶσιν ἐν Σίρφῳ, ἀνετέθη γὰρ μαρτυρικὴ διεξαγωγὴ, εἰς τὸν δικηγόρον καὶ Χριστόπουλον, εἰς δὲ παρεδόθη ἀπαστὰ ἡ σχετικὴ δικογραφία μετὰ δικρότου πληροφοριῶν, ἐγένετο δὲ καὶ ἔναρξις τῆς ἐν Σίρφῳ διεξαγωγῆς· ἀλλ' ἐπελθόντος τοῦ δικαιοστασίου, διεκόπη.

Δὲν ἔλειψαν δὲ καὶ διώρεατο ἐπὶ τῆς ἐμῆς πρυτανείας. Καὶ δὴ γὰρ ἐκ Λαγδίου κυρίᾳ Φανῇ Σάκῃ εἰς μνήμην τοῦ φιλέλληνος αὐτῆς συζύγου Γουσταύου, δεσμὸς μοιραίως ἀπέβανεν ἐν Ἀθήναις ὀλίγας ημέρας μετὰ τὴν τέλεσιν τοῦ Συνεδρίου τῶν Ἀνατολιστῶν, οὖς τυμπανίσχεν, ἐδώρησεν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον χιλίας δραχμὰς ὡς βοήθημα δύο ἀπέρων φοιτητῶν τῆς φιλολογίας κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1912-1913 κατόπιν διαγωνισμοῦ. Η δὲ φιλόμουσος κυρία Σάκη Σχλήμαν κατέθηκε τὰς ημέρας τῶν πανεπιστημιακῶν ἑορτῶν δραχμὰς τρισχιλίας χάριν διαγωνισμοῦ πρὸς συγγραφὴν ἐπισκοπήσεως ἀπασῶν τῶν ἐν Ἑλλάσι καὶ Κρήτῃ ἀνατακρῶν καὶ ἐρευνῶν περὶ τῆς Μυκηναϊκῆς ἐποχῆς ἐν σγέσει πρὸς τὸν βίον καὶ τὸ ἔργον τοῦ Ἐρείκου Σχλήμαν. Τῇ τυστάσει δὲ καὶ χορηγίᾳ τοῦ ἐν Κωνσταντινούπολει φιλογενοῦς κ. Εὐσταθίου Εὐγενίδου ἐπὶ τῇ ἐθδομηκοστῇ πέμπτῃ ἀμφιετηρίδι τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου προεκγρύθησαν τρεῖς διαγωνισμοὶ χάριν τῆς Ιστορίας καὶ λαογραφίας τῆς Ραιδεστοῦ, τῆς Αίνου καὶ τῆς Ἀδριανούπολεως. Ἐθηκε δὲ ὁ κ. Εὐγενίδης χάριν τῶν διαγωνισμῶν τούτων εἰς τὴν διάβεσιν τοῦ Πανεπιστημίου δραχμὰς ἐν ὅλῳ ἑξακισχιλίᾳ.

Μεγάλη δὲ εἶναι καὶ πολλὴν ἐπιστημονικὴν καὶ υλικὴν ἀμάξικην ἔχει ἡ εἰς τὴν πανεπιστημιακὴν βιβλιοθήκην κατάθεσις τῶν πολλῶν εἰς τὰς ἀνατολικὰς μελέτας ἀναφερομένων συγγραφῶν τῶν διωργεῖτων ὑπὲ τῶν μετασχύντων τοῦ Συνεδρίου τῶν Ἀνατολιστῶν. Τῶν βιβλίων τούτων εἰδίκες κατόλογος ἐδημοσιεύθη ἐν τοῖς πρακτικοῖς τοῦ Συνεδρίου. Πλὴν δὲ τούτων καὶ ἄλλων βιβλίων διωργήθεντων εἰς τὴν πανεπιστημιακὴν βιβλιο-

θήκην, εἰς μὲν τὴν εἰδικὴν βιβλιοθήκην τῆς Τατρικῆς Σχολῆς ἐδώρησεν γὰρ κυρίᾳ Φανῇ Μιταύτσῃ 98 τόμους τοῦ Dictionnaire de la Science médicale, γὰρ δὲ κυρίᾳ Πηγελέπη Κιάτπη εἰς τὴν Φροντιστήριον τῆς Νομικῆς Σχολῆς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ μακαρίτου συζύγου της, Ἀρεοπαγείτου. Τέλος δὲ αἱ θυγατέρες τοῦ ἀειμνήστου καθηγγάτου Τιμολέοντος Ἀργυροπούλου κυρίᾳ Φανῇ Μαλικοπούλου καὶ Μαρίᾳ Γερανιώτου ἐδώρησαν τὴν ἐξ 152 βιβλίων βιβλιοθήκην τοῦ πατρὸς αὐτῶν εἰς τὸ ἐργαστήριον τῆς Φυσικῆς.

Οὐχὶ δὲ μικρὸν ὑπῆρξε σὸν ἔργον τῆς Συγκλήτου τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὴν σύσκεψιν περὶ τῶν ὑπὸ τῆς ἡμέρας ὑποβληθέντων εἰς αὐτὴν σχεδίων Β. Διατάχματων ἐκτελεστικῶν τῶν δύο τελευταίων πανεπιστημιακῶν Νόμων. Τὰ Διατάχματα ταῦτα, ὃν τὰ πλεῖστα ἐγκριθέντα ἀναλογούτων ὑπὸ τοῦ προστατέμένου Γραμματείου ἡξιώθησαν τῆς ὑπογραφῆς τῆς Α. Μ. τοῦ Καπιτέλως, εἶναι α') Περὶ κανονισμοῦ τῆς συγκλήσεως καὶ τῶν συνεδριῶν τῆς πανεπιστημιακῆς Συγκλήτου· β') περὶ τῶν ἐμβλημάτων τῶν Σχολῶν καὶ τοῦ σήματος τῶν κοσμητόρων τῶν Σχολῶν τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ τοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου, πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ δποίου κατεσκευάσθησαν αἱ οἰκεταὶ σφραγίδες καὶ αἱ ἀργυραῖς ἀλύσεις τῶν κοσμητόρων· γ') Περὶ κανονισμοῦ τῆς κατανομῆς τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου ἐν τοῖς γραφείοις καθετῶν καὶ καθορισμοῦ τῶν καθηκόντων αὐτῶν· δ') Περὶ δρισμοῦ τῶν ἑορτασίμων ἡμερῶν καθορισμοῦ· δὲ δὲν γίνονται μαθήματα καὶ ἔξετάσεις ἐν τῷ Ἐθνικῷ καὶ Καποδιστριακῷ Πανεπιστημίῳ· ε') Περὶ μεταβαλῆσης τοῦ τύπου τῶν παλαιῶν διπλωμάτων τῶν ἀπονεμηθησαμένων εἰς διδάκτορας ὑποστάντας τὴν ἐπὶ διδάκτορίκῃ δοκιμασίαν πρὸ τῆς ισχύος τῶν νέων πανεπιστημιακῶν Νόμων· ζ') Περὶ τοῦ τύπου τῶν ἐκδιδομένων πτυχίων τῶν Σχολῶν τοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ τοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου· ζ') Περὶ διαγωνισμοῦ, καθηκόντων καὶ δικαιωμάτων τῶν ἐπιμελητῶν καὶ βοηθῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου· η') Περὶ ἐγκρίσεως τοῦ κα-

νομισματος της 'Ακαδημαϊκής Λέσχης' ①) Ήερί κανονισμού και περὶ νοσηλείας τῶν φοιτητῶν ποσ Ἑθνικοῦ καὶ τοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου'. ②) Ήερί δρισμοῦ τῶν ἑδρῶν τῶν ἐκτάκτων καθηγητῶν. Διάφορον δὲ ἐν πολλοῖς τῆς οἰκείας γνωμοδοτήσεως τῆς Συγκλήτου ὑπῆρξε τὸ κατ' εἰςήγησιν τοῦ 'Τουργείου τῆς Ηλιδίας τῇ 27 Ἀπριλίου 1912 υπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ὑπογραφὴν Διάταγμα περὶ ἀναγνωρίσεως ὡς ἰσοτίμων πρὸς τὰ δημόσια τοῦ Κράτους διαφόρων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ Γυμνασίῳ. Τοῦ λόγου δὲ ὄντος περὶ τῶν ἀνωτέρω Β. Διαταγμάτων τῶν προελθόντων ἐκ τῆς ἐργασίας τῆς Συγκλήτου, δὲν πρέπει νὰ λησμονηθῇ εἰς πολλὰ αὐτῶν ἐντρεχῆς συμμετοχὴ τῶν οἰκείων Σχολῶν.

'Ησγολήθη δὲ τῇ Συγκλήτος διὰ μακρῶν καὶ περὶ τὴν μελέτην ἀναγκαῖων μεταρρυθμίσεων, συμπληρώσεων καὶ βελτιώσεων τῶν γέων πανεπιστημιακῶν Νόμων. Τὸ πόρισμα τῶν μελετῶν τούτων περιελήφθη ἐν τοῖς ἐγγράφοις τῆς πρυτανείας τοῖς δημοσιευμένοις κατωτέρω ἐν Παραρτήματι Β'.

Καὶ τοιαῦται μὲν αἱ ἔξι τοῦτοι μνεῖς εἰς τὴν ἀσωτερικὴν διοίκησιν τοῦ Πανεπιστημίου ἀναφερόμεναι: ἐργασίαι τῆς Συγκλήτου καὶ τῆς πρυτανείας κατὰ τὸ λῆξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος. Κατὰ ταῦτα δὲ τοῦτο πλουσιώτατον ὑπῆρξε καὶ υπὸ τὴν ἔποφιν τῆς ἀναπτύξεως τῶν διεθνῶν σχέσεων τοῦ Πανεπιστημίου. Ἀληθῶς εἶνε καιρὸς, δπως μὴ περιοριζόμεθα εἰς τὴν μετάδοσιν τῆς ἐπιστήμης καὶ τὴν προαγωγὴν αὐτῆς διὰ τῆς διδασκαλίας καὶ τῶν συγγραφῶν καθ' ἡμᾶς κύτούς, ἀλλὰ καὶ ἐπεκτείνωμεν τὴν ἡμετέραν ἐπικοινωνίαν μετὰ τοῦ ἐπιστημονικοῦ κάσμου, εἴ τοι μόνον εἰς τὴν γεάζουσαν παρ' ἡμῖν ἐπιστήμην θέλει διοῦθη μείζων ὁμηρίας. ἀλλὰ καὶ ἀλλα δράλη εἰς τὸ θλον ἔθνος ἀποσκοποῦντα δύνανται νὰ προκύψωσιν. Οὐδένα λόγον ἔχομεν νὰ κρύπτωμεν τὸ ἐμπιστευθὲν ἡμῖν τάλαντον, ἀλλὰ δυνάμεθα ἡ τούλαχιστον βρεῖλομεν νὰ προσπαθήσωμεν. δπως ἐπιδείξωμεν τοὺς καρποὺς τῶν ἡμετέρων ἀγώνων καὶ εἰς τὸν ἔξω ἐπιστημο-

νικὸν κόσμον, δεῖται ἀλλως ἀποδεικνύεται πρόθυμος νὰ τείνῃ εἰς ἡμᾶς τὴν δεξιάν.

Τοιαύτη ἀλληλεγγύη ἡμᾶς μὲν Βεβαίως πολλὰ θέλει διδάξει, πάντως δὲ θὰ διαλύσῃ καὶ πολλὰς πλάνας περὶ τῶν καθ' ἡμᾶς πραγμάτων, ύφισταμένας ἐν τῇ ξένῃ. Τοιαῦτα κατὰ νοῦν ἔχοντες, λίαν εὐχαρίστως εἰδούμεν ἐπιτυγχανομένην ἐπὶ τῆς ἡμετέρας πρυτανείας τὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα κατέβασιν δύο ἐπιφανῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ γαλλικοῦ Λουγονέον (Lyon), τοῦ κασμήτορος τῆς Ἱατροῦ Σχολῆς κ. Λουδοβίκου Ηουγονέον καὶ τοῦ Καρόλου Νορμέτ, κασμήτορος τῆς Σχολῆς τῶν Φυσικῶν ἐπιστημῶν. Οἱ Γαλάται οὗτοι συνχρόνοι, οὓς ἔδεξιαθημεν ἔγκαρδίως, προέβησαν ἐνταῦθα ἐλλόντες εἰς δύο μὲν ἐκάπερος διαλέξεις ἐν τῇ μεγάλῃ αίθουσῃ τοῦ Πανεπιστημίου, εἰς δὲ ἐκάπερος μαθήματα, ἐκεῖνος μὲν ἐν τῷ ἀμφιθεάτρῳ τῆς ἐν τῷ Δημοτικῷ Νοσοκομείῳ χειρουργικῆς κλινικῆς τοῦ καθηγητοῦ κ.

Γ. Φωκᾶ, οὗτος δὲ ἐν τῷ ἀμφιθεάτρῳ τοῦ Ορυκτολογικοῦ καὶ Παλαιογενετολογικοῦ Μουσείου*. Διήρκεσαν δὲ αἱ διαλέξεις καὶ τὰ μαθήματα τῶν ἐκ Γαλλίας συνχρόνων ἀπὸ τῆς 20 Φεβρουαρίου μέχρι τῆς 16 Μαρτίου.

Ἡ εἰς τὰς διαλέξεις καὶ τὰ μαθήματα ταῦτα μεγάλη συρροή, οὐ μόνον τῶν φοιτητῶν, ἐν μεγίστῃ τάξει παρακολουθησάντων τὴν

* Θέματα τῶν διαλέξεων τοῦ καθηγητοῦ κ. Ηουγονέον ὑπῆρξαν τοῦ: μὲν πρώτης: «Τὰ ἀστάθματα τῆς ζωῆς (ἰσωτερικοὶ ἐκερίστει). Τὰ συστατικά τῶν πρωτετόνων καὶ ἐνέργειαι αὐτῶν ἐπὶ τῶν φυσιολογικῶν καὶ παθολογικῶν φαινομένων, τοῦ δὲ διευτέρας α' Η νόρκωσις καὶ ὁ μηχανισμός τῆς ἐνεργείας τῶν ἀναπνητικῶν κατὰ τὰς νευράτας ἀναπολύψεις». Τῶν δὲ μαθημάτων τοῦ αὐτοῦ θέματα ὑπῆρξαν α') «Περὶ τῆς χρηματοστίσεως τῶν τρυφῶν καὶ ὅδις τῶν λευκωματούγων», β') «Ἐξέλιξις τῶν λευκωματούγων οὐσιῶν ἐν τῷ πεπτικῷ τολμήναι», γ') «Σωμάχεια τοῦ πρωηνυμίου», δ') Οὐρικόν δέν. Προέλευσις, μεταξέλη καὶ ἀποσύνθεσις; τοῦ οὐρικοῦ ὑδάτου καὶ τῶν παραγωγῶν τῆς οὐρίης», ε') Οὐροβολίη. Προβλεψίες, σχηματισμός καὶ χρωατηρισμός τῆς οὐροβολίης», ζ') Περὶ δέσμωσεως κατὰ τὸν διαστήτην καὶ περὶ δέσμων. Προέλευσις, ἀποσύνθεσις καὶ παθολογικὴ ἐνέργεια. Παθολογικὴ φυσιολογία τοῦ διασημητοῦ κόρματος». Θέμα δὲ τῶν διαλέξεων τοῦ κ. Νορμέτ ὑπῆρξε τῆς μὲν πρώτης «Αἱ τελευταῖαι ἀνακαλύψεις περὶ τῶν προστορικῶν ἀνθρώπων», τῆς δὲ δευτέρας «Ἔπειτα σεισμῶν» ἐν δὲ τοῖς μαθήμασιν αὐτοῦ διέλαβε τὰ κατὰ τὸν «Νόμον τῆς ἔξαλλησης τῶν παλαιοντολογικῶν μνημῶν».

διδασκαλίαν πών δικριτῶν ξένων συναδέλφων, ἀλλὰ καὶ πλειστῶν ἐπιστημόνων καὶ φιλομαθῶν ἀστῶν, ἐν οἷς καὶ πολλοὶ κυρῖαι, ἀπέδειξεν ὅπεραν πρόσφερος συμπλήρωσις τῷ ἡμετέρῳ ἔργῳ. Οὐχ ἦτο γένος ἀκάστοτε προσέλευσις ἐνταῦθα καθηγητῶν ἐκ τῆς Ἑσπερίας. Τοιαύταις ἀνταλλαγαῖς διδασκαλίας μεταξὺ ἀλλοεθνῶν Πανεπιστημίων τῶν δύο κόσμων δὲν εἶναι σήμερον ἄγθες τινες Χῆς δ' ἔτιγον εἶναι νὰ ιδωμεν καὶ παρ' ήμην συγχρότερον ἐρχαμοῖσθαινον τὸ ἔθος τούτο.

Θεωρήσου δὲ γένος Σύγκλητος ἀναγκαίου καὶ ώφελιμον τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἐπιστημονικῆς ἐπισκέψεως τῶν δύο δικριτῶν καθηγητῶν τοῦ Λουγδούνου ἔγνω νόναθέτη εἰς τοὺς συναδέλφους κ.α. Ἀνδρέαν Ἀνδρέαδην καὶ Νικόλαον Σαρίπολον τὴν ἐν Λουγδούνῳ διδασκαλίαν μαθημάτων τινῶν. Καγὼ δὲ ἀνέλαβον ἔγκρισε τῆς Συγκλήτου νὰ ὑποβάλω ἐμαυτὸν εἰς ὅμοιαν ὑποχρέωσιν.

Τὸ τῆς αὐτῆς δὲ γνώμην τῆς ἀναγκῆς ἐπισκέψεως τῶν διεθνῶν ἐπιστημονικῶν ἥμαν σχέσεων ἀγοράνη τῇ Σύγκλητος ἐφῆρισε τὴν εἰς διάφορα ἐπιστημονικὰ Συνέδρια παράστασιν διαρρήγων καθηγητῶν τῶν ἡμετέρων Πανεπιστημίων ἢ ἀλλων ἀντιπροσώπων αὐτῶν. Καὶ ἀηδὴ κατὰ μὲν τὸν Πούλιον μῆνα του 1912 μετέσχεν δὲ καθηγητὴς κ. A. Ἀνδρέαδης τοῦ ἐν Λονδίνῳ Συνέδριου τῶν Ἐξευγενιστῶν (Eugenic Congress,) ἀντιπροσώπευσε δὲ ἡ αὐτὸς τὸ Πανεπιστήμιον καὶ κατὰ τὴν ἀμριετηρίδα τῆς ἐν Λονδίνῳ Royal Society. Κατὰ δὲ Αὔγουστον οἱ καθηγηταὶ τῶν Μαθηματικῶν κ. κ. Νικόλαος Χατζίδακις καὶ Γ. Ψευθόνδος μετέσχον τοῦ ἐν Κανταβριγίᾳ τῆς Ἀγγλίας διεθνοῦς Μαθηματικοῦ Συνέδριου. Τὸν δὲ Σεπτέμβριον οἱ μὲν καθηγηταὶ κ. κ. N. G. Πολίτης, P. Καζαντζίδης καὶ Γ. Δέρβος τοῦ ἐν Τρίπολης διεθνοῦς ἀρχαιολογικοῦ Συνέδριου, τούτου τε δὲ καὶ τοῦ διεθνοῦς Συνέδριου τῆς τέχνης δὲ γράμμας τὴν ἀνὰ χεῖρας λαγοδοσίαν, εἰς δύναμιν μὲν οἱ ἐν Τρίπολης σύνεδροι τοῦ ἀρχαιολογικοῦ Συνέδριου ἀνέθηκαν τὴν κατὰ τὴν ἐπίσημον ἐναρξιν ἀντιφάνησιν εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ Συνέδριου, τῆς πολιτείας καὶ τῆς πόλεως Ρώμης,

οἱ δὲ διεθνὲς δργανωτικὸν τοῦ Συνέδριου τῆς τέχνης ἀπένειμε τὴν τιμὴν τῆς εἰς τοὺς διεθνεῖς τυμβούλους συμπεριλήφεως. Τὴν δὲ ἀντιπροσώπευσιν τοῦ Πανεπιστημίου εἰς τὰς ἑορτὰς τῆς πεντηκονταετηρίδος τοῦ ἐν St Andrews Πανεπιστημίου καὶ εἰς τὴν ἀμριετηρίδα τοῦ Πανεπιστημίου Ἰασίου ἀνεθέσαμεν εἰς τοὺς οἰκείους ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Ρωμαϊκά πρεσβευτὰς τῆς Ἑλλάδος κ.κ. Τιωάννην Πεννάδιον καὶ Κωνσταντίνον Καρούσον. Εἰς ἀπότερον δὲ Πανεπιστήμια, οἷον τὸ ἐν Barlington τῆς Ἀμερικῆς Πανεπιστήμιον Bancorft, ἑορτάσαν τὸν Οκτώβριον του 1911, καὶ τὸ ἐν Minnesota τῆς Ἀμερικῆς κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, ὡς καὶ τὸ ἐν Pittsburg τῆς Πενσυλβανίας περιωρίσθημεν ἀποστελλοντες συγχαρητήρια γράμματα. Τὸ αὐτὸς δὲ ἐπράξαμεν καὶ πρὸς τὴν Φυσικὴν Ἀκαδημίαν τῆς Φιλαδέλφειας ὡς καὶ πρὸς τὸν Λουγδούνῳ τῆς Γαλλίας διαδέκατον διεθνὲς Συνέδριον τῶν Γάλλων ιατρῶν, τελεσθέν κατ' Οκτώβριον του 1912, καθ' ὃν χρόνον οὐδεὶς τῶν καθηγητῶν ἐνεκκαὶ τῶν μαθημάτων ἤδην κατέθεσεν νὰ μεταβῇ εἰς κύτο.

Ἐπιτακτικὸν δὲ καθῆκον ἐθεωρήσαμεν νὰ συμμετάχωμεν καὶ τῶν ἑορτῶν τῆς πεντηκονταετηρίδος τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικοῦ φιλολογικοῦ συλλόγου, οὗ γνωστοὶ εἶναι αἱ μεγάλαι πρὸς τὴν ἐπιστήμην καὶ τὸν ἔλληνισμὸν ὑπηρεσίαι. Ἀντιπρόσωπον δὲ ἀπεστείλαμεν τὸν συνάδελφον κ. N. G. Πολίτην.

Τῶν διεθνῶν δὲ ἥμαν σχέσεων καὶ ἔλλων ἐπεμελήθημεν, συμμετασχόντες μὲν τῶν ἐν Γαλλίᾳ εἰςφορῶν πρὸς ἀγοράν τῆς οἰκίας τοῦ διασήμου Pasteur καὶ τῶν ἐράνων πρὸς ἀνίδρυσιν προτομῆς τοῦ κ. Δαζτρελέ ἐν τῷ ἐνταῦθα Γερμανικῷ ἀρχαιολογικῷ Ινστιτούτῳ, ἀποστείλαντες δὲ τὰ προσήκοντα γράμματα ἐπὶ τῇ ἀποχωρίσει τῶν κ. κ. Γουλιέλμου Δαζτρελέ, Μαυρίκου Holleaux καὶ Ἀντωνίου Premerstein ἐκ τῆς διευθύνσεως τῶν οἰκείων ἐνταῦθα ἀρχαιολογικῶν Σχολῶν. Όμοιως δὲ προσέμμως ἐψήφισεν τῇ Συγκλήτῳ ιδίαν πίστωσιν χάριν προπρατευαστικῶν παλαιοντολογικῶν ἀνασκαφῶν ἐν Πικερμίῳ ὑπὲ τῶν καὶ πέρυσιν αὐτόθι.

έργασθέντων ἐκ Βιέννης καθηγητῶν καὶ εἰςήγησιν τῆς ἐν τῇ πόλει ἔκεινη Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν.

Ἄλλ' ἡ ἐπιφανεστάτη ἐκδήλωσις τῆς συνδεούσης ἡμᾶς μετὰ τοῦ ἑκτὸς τῆς Ἑλλάδος ἐπιστημονικοῦ κόσμου ἀλληλεγγύης ὑπῆρξεν ἡ τέλεσις τῆς ἑδομηκοστῆς πέμπτης ἀμφιετηρίδος τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου, συμπεσοῦσα μετὰ τῆς συγχρόνου ἐν Ἀθήναις συνελεύσεως τοῦ δεκάτου ἑκτου Διεθνοῦς Συνεδρίου τῶν Ἀνατολιστῶν. Ἡ τελεία ἐπιτυχία τῶν ἑορτῶν τούτων ἀντήμειψε γενναίως τοὺς μόχθους τῆς πρυτανείας καὶ τῆς Συγκλήτου, ἥτις ἀμέριστον ἐπέδειξε τὴν ἐμπιστοσύνην αὐτῆς πρὸς τὸν Πρύτανιν. Ἄλλαξ τὸ ἔργον ἡμῶν δὲν ἥθελεν ἀποθῆναι οἶνον ἀπέρη, ἀν δὲν ἐτυγχάνομεν τῆς τελείας ὑποστηρίξεως καὶ ἐπικουρίας τῆς τε Κυβερνήσεως καὶ τῶν ὀρχῶν τοῦ Κράτους λός καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ὀλυμπιακῶν ἡγάνων. Διακόσιοι τρεῖς ἀντιπρόσωποι παραστάντες εἰς τὰς ἑορτὰς γύμνων κατέδειξαν περιφανῶς ὅποιας βαθεῖας ἦταν τὸ Ἑθνικὸν Πανεπιστήμιον ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ ἐλου ἐλληνισμοῦ καὶ ὅποιης τιμῆς ἀξιοῦται παρὰ τῶν ὄμοτίμων Πανεπιστημίων καὶ Ἀκαδημιῶν τῶν δύο κόσμων. Αἱ προσφωνήσεις τῶν ἀντιπροσώπων, τὰ ἐπίσημα καὶ ἀγνοήτα γράμματα καὶ τὰ τηλεγραφήματα τὰ διάψιλευθή^{α)} τὰ ἡμᾶς ἐκ πάσης γνωνίας τῆς γῆς ὑπῆρξαν τὸ στεφάνωμα τοῦ ἔργου, ὅπερ ἐπεδίωξε τὸ Πανεπιστήμιον κατὰ τὰς τρεῖς πρώτας εικοσιπενταετίας τῆς ὑπέρβειας αὐτοῦ. Ἅλλ' οἱ ὄμοι ἔκειναι, διότι αὐτόγενημα μηνοὶ πρὸς τὸ Πανεπιστήμιον εἶναι κι πλεῖσται τῶν προσφωνήσεων καὶ τῶν πεμφθεισῶν ἐπιστολῶν, εἶναι συγχρόνως καὶ ἐνθάρρυνσις καὶ παρόρμησις πρὸς τὸ μέλλον ἐν πλήρει ἐπιγνώσει τοῦ διπλοῦ σκοποῦ, δην ὑποχρεοῦσαι νὰ τελέσῃ τὸ Πανεπιστήμιον, ἀφ' ἕνδει μὲν ὡς κέντρον τῆς ἐπιστήμης, ἀφ' ἔτέρου δὲ ὡς ἐστία πατριωτική.

Δὲν προτίθεμαι νὰ εἰςέλθω εἰς τὸς λεπτομερείας τῆς τελέσεως τῶν ἑορτῶν ἔκεινων, ὃν ἐξηριζωμένη ἔκθεσις περιλαμβάνεται

ἐν ταῖς δύο ὅπ' ἐμοῦ συνταγθεῖσαις καὶ ιδίᾳ ἐκδοθείσαις συγγραφαῖς*.

Ἐν τοῖς βιβλίοις ἔκεινοις δύναται πᾶς τις νὰ παρακολουθήσῃ τὰ γενόμενα καὶ ἀποδώσῃ μετ' ἐμοῦ καὶ πάλιν τὰς εὐχαριστίας τοῦ Πανεπιστημίου εἰς πάντας τοὺς συντελέσαντας πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν ἑορτῶν. Ἅλλως δὲ πάντες βεβαίως ἐνθυμοῦνται ἀκόμη, καθ' ἀδὲν παύσουσιν ἀναμιμηστρενοὶ μέχρι καὶ τῆς σήμερον σύμπαντες οἱ παρευρεθέντες τὰς ἡμέρας ἔκεινας ἐν Ἀθήναις ξένοι, τὸν πάνθημον ἐνθουσιασμὸν τοῦ ἀθηναϊκοῦ λαοῦ, ἀντιτροποπεύοντος οἰνοὶ ὅλην τὴν εύρεταν Ἑλλάδα, ἐπὶ ταῖς τιμαῖς δι'^{β)} ὃν ἔστεφεν τὸ παχυνόσιμος ἐπιστήμης τὸ ἐλευθέρου Ἑλληνικοῦ ἐδάφους πανελλήνιον καθίθρυμα, διπερ ἔφερε πάντοτε ἐπὶ τοῦ ἀετώματος ἀνηρτημένας νοερῶς δύο σημαῖας, τὴν τῆς ἐπιστήμης καὶ τὴν τῆς πατρίδος, τὰ συμβολίζοντα τὴν Πανελλήνιον, ἐν φ' ἐπὶ δεκάδας θλασσῶν ἐσφυρηλατεῖστο τὴν ἐθνικὴν ψυχὴν καὶ ὀνειροπολεῖστο ἡ ἀποκυρωτικότητα τῶν δεδουλωμένων ἐν θερμῇ συναδελφώσει ἐλευθέρων καὶ ἀλυτρώπινων. Οὐδὲ δύναται τις ωὲ λησμονήση τὴν αἰγληνήν, τὴν προσέδωκεν εἰς τὸ ἑορ-

* α) Τὰ κατὰ τὴν ἑδομηκοστὴν πέμπτην ἀμφιετηρίδαν τῆς θερέτρου τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου (1897-1912). La célébration du soixante-quinzième anniversaire de la fondation de l'Université Nationale. Τυπογραφείον « Hestia ». Μάινερ καὶ Καργαδούρη. 1912 Αθήνας. Imprimerie « Hestia » Meissner et Kargadouris. 1912 Ἑλληνική καὶ γαλλική. ΕΙ; 8ον σελ. 399.

β') Actes du XVI^e Congrès International des Orientalistes. Session d'Athènes. 6-14 Avril 1912. Athènes. Imprimérie « Hestia » C. Meissner et Kargadouris. 1912. ΕΙ; 8ον σελ. 255.

Πλὴν τῶν δύο τούτων βιβλίων ἔξιδιθησαν
γ') Ἐπιετημονική ἐπετηρίδα, Η'. Μέρος πρότερον. Ἐν Ἀθήναις. Τόποις ΙΙ. Α. Σακελλαρίου. 1912. ΕΙ; 8ον σελ. 125.

Περιέχονται ἐπιετημονικοὶ ποργματίσιοι αὐθηγγητῶν τῶν δύο Πανεπιστημίων.
δ') Εάντα. Hommage international à l'Université Nationale de Grèce à l'occasion du soixante-quinzième anniversaire de sa fondation. (1897-1892). Athènes. Imprimerie « Hestia » C. Meissner et Kargadouris. 1912. ΕΙ; 8ον σελ. XII, 411.

Περιέχονται ἐπιετημονικοὶ διατεταμένοι ξένοι αὐθηγγητῶν καὶ ἀλλων λογίου, προσφεύσεις εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ἐπ' εὐκαριτικήν ἀμφιετηρίδας.

τάξιν Πανεπιστημίου ή παρακαλούθησις τῶν ἑορτῶν ὑπὸ συμπάσης τῆς Βασιλικῆς οἰκογενείας ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν Βασιλέως ἀλησμονήτου, ζεῖτις δὲν ἀπέκρυψε τὰς ἡμέρας ἔχεινας τὴν χρὴν αὐτοῦ, βλέπων σὺν τῇ εὐρύνσει τοῦ ἐπιστημονικοῦ ὄργαντος τῆς Ἑλλάδος συνεπεκτεινόμενα καὶ τὰ σύνορα τοῦ ἐλληνισμοῦ.

Πράγματι τὸ Πανεπιστήμιον ἐφαίνετο διανοιγόμενον πρὸς νέους ὄργαντος Ἑλλάδος μεγάλης· καὶ μετὰ πάροδον δλίγων μηνῶν ἀληθῶς αἱ πύλαις αὐτοῦ αἱ πάντας ἀνοικταὶ εἰς τὴν ἐπιστήμην, ἀλλὰ καὶ οὐδέποτε κλεισθεῖσαι εἰς τὴν ἡγεῖτην πατριωτικῶν πόθων ἐκλείσθησαν πρὸς ώραν εἰς τὰ διδάγματα τῆς ἐπιστήμης καὶ ἀναπτεύσθησαν εἰς τοὺς ρρούροὺς τῆς πατρίδος. Ἐκεῖ διανοικταὶ ἀλλοτες ἡ φωνὴ τῆς Ἀθηνᾶς ἀντέχησεν ἡ ιαχὴ τοῦ "Ἄρεως, καὶ ἡ ἀπὸ τῶν προσκυλίων αὐτοῦ ἀκουσμένη σπραχτιωτικὴ σάλπιγξ ἐφαίνετο ἀναπτεροῦτα εἰς ζωὴν τοὺς μαρμαρίνους ὄρομοροὺς τῶν προθύρων αὐτοῦ, τοὺς πρωτομάρτυρας τῆς ἐλληνικῆς ἀναγεννήσεως. Οἱ δὲ ἡμέτεροι μαθηταὶ ἀντὶ νὰ παρκάρουνται εἰς τοὺς πόδες τῆς ἡμῖν, ῥοφῶντες τὰ νάρκτα διδασκαλίας ἐπιστημονικῆς, ἐτράπησαν, ἀκολουθοῦντες τὸ πολεμικὸν κέλευσμα τῆς πατρίδος, εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν, ἀγωνιζόμενοι καὶ πίπτοντες ὑπὲρ τοῦ μεγαλεῖου τοῦ θίγους. Οὕτω καὶ τὸ Πανεπιστήμιον συμμετέσχε τοῦ μεγάλου θίγους ἀγῶνος ὑπὸ παντοῖον ἔποιμν καὶ δύναται νὰ καυγήθῃ, διὰ συναπειργάστατο μετὰ τοῦ λοιποῦ θίγους τὰς νίκας τῆς ρυλῆς, κίτινες ἐμεγάλυνον καὶ ἐδόξασαν τὴν πατρίδα.

Οἱ δὲ φοιτηταὶ τῆς αὔριον, σπένδοντες δάκρυα θαλερᾶς εὐγνωμοσύνης πρὸς τοὺς νεκροὺς αὐτῶν συναδέλφους καὶ ἐπαγερχόμενοι εἰς τὰς προτέρας τάξεις, &ς μὴ λησμονήσωσιν, διὰ τοῦτο εἰς τὴν ἀνοικτὸν ἐνώπιον αὐτῶν διπλοῦν πρόγραμμα, τὴν ἀφοσίωσιν πρὸς τὴν ἐπιστήμην, τὰς ἐκήρυξαν ἐκυπεόντες θιασώτας, καὶ τὴν ὑπηρεσίαν πρὸς τὴν πατρίδα, ἥτις ἐν αὐτοῖς προώρισται γάνευρίσκη πάντα τοῦ πρόθυμον πρὸς θυσίας τὸ ἔκρ τῆς Ἑλλάδος.

ΠΑΡΑΡΤΙΜΑ Α'

ΕΚΘΕΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΥΓΚΛΗΤΟΝ

ΠΕΡΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ

Τὸ ζήτημα τῶν κτιρίων τοῦ Πανεπιστημίου ἀπαγγολεῖ ἀπὸ μακροῦ πολλοὺς Πρυτάνεις καὶ πολλὰς Συγκλήτους. Καγὼ δὲ κατὰ τὴν πρώτην μονιμού πρυτανείαν κατέγεινα μὲ τὸ ζήτημα τοῦτο, καὶ ἡγοράσθησαν τότε 45000 πήγειαν περίου παρὰ τῆς Μονῆς Πετράνη ἀντὶ μιᾶς δραχμῆς κατὰ πῆγαν πλησίου τοῦ νοσοκομείου τῶν παιδῶν, διπλαὶς χρησιμεύσωσι σὺν τῷ χρόνῳ πρὸς οἰκοδόμησιν ἐργαστηρίων. Υπάρχεισι δὲ πλὴν τοῦ γηπέδου τούτου καὶ ἀλλα Πανεπιστημιακὰ οἰκόπεδα, περὶ ᾧ δύναται νὰ γείνῃ σχέψις ὡς χρησίμων πρὸς τὸν προκείμενον σκοπὸν. Ἐκτὸς δὲ τούτου εἶχεν τὴν ἀποφασισθῆ ἐπὶ τῆς πρυτανείας τοῦ κ. Ἀποστολίδην ἡ οἰκοδόμησις τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Λέσχης ἐν τῷ γειτονικῷ γωνιαίῳ οἰκοπέδῳ ἐκ τῆς κληρονομίας Παπαδάκη, καὶ, ἐγκριθέντων τῶν οἰκείων σχεδίων ὑπὲρ τῆς Συγκλήτου καὶ τοῦ Ἅγουργείου, ὀρισθείσης δὲ καὶ τῆς πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον χρησιμοποιήσεως διμολογιῶν ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ Τέθυνκος Πανεπιστημίου, λαμβανομένων τηγματικῶν καὶ ἀναλόγων τῶν ἀναγκῶν τῶν ἀντιπροσωπευσόντων τὴν προϋπολογιζομένην διαπάνην 220.000 δραχμῶν, προέτη ἡδη ὁ κ. Ἀποστολίδης πρὸς ἐκπέλεσιν τῶν ἀποφάσεων τούτων εἰς τὴν κατεύθυνσιν τῆς ἐν τῷ γηπέδῳ τούτῳ προϋφεισταμένης οἰκίας. Ἀλλὰ μόνον μέχρι τούτου τοῦ σημείου ἐπροχώρησαν τὰ πράγματα, κατὰ δὲ τὸ παρελθόν ἔτος οὐδὲμία περαιτέρα ἐνέργεια ἐγείνεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Προεπῆλθε δὲ πέρυσι καὶ

ή πυρκαϊά του Χημείου, μέστε δύο διλα γήπεδα γύμνων έπιβαλλουσι
τὴν μέριμναν ταχείας οίκοδομήσεως.

Καὶ νέα: δὲ ἀνάγκαι πρὸς ταῖς παλαιαῖς ἑδημιουργήθησαν
ὑπὸ τῶν νέων πανεπιστημιακῶν Νόμων. Διὸ ἐπέστη ἡ ὥρα, νο-
μίζω, νάγκαμετρήσωμεν καὶ διὰ τὰς σχετικὰς ἀνάγκας τῶν
δύο Πανεπιστημίου καὶ ἀνακεφαλαιώσωμεν τὰ περὶ τῶν ὑπαρ-
χόντων καὶ μελλόντων κτιρίων, διποτες ἡ Σύγκλητος ἔχῃ πρὸ^τ
αὐτῆς κάτοπτρον τῶν ἀναγκῶν καὶ καταγραψήν τῶν πόρων, οἵτι-
νες θὰ ἡδύναντο νὰ χρησιμεύσωσι πρὸς ἐπούλωσιν τῶν παντοίων
ἀναγκῶν, προσῆν δὲ οἰκειμένως εἰς ἀποφάσεις περὶ τῆς ἐν τῷ
συνόλῳ ἡ βαθμιαίας πληρώσεως τῶν ἀναγκῶν τούτων.

Τὴν ἔκθεσίν μου θεωρῶ ἀναγκαῖον νὰ διαιρέσω εἰς δύο μέρη,
εἰς τὸ περὶ τῶν κλινικῶν καὶ εἰς τὸ περὶ τῶν λοιπῶν κτιρίων. Οἱ
νέοι Νόμοι δρίζουσι κλινικὰς μὲ τεσσαράκοντα κλίνικας, ὃν δέκα ἀω-
ρεάν· ἀλλὰ δὲν λύεται διὰ τῶν Νόμων καὶ τὸ ζητήμα τῶν ἀναγ-
κών διαπανῶν πρὸς συντήρησιν τοιούτων κλινικῶν, πολὺ δὲ
ὅλιγώτερον πρὸς οίκοδόμησιν τούτων, οὐδὲ εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπο-
τεῦῃ, διτὶ αἱ ἀπαιτούμεναι πρὸς τοιούτου σκοπὸν ὑπέρογκοι διαπάναι
θὰ ἡδύναντο νὰ καλυφθῶσιν ὑπωδήποτε ἐκ τοῦ ἐνταυτοῦ ποσοῦ
τῶν 700.000 δραχμῶν, δὲς χορηγεῖ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ἡ πολι-
τεία. Διὰ τούτο ἀλληλή λύσις τοῦ πολυπλόκου τούτου ζητήματος
φαίνεται ἐπιβαλλομένη, καὶ συμφωνῶ μὲ τὰ πολλάκις ἐκφρα-
σθέντα ὑπὸ τῶν εἰδικῶν συναδέλφων τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς, οἵ-
τινες ἔχουσι τὴν γνώμην, διτὶ τὸ γε νῦν ἔχον ἐφ' ίκανὸν χρόνον
πρέπει νὰ μὴ ἀποσπαθῶμεν τὸ Δήμου 'Αθηναίων, τῶν κλινικῶν
ἔκείνων, δι' αἱ δὲν ὑπάρχουσιν ἥδη λίτικα κτίρια ξενιζόμενων ἐν τῷ
νέῳ Δημοτικῷ Νοσοκομείῳ. Ός γινώσκετε δὲ, ἥδη πέρυσιν ἥλθε
τὸ Πανεπιστήμιον εἰς συνεννοήσεις πρὸς τὸν Δήμον καὶ ἐλήφθη-
σαν οἰκεῖαι ἀποφάσεις τῆς Συγκλήτου.

Καὶ ἐγὼ δὲ εἴδον τὸν κ. Δήμαρχον, δετὶς ἐπέδειξε πολλὴν
προθυμίαν νὰ ἔσχιστον θήση στεγάζων τὰς ἄμετέρας κλινικὰς,
ἀλλὰ μᾶλλον εὐπροσώπως καὶ ὑπὸ νέους ἔρους, διὰ παροχῆς

γενναιοτέρας κατ' ἔτος ὑπὲ τοῦ Πανεπιστημίου χορηγίας εἰς
τὸν Δῆμον, δετὶς δὲλλως ἔχει ωρισμένας ὑποχρεώσεις, ἀπορρεού-
σας ἐκ τῆς αὐξήσεως τοῦ ἐτησίου ἐξόδου τοῦ προερχομένου ἐκ
τοῦ περὶ τοῦ δημοτικοῦ φόρου τῶν ὡνίων Νόμου. Καὶ δὲλλοτε δὲ
ὑπέδειξα εἰς τὸν κ. Δήμαρχον τὴν ἀνάγκην τῆς συμμετοχῆς τῶν
οἰκείων καθηγητῶν εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ οἰκείου βοηθητικοῦ προ-
ωπικοῦ. Νομίζω δὲ, διτὶ ἐπὶ τῶν βάσεων τούτων πρέπει νὰ γείνω-
σιν ἐν συμπράξει μετὰ εἰδικῆς ἐπιτροπείας συναδέλφων ίστρων
περαιτέρωις συνεννοήσεις μετὰ τοῦ κ. Δημάρχου χάριν δριστικῆς
λύσεως τοῦ ζητήματος τῶν κλινικῶν. Οὕτω δὲ κι κλινικαὶ δὲν
θὰ ἐπιβαρύνωσιν ἡμᾶς, δι' ἀλλων διπανῶν πλὴν 30.000 δρα-
χμῶν, δὲς ἐψήφισεν ἥδη ἡ Σύγκλητος χάριν οίκοδομήσεως χειρουρ-
γοῦς κλινικῆς ἐν τῷ Ἀρεταῖον καὶ ποσὸν ἀναγκαῖον πρὸς
μεταρρύθμισιν τοῦ κτιρίου τοῦ Αἰγινητείου, διπερ, ὡς ἔχει νῦν,
θεωρεῖται ἀκατάλληλον διὰ τὸ σμῆμα τῶν φρενοπαθῶν. Τὸ ποσόν
δὲ τοῦτο δὲν δύναται, ὑποθέτω, νὰ εἴναι ἀνώτερον τῶν 80.000.

Κατ' ἀντίθεσιν δὲ τῶν κλινικῶν, ἀν οὕτω λυθῇ τὸ περὶ αὐ-
τῶν ζητήμα, πολὺ καθυπέρτεραι εἶναι αἱ διαπάναι αἱ ἀπαιτούμε-
ναι πρὸς οίκοδόμησιν τῶν ἔργαστηρίων καὶ Μουσείων τῶν δύο
Σχολῶν τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου καὶ χάριν ἀναγκαῖων τινῶν
ἐπισκευῶν τοῦ σημερινοῦ κεντρικοῦ κτιρίου καὶ μετασκευῆς τῶν
πεπαλαιιωμένων θρανίων τῶν ἀκροατηρίων. Γεωλογίκω δὲ τὰς
διαπάνας ταύτας ὡς ἔξῆς:

- | | | | |
|------------------------------------------------------------------|---|-------------------------|-----------|
| 1) Δι' οίκοδόμησιν Φυσιογραφείου, περιλαμβάνοντος τὸ Χημείον, | | | |
| τὸ Φυσικὸν Ἐργαστήριον, τὸ Βοτανικὸν Μουσεῖον, τὸ | | | |
| Ζωολογικὸν Μουσεῖον καὶ τὸ Ορυκτολο-
γικὸν Μουσεῖον. | | Δρ. 840.000 | |
| 2) Διὰ τὸ Γεωλογικὸν καὶ Παλαιοντολογι-
κὸν Μουσεῖον. | » | 300.000 | |
| 3) Διὰ τὸ Φαρμακευτικὸν Χημείον. | » | | |
| | | Εἰς μεταφοράν | 1.140.000 |

'Εκ μεταφοράς	Δρ. 1.140.000
4) Διὰ τὸ Παθολογικὸν Ἀνατομεῖον, διὰ Ἐργαστήριον Γύμεινῆς, Ἰατροδικαστικῆς καὶ Φαρμακολογίας	» 528.000
5) Διὰ τὸ Φυσιολογεῖον	» 300.000
6) » » Ἀνατομεῖον	» 410.000
7) » » Ἀνθρωπολογικὸν Μουσεῖον	» 100.000
8) » » Μαιευτήριον	» 400.000
9) » » Ἀκαδημαϊκὴν Λέσχην	» 220.000
10) » » Ἐπίπλωσιν αὐτῆς	» 10.000
11) » » Ηαιδιατρεῖον	» 200.000
12) » » Μεταρρύθμησιν Αἰγινητείου	» 80.000
13) Διὰ τὴν ἡδη φηφισθεῖσαν συμπλήρωσιν τοῦ Ἀρεταίειου	» 30.000
14) Διὰ τὴν μετασκευὴν εἰς ἀκροατήρια τῆς ὅπισθεν πτέρυγος τοῦ κεντρικοῦ κτιρίου μετὰ τὴν ἐξ αὐτῆς μεταφορὰν τοῦ Ζωλογικοῦ Μουσείου	» 15.000
15) Διὰ σκεύη καὶ ἔπιπλα τῶν νέων τούτων ἀκροατηρίων	» 10.000
16) Διὰ τὴν μετασκευὴν τῶν πατωμάτων τοῦ κεντρικοῦ κτιρίου (διὰ ξυλολίθου).	» 10.000
17) Διὰ νέον κονιάρια τῆς δῆλης προσέψεως τοῦ κεντρικοῦ κτιρίου	» 20.000
18) Διὰ θρανία νέου συστήματος ἐν τοῖς παλαιοῖς ἀκροατηρίοις	» 15.000
Πτοι τὸ θλον	Δρ. <u>3.488.000</u>

Καὶ ἔξακολουθῶς μὲν, καθ' ἓ καὶ ἕτε γήρασκαμεν ἐν τῇ πρώτῃ μου πρυτανείᾳ τὰ γήπεδα τῆς Μονῆς Ηετράκη, ωὐ τόλιγον τὴν γνώμην, ὅτι εἰς γήπεδα ταῦτα καὶ σήμερον ἡδη δὲν εἶνε μακράν πρὸς ἀνοικοδόμησιν πανεπιστημιακῶν κτιρίων, διότι

οὐ μόνον τοῦ Ἀρεταίειου καὶ τοῦ Αἰγινητείου ἀλάχιστον ἀπέχουσιν, ἀλλὰ καὶ δὲν εὑρίσκονται μακράν τοῦ δικτύου τῆς διὰ τῶν τροχιοδρόμων συγκοινωνίας. Πολὺ δὲ μᾶλλον ἔχω ἀκρόδαστον πεποιθησιν, διε, πρὶν ἢ παρέλθωσι πολλὰ ἔτη, πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος τῆς πόλεως οὐδὲ σχηματισθῆ ἴσλια ιατρικὴ συνοικία περὶ τὰ ἥδη ὑπάρχοντα πανεπιστημιακὰ νοσοκομεῖα, τὰ νοσοκομεῖα τῶν πατέων, τὰ νέον Δημοτικὸν νοσοκομεῖον καὶ τὸ εἰς τὸ Ηανεπιστήμιον δεδωρημένον χάριν οικοδομήσεως Μαιευτηρίου γήπεδον. 'Αλλ' οὐχ ἡτον δὲν ἀποκλείεται μέχρι τῆς ἀναδείξεως τῆς νέας ταύτης συνοικίας ἢ κατὰ τὸ δυνατόν ἔξαιρον δημητρίου Μουσείων τινῶν καὶ ἐργαστηρίων εἰς οἰκόπεδα τοῦ Ηανεπιστημίου, κείμενα πληρίου τοῦ κεντρικοῦ κτιρίου. Τοιούτο δ' εἶναι ἐν τοῖς πρώτοις τῷ μέρᾳ οἰκοτέρον, ἐν ὧ ὑπῆρχε τὸ Φυσικὸν Ἐργαστήριον καὶ Χρυσέον καὶ ἐποι ὑπάρχει τὸ Ἀκαδημαϊκὸν Γυμναστήριον. 'Ἐχει μὲν δὲ ἐπὶ τοῦ δλού τούτου οἰκοπέδου βεβραζευμένον ἐπὶ τῆς πρυτανείας τοῦ μακαρίτου Ἀργυροπούλου ἐν διαγωνισμῷ σχέδιον τοῦ ἀρχιτέκτονος κ. Τσίλικερ περιλαμβάνον ἀπαντά τὰ ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 7 ἀναγραφέντα Μουσεῖα καὶ ἐργαστήρια. Συνεργάσθεις δὲ μετὰ τῶν οἰκείων καθηγητῶν εὗρον ἀπαντάς συμφώνους, ὅτι τὸ εἰργμένον σχέδιον ἔχει ἀριστα καὶ πρὸς τὰς σημερινὰς ἀνάγκας τῶν εἰργμένων καθιέρωμάτων πλήν μικρᾶς τινὸς μεταβολῆς, ἢν θεωρεῖ ἀναγκαῖαν δ. κ. Χόνδρος καὶ ἡν ἐνέκρινον καὶ οἱ λοιποὶ καθηγηταί. Τὴν δὲ διπάνην τῆς οικοδομήσεως τοῦ κτιρίου τούτου ἐπὶ τοῦ δλού γηπέδου θεωρεῖ ἀνεργομένην δ ἀρχιτέκτονων τοῦ Ηανεπιστημίου κ. Ζερδός διὰ προχείρου ὑπολαγισμοῦ εἰς τὰς ἄνω ἀναγραφέσας 840.000 δραχμάς. 'Αλλ' εἰς τὸ ποτὸν τούτο πρέπει νὰ προστεθῇ ποσὸν ἀναγκαῖον χάριν τῆς ἀγορᾶς γηπέδου πρὸς ἐγκατάστασιν νέου Ἀκαδημαϊκοῦ Γυμναστήριου καὶ οικοδόμησιν νέου οποτέρεγου καὶ νέων λουτρώνων κ. τ. λ. Τὸ νέον τούτο Ἀκαδημαϊκὸν Γυμναστήριον θεωρῶ πρόωρον νὰ ἐγκατασταθῇ ἐν τοῖς ἀλλοτε μοναστηριακοῖς γηπέδοις, διότι ἢ τακτική φύτησίς καὶ ἢ εὔδοξίμησίς τῶν φυτητῶν περὶ τὴν γυμναστικὴν ὡς καὶ δ ἐθι-

συνάρτων περί τὸ λαύρεσθαι, διτὶς ἀποδεικνύεται στημέραι αὐτογόρευος, μεγάλως ἔξαρταται ἐκ τῆς συγετικῆς γειτονίας τῶν Πανεπιστημίων καὶ τῶν συνοικιῶν ἐν αἷς σήμερον κατ' ἐπιχειρήσιν οἰκοδομήσιν οἱ φοιτηταί. Θά ἡδυνάμεθα λοιπὸν νὰ εὔσωμεν γῆπεδον τριῶν περίπου χιλιάδων πήγκεων, οἷον τὸ στημερινὸν, κατὰ τὴν προέκτασιν τῆς Όλου Ιπποκράτεως ἢ ἐν τοῖς τῶν παραπλεύρων ἕδασιν, ὅχι ἀπιθάνως μὲ 3-5 δραχμάς κατὰ πήγκην, καὶ ἀποτελούστον πληροφορίας μοι ἔδωκεν ὁ κ. Ἀποστολίδης. Ἀλλὰ καὶ πρὸς δέκα δραχμάς τὸν πήγκην ἀν ὑπολογίσωμεν, καὶ ἀπογείρως ἔρευνήσας ἔμαθον, ἡ σίκιν τοῦ νέου οἰκοπέδου τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ Γυμναστηρίου δὲν θὰ ὑπερβῇ τὰς 60.000 δραχ., τὸ ποσὸν δὲ τοῦτο πρέπει νὰ προστεθῇ, εἰς τὸν ἀνωτέρω πίνακα τῶν ἀναγκαίων δαπανῶν.

Μεγίστην δὲ προσχήν ἀποδίω εἰς τὴν ταχεῖαν οἰκοδόμησιν ιδίου Γεωλογικοῦ καὶ Παλαιοντολογικοῦ Μουσείου. Οἱ παλαιοντολογοὶ θρησκυροὶ τῶν ἐλληνικῶν χωρῶν, οἵτινες στημερον ἀποτελοῦσιν ἀποθήκας μᾶλλον ἡ Μουσεία, καταλλήλως ἐν εὑπρεπεῖ Μουσείῳ ἐκτιθέμενοι, εἶναι ἄξιοι νὰ προσελκύσωσι τὴν προσφύγην τοῦ ἐπιστημονικοῦ κόσμου καὶ τῶν ξένων ἐπισκεπτῶν τῆς Ἑλλάδος οὐχ ἡττον τῶν ἀρχαιολογικῶν ἡμῶν θησαυρῶν. Καὶ διὰ τοῦτο πρέπει μετ' ιδιαιτέρου ἐνδιαφέροντος νὰ ἐπισπεύσωμεν τὴν οἰκοδόμησιν Παλαιοντολογικοῦ καὶ Γεωλογικοῦ Μουσείου ἐν κεντρικῇ τῆς πόλεως θέσει. Ἀρίστην δὲ τοιαύτην νομίκω τὴν πλατείαν Κάννηγος, διόπου τὸ Πανεπιστημιον ἔχει δύο ἔξαρτεα οἰκόπεδα ἐκ πήγκεων 1028.

Χωρίζονται δὲ τὰ δύο παθαί οἰκόπεδα διὰ τόπου ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν κειμένου, ἀνήκοντος εἰς τὸν κ. Σμυρλῆν καὶ συγχειμένου ἐκ πήγκεων 372. Ἀγροάζομένου δὲ τούτου ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἐνουμένου μετὰ τῶν δύο ἡμιτέρων, ἀποκτῶμεν ἔξαρτον γῆπεδον 1600 πήγκεων, ἔγον βάθυς μέτρων 20 περίπου. ἀλλὰ παρέχον οὐχ ἡττον, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ τε κ. Σκούρου καὶ τοῦ κ. Ζερβού, χῶρον ἔξαρτον πρὸς οἰκοδόμησιν ἀξιοπρεπεστάτου Μου-

σεου. Ὅπολογίζω δὲ προχείρως τὴν δαπάνην πρὸς ἀγορὰν τοῦ οἰκοπέδου Σμυρλῆ εἰς δραχμὰς 48.000.

Οἰκοδομουμένου δὲ τοῦ εἰδικοῦ τούτου Παλαιοντολογικοῦ καὶ Γεωλογικοῦ Μουσείου, λύεται διὰ μικρῶν δαπανῶν τὸ ζήτημα τοῦ Φαρμακευτικοῦ Χημείου, διότι δύναται τοῦτο νὰ ἐπεκταθῇ εἰς τοὺς νῦν ὑπὸ τοῦ Γεωλογικοῦ Μουσείου κατεχομένους χώρους. Εσται δὲ ἡ τοιαύτη ἔξοικονδημησίς τοῦ Φαρμακευτικοῦ Χημείου κατὰ τὴν Βεβαίωσιν τοῦ κ. Δαμιανῆργη, οὐ τὴν γνώμαν ἔζητησα, ἐπαρκεστάτη. Θἀπαιτηθῶσι δὲ μόνον 30.000 περίπου δραχμῶν χάριν ἀναγκαίων τινῶν μετασκευῶν τοῦ νῦν κτίρου. Διὸ σύδεν μὲν ποσὸν ἐσημείωσα ἐν τῷ ἀνωτέρῳ πίνακι γάριν οἰκοδομῆς Φαρμακευτικοῦ Χημείου, προσθέτω δὲ μόνον τὸ ποσὸν τῆς 30.000 δραχ., εἰς τὰς λοιπὰς δαπάνας τὰς σημειουμένας ἐν τῇ ἀνωτέρῳ ἀναγραφῇ.

Ἐπ' ίσης δὲ ἐν τῷ αὐτῷ καταστήματι δύναται νὰ ἐπεκταθῇ ἐκτὸς τοῦ Φαρμακευτικοῦ Χημείου καὶ τὸ ἐργαστήριον τῆς Υγιεινῆς καὶ Μικροβιολογίας· τὸ δὲ Ιατροδικαστικὸν δύναται ἐπαρκέστατα νὰ καταλάβῃ τὸ νῦν κτίριον τῆς Ἀστυκλινικῆς, ἥν κατήργησεν ὁ νέρος. Σημειωτέον δὲ, ὡς πρὸς τὰ δύο ἐργαστήρια τῆς Ιατροδικαστικῆς καὶ τῆς Υγιεινῆς, διὶ τοῦ ἀλλως ἡ περὶ αὐτῶν μέσαιμα δὲν πρέπει νὰ ζητούνται μόνον τὸ Πανεπιστημιον, διότι ἀμφότερα τὰ ἐργαστήρια ταῦτα, πλὴν τῶν ἐπιστημονικῶν αὐτῶν ἐργαστιῶν, παρέγουσι καὶ ὑπηρεσίας εἰς τὴν πολιτείαν, τίποις ἀφείλει νὰ συμμετάσχῃ τῶν ἀναγκαίων δαπανῶν πρὸς ἀποχήσιν εὑπερεπτέρων εἰδικῶν κτίρων. Οὕτως ἔγειναν τόη τὰ πρώτα διαβήματα παρὰ τῷ Υπουργεῖῳ τῶν Επιωτερικῶν, διπλως συμμετέσχη διὰ δύσεων τῆς οἰκοδομῆσεως ιδίου ἐργαστηρίου τῆς Υγιεινῆς καὶ Μικροβιολογίας. Όμοιως δὲ είχον ὑποδεῖξει εἰς τὸν Υπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης, διπλως τὸ Υπουργεῖον τοῦτο συμπράξη χάριν Ιατροδικαστικοῦ ἐργαστηρίου, συνδεομένου πρὸς τὸ δι' εἰδικοῦ νόμου ἰδρυθησόμενον νεκροσκοπεῖον (Morgue). Διὰ πάντας τούτους τοὺς λόγους ἡ ὑπ' ἀριθ. 4 ἐν τῷ ἀνωτέρῳ πίνακι ἀν-

γραφεῖσα δαπάνη διὰ Παθολογικὸν Ἀνατομεῖον καὶ ἔργαστρίον Τγιεινῆς, Ἰατροδικαστικῆς καὶ Φαρμακολογίας ἐκ δρ. 528.000, εἰς συστὸν ἀνεβίβαζε τὴν χάριν τοιαύτου κτιρίου δαπάνην ἢ ἐπὶ τῇ βάσει προτυπεῖον συνταχθέντος τῷ 1907 ὑπὸ τοῦ ἀρχιτέκτονος τοῦ Πανεπιστημίου κ. Ζερβοῦ προϋπολογισμὸς, πρέπει νὰ ὑποβι-
βασθῇ εἰς δραχ. 300.000 διὰ μόνον τὸ Παθολογικὸν Ἀνατομεῖον καὶ Εργαστήριον Φαρμακολογίας, προστιθεμένων μόνον 20.000 δραχμῶν περίπου χάριν καταλλήλου μεταρρυθμίσεως τῆς Ἀστυ-
κλινικῆς πρὸς στέγασιν τοῦ Τοξικολογικοῦ Ἐργαστηρίου.

Τὰ δὲ τρία καταστήματα, τὸ τοῦ Παθολογικοῦ Ἀνατομείου καὶ τῆς Φαρμακολογίας, τὸ τοῦ Φυσιολογείου καὶ τοῦ Ἀνατομείου, νομίζω ὅτι πρέπει νὰ οἰκοδομηθῶσιν ἐν τοῖς γηπέδοις τῆς Μονῆς Πετράνη. Καὶ ὡς πρὸς μὲν τὴν θέσιν ἐν τῷ τοῦτο κεῖται ἐξέρρασα ἀνωτέρῳ τὰς ἔμας γνώμας. Ἐν δὲ μόνον παρατηρη-
τέον, ὅτι τὸ ὄρθραγγεῖον χρησιμεύει μόνον γάρ τῷ Ανακτό-
ρῳ. Ἀλλὰ πρῶτον μὲν δύνανται τὰ ἡμέτερα κτίρια νὰ ἐξυπη-
ρετηθῶσι ὅτι ἀρτεσιανῶν ὄρεάτων, καθ' ἣ καὶ τὰ παρακείμενα
γοσσοχερεῖαν, δεύτερον δὲ μέχρις αὐτοῦ οἰκοδομηθῶσι τὰ ἡμέτερα
κτίρια οὐτε εἶναι βεβαίως λελυμένον τὸ ζήτημα τῆς θέρευσεως τῶν
Ἀθηνῶν, εἰς ὃ ιδιάζουσαν καὶ ἐπεγνωσαν σπουδὴν καταβάλλου-
σιν δὲ Δῆμος καὶ ἡ Κυβέρνησις.

Οἰκοδομούμενων δὲ ἔκει τῶν εἰρημένων κτιρίων, παρίσταται ἀνάγκη καλλωπισμοῦ καὶ περιφράγματος μετά τοῦτος κιγκλι-
θώματος τοῦ ὅλου γάρου διὰ δαπάνης 50.000 δραχμῶν περίπου.

Κατὰ ταῦτα, λαμβανομένων ὑπὲρ δύψιν τῶν ἀνωτέρω προ-
γείων ἐπὶ τοῦ παρόντος προϋπολογισμῶν, ὁ ἀνωτέρω πίναξ
ὑφίσταται τὶς ἔντονες ἐλαττώσεις καὶ προσθήκες.

Ἐλαττώσεις.

Ἐκ τῆς ὑπὲρ δύψιν 4 παραγράφου Δρ. 228.000

Προσθήκαι.

α') Πρὸς ἀγορὰν νέου γηπέδου καὶ ἐγκατάστα- σιν νέου Ἀκαδημαϊκοῦ Γυμναστηρίου . . Δρ. 60.000	60.000
β') Πρὸς ἀγορὰν γηπέδου Σμυρλῆ » 48.000	48.000
γ') Πρὸς μετασκευὴν τοῦ κτιρίου Παπαδόπε- λου χάριν τοῦ Φαρμακευτικοῦ Χημείου » 30.000	30.000
δ') Πρὸς μετασκευὴν τῆς Ἀστυκλινικῆς χάριν ἐγκαταστάσεως τοῦ Ἰατροδικαστικοῦ Ερ- γαστηρίου » 20.000	20.000
Ἐν έλω. » <u>158.000</u>	

Ἄρα ἔχομεν διαφορὰν ἐλαττώσεως δραχ. 70.000, αἵτινες
πρέπει νὰ ὑποβιβίσθωσιν ἐκ τοῦ ἀνωτέρῳ ἐλκοῦ ποσοῦ δραχμῶν
3.488.000, περιοριζομένου σύτοις εἰς δραχ. 3.418.000.

Ἄς ἐξετάσωμεν πάρη τίνες οἱ ὑπόργοντες καὶ οἱ δυνάμεις
νὰ διατεθῶσιν ὑπὲρ τῶν ἀνωτέρω ἀναγκῶν πόροι.

1) Κατάθεμα ἐν τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς τοῦ Χη- μείου, μετά τῶν τόκων, περίπου Δρ. 25(1.000)	25(1.000)
2) Ἐκ τῆς πωλήσεως τοῦ οἰκοπέδου τῆς ὁδοῦ Πανεπιστημίου » 260.000	260.000
3) Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν φοιτητῶν διὰ τὴν Ἀκαδημαϊκὴν Λέσχην, συμπεριλαμβα- νομένου καὶ τοῦ χειμερινοῦ ἔξαμηνος τοῦ 1912 » 100.000	100.000
4) Ἐκ τῆς πωλήσεως τῆς ἐδῶ Εὐρωπίδου οἰκίας τῆς κληρονομίας Παπαδάκη » 140.000	140.000
5) Ἐκ τῆς ψηφισθείσης ἐπὶ τῆς πρυτανείας Ἀποστολίδου πωλήσεως γρεωγράφων χά- ρην οἰκοδομήσεως τῆς Λέσχης, ἡν δυνά- μεις μεταφορὰν » <u>720.000</u>	

Εκ μεταφροσθές	»	720.000
μεθανά ωπολογισμων μέχρις	»	120.000
6) Έκ της έξωνήσεως μέρους ή του δλου του κεντρικού κτιρίου παρά του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου ταύλαχιστον	»	1.000.000
7) Έκ δανείου ένυποθήκου	»	700.000
Έν δλφ	»	<u>2.540.000</u>

Ειδικώτερον δ' έπειτηγών τινα τῶν ξνωτέρω κονδυλίων παρατηρώ, διτιώς ότι πόρος το υπολογισθὲν ἐκ τῆς έξωνήσεως του κεντρικού κτιρίου ἐν ἑκατομμύριον, ἐνγοῶ διὰ πούτου τὰς ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διαθήκης του μακαρίτου Δομπόλης συνεννοήσεις του Υπουργείου τῆς Παιδείας μετὰ τῆς ρωτικῆς πρεσβείας, περὶ ὧν κατ' ἐπανάληψιν ἔκαμε λόγον δικ. Υπουργος τῆς Παιδείας, δολίζων μάλιστα κατ' ἀρχὰς τὸ ποσὸν εἰς 1.200.000 δραχμῶν, εἶτε θεωρήσωμεν τοῦτο ἀναφερόμενον εἰς τὴν έξωνήσιν του ήμισεος κτιρίου, ώς ἐν ἀρχῇ ἐγένετο λόγος, εἶτε καὶ τοῦ δλου ώς κατόπιν. Τὸ δὲ ποσὸν 260.000 δραχμῶν διὰ τὸ οἰκόπεδον τῆς ίδου Πανεπιστημίου δὲν εἴνε βεβαίως υπερβολικὸν, καὶ οὐδεμίᾳ ἀμφισσλίᾳ, διτιώς φύάτωμεν εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο, λαμβάνοντες διπλόν την προσφορὰν 133 δραχμῶν κατὰ πῆγμα, ήπις καὶ θέτει οὐδεμίαν τὴν ἐπανάληψιν τῆς δημοπρασίας, ἀν κρίνωμεν ἐκ τῆς γινομένης ζητήσεως του οἰκοπέδου τούτου.

Τῆς δὲ ἐν τῇ διδῷ Ιεριπόδου οἰκίας η πώλησις εἶχεν τόδη ἀποφασισθῆ, ἐπὶ τῆς πρώτης πρυτανείας μου, στε εἰχομεν προσφορὰν χάριν αὐτῆς δραχ. 130.000. Καὶ ἐναυάγησε μὲν η πώλησις αὕτη, ἀλλὰ οὐδεμίᾳ ἀμφισσλίᾳ, διτιώς ἐνεκα του κεντρικού τῆς θέσεως, ἀν ἐπιδιώξωμεν τὴν πώλησιν αὕτης, θέλομεν ἀναμεμρίστιως ἐπιτύχει το κατώτατον δριον του ἐν τῷ σημειώματι ἀναγραφέντος ποσοῦ δραχμῶν 110.000.

Τέλος δὲ περὶ δανείου ένυποθήκου μέχρι ποσοῦ 700.000 δραχμῶν η καὶ πλέον ἔχω ιδιωτικὰς προτάσεις ἐπὶ έτησίφ τόκῳ

μόνον 5%. Καὶ ἀν δὲ τυχὸν δι' οἰονδήποτε λόγου ἀπετύγχανε τοῦτο, δὲν θὰ ήτα δύσκολον νὰ ἐπιτύχωμεν παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης δάνειον ἐπὶ τόκῳ 5% η νὰ εὑρωμεν χρήματα διὰ πωλήσεως χρεωγράφων ἐκ τῶν ἀποφερόντων τόκον μόνον 3%.

Η δὲ διάθεσις τῶν ώς ξνω ποσῶν θὰ ἐπέφερεν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τὰ ἔξης ἐλλείμματα καὶ ζημιάς.

'Έκ τοῦ ίπ' ἀριθ. 1 πόρου οὐδεμίαν ζημίαν ύφισταμεθα, διότι τὸ ώς ξνω κατάθεμα δρεῖλει νὰ δικτεθῇ πρὸς ἀναπλήρωσιν τῆς ἐκ τῆς πυρκαϊδὸς του Χημείου ζημιάς.

Πωλουμένου του ίπ' ἀριθ. 2 οἰκοπέδου του Πανεπιστημίου, θὰ ζημιώθωμεν τὸ νῦν ἐνοίκιον αὐτοῦ δραχμῶν κατ' ἔτος 4.800.

Αἱ ίπ' ἀριθ. 3 μέχρι του ρθινοπώρου 1912 καταθέσεις τῶν φοιτητῶν διεκ τὴν Ἀκαδημαϊκὴν Λέσχην οὐδεμίαν ἐπιφέρουσι ζημιάσ, διότι τὰ χρήματα ταύτα παραχραστοῦνται νῦν θπὸ του Πανεπιστημίου, ἀλλὰ είνε πρωριτιμένα διπλήποτε διεκ τὴν χρῆσιν τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Λέσχης.

'Έκ τῆς πωλήσεως τῆς ἐν διδῷ Εύριπόδου οἰκίας θὰ ἐπέληγη ζημία δραχμῶν 5.400.

'Έκ της ίπ' ἀριθ. 5 διαθέσεως 120.000 δρ. ἐκ πωλήσεως χρεωγράφων πρὸς 3% χάριν συμπληρώσεως τῆς ἐκ δραχμῶν 220.000 διπλάνης πρὸς οἰκοδόμησιν τῆς Λέσχης, τοῦ λαϊκοῦ ποσοῦ λαμβανομένου ἐκ τῶν μέχρι του γειμερινοῦ ἔξαμηνου 1912 καταθέσεων τῶν φοιτητῶν, θὰ προκύψῃ ζημία δραχμῶν 6.000.

'Η ίπ' ἀριθ. 6 έξωνήσις του κεντρικού κτιρίου θὰ ζημιώτη μὲν τὸ Καποδιστριακὸν Πανεπιστήμιον κατὰ 40.300.000 δραχμᾶς ἐτησίως, ἀλλὰ τὴν ζημίαν ταύτην οὔτε δίκαιον είνε, οὔτε δυνατὸν νὰ ουσιαστῇ τὸ Καποδιστριακὸν Πανεπιστήμιον. Τούτου, ώς είνε γνωστὸν, οι πόροι οι ἐκ τῆς διαθήκης Δομπόλης εἰνε ήδη ἀνεπαρκεῖς κατὰ 40.000 περίπου δραχμᾶς ἐτησίως εύπλως ὡς ἐκτελεσθῆ η διάταξις τῆς διαθήκης περὶ Ἡπειρωτῶν υποτρόφων· ἀλλὰ τοῦτο τε τὸ ἐλλείμμα καὶ τὸ ἐκ τῆς έξωνήσεως του κτιρίου εἴνε πρέπον γὰρ καταβάλλῃ η Κυβέρνησις.

Τέλος γάριν υπηρεσίας του ωπ' άριστον. Την πανεπιστημιακού διανοίαν
θάπαιτηθή πρὸς 5½% ἐπὶ τοῦ έλου ποσοῦ 700.000 δραχμῶν
ἔτησία διπλαγή δραχμῶν 38.500.

Θὰ όποιτερον δὲ κατὰ τὸ ἀνωτέρῳ διάγραμμα πρὸς τούτοις
καὶ ζημίαν ἐκ τῶν νῦν ἔνοικίων τῶν οἰκοπέδων κατ' ἕτος δραχ-
μῶν 2.400.

Κατὰ ταῦτα τὸ έλον τῶν ἔτησίων τῆς ζημιῶν θάνατον
εἰς δραχμὰς 57.100.

'Αλλ' η ζημία αὕτη ἐλαττεῖται ἐκ τοῦ λόγου διὰ τῆς
οἰκοδομήσεως τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Λέσχης, ἐξ τοῦ οὐδὲν ἀπολαμβά-
νομεν ἀφ' οὗ γρόνου, κατεδαφισθέντος τοῦ προστιθημένου οἰκο-
δομήματος, οὐδὲν εἰςπράττεται, θέλομεν ἀπολαμβάνειν δεκατεκ-
τίας μὲν περίπου δραχμὰς κατ' ἕτος, παραχρατοῦντας αὐτὰς ἐκ
τῶν ἔτησίων καταθέσεων τῶν φοιτητῶν ὡς ἔνοικον τῆς Λέσχης,
καὶ ἑτέρας περίπου δέκα χιλιάδες δραχμῶν ἐκ τῆς ἔνοικίσεως
τῶν κατὰ τὸ ἔγκεχριμένον τρέδιον δύο θαντὸν τῆς Λέσχης μαγα-
ζείων, ἀτίνα προορίζονται ὡς καρενεῖον καὶ ἑστιατόριον. Οὗτο
δὲ ἀντὶ διπλάνης 220.000 δραχμῶν, ὃν αἱ 100.000, λαμβάνο-
μεναι ἐκ τῶν μέχρι τούτου καταθέσεων τῶν φοιτητῶν, οὐδὲμίαν
ἐπιρρέουσιν εἰς τὴν ζημίαν, ἀφ' ἣντι μόνου τοῦ ἐκ δραγ. 6.000
ἔτησίου τόκου τῶν διπλαγήθησμένων διὰ πιλήσεως γρεωγράφων
υπολοίπων 120.000 θὰ ἔχωμεν ἔτησίας εἰςπράξεις δραχμῶν
20.000, τῷτοι περίσσευμα δραχμῶν 14.000 κατ' ἕτος. Υποθέ-
ζοντες δὲ ταῦτας ἐκ τῶν ἄνω δραγ. 57.100, θὰ ἔχωμεν ἔτησίαν
ζημιῶν 43.100 μετὰ τῆς οἰκοδόμησιν κτιρίου καὶ τὴν κάλυψιν
ἄλλων πανεπιστημιακῶν ἀναγκῶν, ἀνερχόμενων κατὰ τὸν ἄνω
πήνακα ἐν δλῷ εἰς δραχμὰς 2.840.000.

Η ἔτησία αὕτη ζημία 43.100 δραγ., θὰν εἰνε μεγάλη, δύνα-
ται δὲ νὰ καλυφθῇ εὐκόλως, ὡς ἀποδεικνύουσι τὰ περισσεύματα
τοῦ λήγοντος ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους. Καὶ υπῆρχεν μὲν ταῦτα με-
γάλα, διότι δὲν διωρίσθησαν πάντες οἱ τεκτικοὶ καὶ ἔκτακτοι κα-
θηγηταί, καὶ αἱ διορισθέντες δὲ δὲν διωρίσθησαν ἀμέσως ἀμα τῇ

ἔναρξει τοῦ Πανεπιστημιακοῦ ἔτους ἐπῆλθε δ' ἐντεῦθεν μεγάλη
οἰκονομία. Άλλὰ κατὰ τὰ ἐπιόντα ἐτη δὲν θὰ μενωσι μεγάλη
περιστεύματα, οἶται μάλιστα ἀργίση τέλεον ή ἐφαρμογὴ τῶν ἐκ
τῶν νέων νόμων ὑποχρεώσεων τῶν φοιτητῶν.

Οὗτοις ἐκ τῶν 3.428.000 δραχμῶν δις ὑπελογίσαμεν ἀνωτέρω
ῶς ἀναγκαῖας πρὸς κάλυψιν ἐκ τῶν ἐνόντων καὶ ἐφ' ικανά ἐτη,
ἀπασῶν τῶν πανεπιστημιακῶν ἀναγκῶν, δύναμεν νὰ ἔχωμεν
2.840.000 δραχμῶν, ητοι θὰ μᾶς λείψωσιν 880.000 δραχμαὶ^ν περίπου. Ανάγκη λοιπὸν νάναζάλωμεν εἰς εὐθετώτερον γρόνον
ἔργα τινὰ ἀξίας ἀγαλάγου πρὸς τὸ ποσὸν τοῦτο· δι' ἁ καὶ προτείνω
τὴν ἐπὶ τοῦ παρόντας παράλειψιν τῶν ἔξῆς κτιρίων.

α') Τῆς κτίσεως τοῦ Μακεντηρίου	Δρ. 400.000
β') Τοῦ περιφράγματος τῶν γηπέδων τῆς Μονῆς Πετράκη	δ 50.000
γ') Τῆς κτίσεως τοῦ Παιδιατρείου	δ 200.000
δ') Τῆς μετασκευῆς τῶν πατωμάτων τοῦ κεντρι- κοῦ κτιρίου	δ 40.000
ε') Τῆς μετασκευῆς τῶν θρανίων	δ 10.000
Ϛ') Τῆς νέας κονιάπτεως τῆς προσόψεως	δ 20.000
Ϛ') Τῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ Αιγιαντείου, μο- λονότι αὕτη εἴνε ἀναγκαιοτάτη	δ 80.000
Ϟ) Τῆς οἰκοδομήσεως τοῦ Λαζαρωπολογικοῦ Μου- σείου	δ 100.000
Ϙ') Εξ οἰκονομιῶν κατὰ τὴν κτίσιν τῶν λοιπῶν κτισμάτων καὶ ἐκ διαφορᾶς τόκιον κατὰ τὸν γρόνον τῆς οἰκοδομήσεως κύτων	δ 18.000
"Πτοι εἰς δλῷ	Δρ. 888.000

Παρακαλῶ δὲ τὴν Σύγκλητον νὰ συζητήσῃ συντόνως τὰς
ἔμδις προτάσεις καὶ νὰ ἔγκρινῃ πρῶτον μὲν τὴν ἀμεσον ἔναρξιν
τῆς οἰκοδομῆς τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Λέσχης καὶ τοῦ Χημείου μετά-

τῶν λοιπῶν ἐν τῷ αὐτῷ κτιρίῳ Μουσείων καὶ ἔργαστηρίων, δεύτερον δὲ τὴν ἀναθεώρησιν ἡ ταχυτάτην μετασκευὴν τῶν προσποργόντων σχεδίων Παθολογικοῦ Ἀνατομικοῦ, Φυσιολογικοῦ καὶ Ἀνατομικοῦ, τὴν ὄριστικὴν διαπραγμάτευσιν περὶ ἀγορᾶς τοῦ σικοπέδου Σμυρλῆ, τὴν παρασκευὴν σχεδίου τοῦ Παλαιοντολογικοῦ καὶ Γεωλογικοῦ Μουσείου, τὴν εὑρεσιν νέου γηπέδου διὸ τὸ Ἀκαδημαϊκὸν Γυμναστήριον ὃς καὶ τὴν ἔξουσιοθέτησιν, διποτικοῖς προβοῦταις τὰ ἀναγκαῖα διαθῆματα παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ περὶ ἐγκρίσεως ἔκουσιον πλειστηριασμοῦ τῆς ἐν τῇ Ὁδῷ Εύριπον σικλαῖς καὶ εἰς ὄριστικὰ διαπραγματεύσεις περὶ τοῦ προταθέντος ἴδιωτικοῦ ὅχνειου, λαμβανομένου ὅπ' ὅψιν, διτὶ ἐπὶ τῷ παρόντος πραγματικὰ διευθέσιμα χρήματα ήλα ἔγγομεν ἀμέσως ἡ ἐντος βραχυτάτου γρήνου μόνον.

α') Ἐκ τοῦ καταθέματος τῶν ἀσφαλίστρων τοῦ Χρυσείου	Δρ. 250.000
β') Ἐκ τοῦ σικοπέδου τῆς Ὁδοῦ Πανεπιστημίου. *	260.000
γ') " καταθέματος τῆς Λέσχης	" 100.000
δ') " τῶν γάριν τῆς σικοδομήσεως τῆς Λέ- σχης πωληθησομένων χρεωγράφων	" 120.000
"Ητοι ἐν σλωφ	" <u>730.000</u>

Ἐγώ δὲ πεποίησιν, διτὶ ἡ Σύγκλητος προβαίνουσα εἰς τοιαύτας ἀποράσεις θέλει ἔξυπηρετήσει μεγάλως τὰ συμφέροντα τῆς ἐπιστήμης καὶ τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἐκ τῆς γενομένης συζητήσεως ἀπεδείχθη, ὅτι εἰς τὸν κατάλογον τῶν ἐν τῇ ἐκθέσει ταύτῃ ἀναγραφομένων κτιρίων, δῶν κρίνεται ἀναγκαῖα ἡ σικοδόμησις, πρέπει νὰ προστεθῖσι καὶ τὰ ἑξῆς: 1) Ἐργαστήριον γενικῆς πειραματικῆς παθολογίας· 2) Μουσεῖον ειδικῆς παθολογίας· 3) Μουσεῖον χειρουργικῆς παθολογίας· 4) Εργαστήριον ἐγγειρητικῆς· 5) Εγγειρητήριον τῆς νοντοκομείῳ χειρουργικῆς κλινικῆς ἐν ἀμφιθεάτρῳ· 6) Αμφιθέατρον εἰς τὰ ἔργαστηρια τῶν δύο παθολογικῶν κλινικῶν τῶν νοντοκομείῳ.

γίας· 4) Ἐργαστήριον ἐγγειρητικῆς· 5) Ἐγγειρητήριον τῆς νοντοκομείῳ χειρουργικῆς κλινικῆς ἐν ἀμφιθεάτρῳ· 6) Αμφιθέατρον εἰς τὰ ἔργαστηρια τῶν δύο παθολογικῶν κλινικῶν τῶν νοντοκομείῳ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β'

ΕΠΤΡΑΦΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΠΕΡΙ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ, ΣΥΜΒΑΗΡΕΩΝ
ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΩΝ ΝΟΜΩΝ

Ἐγώ Αθῆνας, τῇ 13 Νοεμβρίου 1911.
Αριθ. Πρωτ. 1947
Λισκ. 463

Κύριε Υπουργέ,

Ἡ Υμετέρα προφορικὴ παραγγελία τῆς ὡπὸ τῆς Συγκλήτου δύσον ἔνεστι ταχεῖα: ὑποδείξεως ἀναγκαιοτάτων τενῶν ἐπανορθώσεων καὶ συμπληρώσεων τῶν δύο νέων πανεπιστημιακῶν Νόμων προέλαθε τὴν ἐπιθυμίαν τῆς τε πρυτανείας καὶ τῶν κυρίων Συγκλητικῶν, τοῦτο μὲν αἰσθανομένων τὴν ἀνάγκην τὴν καὶ Ὑμεῖς ὑπεδείξατε, τοῦτο δὲ προθυμούμενων νὰ συντελέσωτεν εἰς τὴν ταλείωσιν δύον ἔνεστιν ἀρτιωτέρων δραχμασμῶν τῶν δύο Πανεπιστημίων, ὃν εἶχετε τὴν εὐτυχῆ ἐμπνευσιν νὰ γίνητε εἰσηγητής. Διὸ συνελθούσα ἡ Σύγκλητος εἰς εἰδικὰς συνεδρίας καὶ λαβούσσα ὅπ' ὅψιν μάλιστα εὐχάς τῆς προκατόχου Συγκλήτου καὶ τῶν Συγκλητῶν, ἐκφρασθείσας ἡδη ἐπικειμένης τῆς ψηφίσεως τῶν νέων Νόμων, ώς καὶ δυσκολίας τινὰς παρατηρήθεισας ἡδη κατὰ τὴν πρώτην ἐφορμογήν αὐτῶν, παρακαλεῖ νὰ εὐχερεστήσητε νὰ ἔγκρινητε τὰς ἐπομένας ἀναγκαῖας ἡ εὐκταίας μεταρρυθμίσεις τῶν Νόμων

2006-2017 ΕΚΠΑ

χάριν τελειοτέρας και τελεσφροντέρας λειτουργίας τῶν πανεπιστημιακῶν δργανισμῶν.

Καὶ πρώτον παρακαλοῦμεν νὰ ἐπανορθωθῶσιν αἱ ἐν τοῖς Νόμοις παραπομπαὶ εἰς ἄλλα ἀρθρα, παραγράφους ἢ ἑδάφια, ὅν οἱ ἀριθμοὶ εἶναι ἐστρατηγένοι ἔνεκκα τῆς κατὰ τὴν φύσιν τῶν νόμων συμπτύξεως τῶν οἰκείων γομοσχεδίων. Οὕτως ἐν ἡερῷ 12 ἢ 7 τοῦ δργανισμοῦ ἀμφοτέρων τῶν Νόμων γίνεται παραπομπὴ εἰς ἀρθ. 27 ἢ 7 ἀντὶ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἕδου ἀρθρου. Τοιούτων ἐπανορθώσεων καὶ ἄλλων πολλῶν παρίσταται ἀνάγκη ἐν τοῖς Νόμοις.

Ἐν τοῖς κυριωτάτοις δὲ πρέπει νὰ στρέψῃ τὴν προσοχὴν αὐτῆς ἡ Σ. Κυβέρνησις εἰς τὸν διακανονισμὸν τῶν κατὰ τοὺς πόρους τοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου, οἵτινες, πλὴν μικρῶν σινῶν ἄλλων εἰσπράξεων, καὶ τούτων βαθμοῖς ἐν τῷ μελλοντὶ βεβαιωθησομένων καὶ αὐξηθησομένων, συνιστῶνται κυρίως ἐκ τῶν εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ Πανεπιστημίου ἀποδεδομένων αὐτούτων εἰσπράξεων ἀπὸ τῶν προσόδων τοῦ αληθεοδοτήματος Δεμπόλη. Ἀλλὰ εἶναι γνωστὸν εἰς ὑμᾶς, Κύριε Υπουργὲ, ἐκ τοῦ ὡρ' Υμῶν ἐγκριθέντος ἐρετεινοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου, ὅτι τοῦτο θὰ ἔγγι τοινὸν ἔλλειμμα, διὰν ἐφαρμοσθῶσι μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ οἰκείου Β. Διατάγματος αἱ περὶ Ππειρωτῶν ὑποτρόφων διατάξεις τῆς διαθήκης. Παρίσταται λοιπὸν ἀνάγκη νὰ προστεθῇ εἰς τὸν Νόμον, διὰ καὶ τὸ Δημόσιον παρέγει εἰς τὸ Καποδιστριακὸν Πανεπιστήμιον ἐτησίαν γοργίαν τούλαχιστον 30.000 δραχμῶν. Όμοιως δὲ ἀναγκαῖον νὰ μεταρρυθμηθῇ τὸ ἡερόν 22 τοῦ Καποδιστριακοῦ δργανισμοῦ ως ἔξῆς: «ἡ πληρωμὴ τῶν μισθῶν καὶ ἐπιμισθίων καθηγητῶν καὶ τῶν μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀνωτάτης καὶ κατωτάτης ὑπηρεσίας τοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου γεγήστεται κατὰ τὸ ήμισυ ἐκ τῶν πόρων αὐτοῦ τοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου» τούτῳ δὲ καταβάλλει πρὸς τούτον τὸν σκοπὸν εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ Εθνικοῦ Πανεπιστημίου τὸ διὰ τοὺς ὡς ἔνω ῥηθέντας μισθοὺς καὶ τὸ ἐπι-

μίσθια ἀπαιτούμενον πεσόν». Ἐν ἀντιστοιχίᾳ δὲ πρὸς τὸ ἀρθρον τοῦτο πρέπει νὰ μεταρρυθμισθῇ ἢ 1 τοῦ 26 ἀρθρου τοῦ δργανισμοῦ τοῦ Εθνικοῦ Πανεπιστημίου ὡδε: «Οἱ μισθοὶ καὶ τὰ ἐπιμίσθια τῶν καθηγητῶν, οἱ μισθοὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀνωτάτης καὶ κατωτάτης ὑπηρεσίας χωροτέρων τῶν Πανεπιστημίων, ἐπ' ίσης τοῦ προσωπικοῦ τῶν Κλινικῶν, τῶν Εργαστηρίων, τῶν Μουσείων, τοῦ Βοτανικοῦ Κήπου καὶ τῆς Εθνικῆς Βιβλιοθήκης καταβάλλονται κατὰ τὸ διλον ὑπὲ τοῦ Εθνικοῦ Πανεπιστημίου. Τὸ Καποδιστριακὸν Πανεπιστήμιον ἀποδίδει ἐκ τῶν ίδιων ἔχουτον πόρων τὸ ἡμισυ τοῦ μισθοῦ τῶν καθηγητῶν αὐτοῦ καὶ τοῦ μισθοῦ τῶν καθηγητῶν αὐτοῦ καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀνωτάτης καὶ κατωτάτης ὑπηρεσίας».

Οπως δέ τοι, ἐν περιπτώσει, καθ' ἓν, διπερ ἀπευχόμεθα, για Κυβέρνησις δὲν δυνηθῇ νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὰς καίνοτέρας ἀναγκαῖας μεταρρυθμίσεις, εἶναι ἡλιγ ἐπείγον, διπερ ληρθῆ ὑπὸ δόψιν τὸ διάτομον τῆς ἔτης τοῦ ήμισυ ἔτης προστατεύεται πόθεν πληρώνεται τὸ ἔτερον ἡμισυ τῶν μισθῶν καὶ ἐπιμισθίων τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου τούτου.

Ως πρὸς δὲ τὰ λοιπὰ, πρώτον καὶ κυριώτατον καθῆκον αὐτῆς ἔγνω ἡ Σύγκλητος νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν εὐχὴν τῆς προκατόχου Συγκλήτου καὶ τῶν Σχολῶν περὶ τῆς ἀνάγκης, διπερ τὰς ἔξετάσεις καθ' ὃν διαρρυθμισθῶσι διὰ Β. Διατάγμάτων ἀποδεδομένων μετὰ γνωμοδότησιν τῶν οἰκείων Σχολῶν καὶ τῆς Συγκλήτου ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κεκτημένης περίας καὶ κατόπιν ἐπισταμένης μελέτης. Εὐκταία λοιπὸν παρίσταται: ἡ ἀντικατάστασις ὀλοκλήρου τοῦ Τυρίματος Ε' τῶν δργανισμῶν τῶν ἔξετάσεων κατὰ τὸν ἀνωτέρω δηλωθέντα τρόπον, μετὰ δημητῆς μνεῖας ἡ καὶ ἀγενούτης διὰ μέχρι τοῦ τοιούτου καθορισμοῦ ισχύουσιν αἱ διατάξεις τῶν νόμων, ΠΟΚΙ' καὶ ΠΟΚΕ'.

Διὰ τοῦτον δὲ τὸν λόγον γένεσις θεωρήσει περιπτὼν νὰ εἰσέλθῃ εἰς λεπτομερείας περὶ τῶν ἀφορώντων εἰς τὰς ἔξεπτάσεις, τὸ εἶδος καὶ τὸν χρόνον αὐτῶν καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐκτελέσεως. Ἀλλ' οὐχ ἡτον ἔθεωρήθη ἀναγκαῖον νὰ παρατηρηθῶσιν ὅπως δήποτε ἐπὶ τοῦ παρόντος τὰ ἔξης· αὐτὸν δὲ τὴν Φιλοσοφικὴν Σχολὴν ἔξεπτάσεις πρέπει νὰ χωρισθῶσι, τουτέστι: νὰ διακριθῶσιν αἱ ἐπαγγελματικαὶ αἱ ἀνοίγουσαι τὴν θύραν εἰς τὴν λειτουργίαν τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως ἀπὸ τῶν διδακτορικῶν, ὡν ἄλλος πρέπει νὰ εἴναι ἡ προορισμός· β') Αἱ δὲ τὴν Σχολὴν τῶν Φυσικομαθηματικῶν ἐπιστημῶν ἔξεπτάσεις πρέπει ὠρχεύτως νὰ διακριθῶσι, χρηγούμενων πλὴν τῶν ἐπαγγελματικῶν, ὡς ἐν τῇ Φιλοσοφικῇ Σχολῇ, καὶ εἰδικῶν διδακτορικῶν διπλωμάτων, τοῦτο μὲν φυσικογηματικῶν, τοῦτο δὲ φυσικοτετρικῶν· γ') Ἀναγκαιότητη θεωρεῖται γένεσις ἡ διατήρησις ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ γενικῶν ἥτοι προκαταρκτικῶν ἔξεπτάσεων περὶ τὰ Ἑλληνικά, Λατινικά, Ιστορίαν καὶ Φιλοσοφίαν. Πάργουσι δὲ καὶ οἱ φρουρούστες, διὰ πρέπει νὰ ὕψιστανται καὶ οἱ φοιτηταὶ τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοιαύτας γενικὰς ἔξεπτάσεις περὶ τὰ Λατινικά, τὴν Φιλοσοφίαν καὶ τὴν Ιστορίαν, ἀλλ' ἀντιπαρετηρήθη, διὰ υπάρχει σκέψις. Επως δὲ η Νομική Σχολὴ κατὰ τὸν κανονισμὸν τῶν ἐκτάκτων αὐτῆς ἔδρῶν συμπεριλαβητὴ ἔδρας πολιτικῆς καὶ διπλωματικῆς Ιστορίας καὶ Φιλοσοφίας τοῦ Δικαίου, καθιστώτας περιπτὰς τὰς γενικὰς ἔξεπτάσεις· δ') Τὰ προπαρασκευαστικὰ μαθήματα τῆς Ιατρικῆς Σχολῆς, ἥτοι Ζωολογία, Φυτολογία, Φυσική, Χημεία, Όρυκτολογία, πρέπει νὰ διδάσκωνται: ιδιαιτέρως καὶ νὰ ἔξεπτάζωνται προκαταρκτικῶς· ε') Ἀναγκαία θεωρεῖται ἡ ἐν τῷ ἡρῷῳ 17 § 2 προσθήκη ἀμοιβῆς τῶν μετεγόντων τῶν τμημάτων ἐνικασίων ἔξεπτάσεων, ὡν 3αρύτατον ἔσται τὸ ἔργον· πρέπει δὲ καὶ νὰ λειψῃ ἡ διάταξις τῆς § 2 τοῦ ἡρῷου, καὶ τὸν δὲ προεκλήσεις τοῦ Κοσμήτορος ἀναπληρῶν ἀπουσιάζοντα τῶν τμημάτων ἔξεπτάσεων καθηγητὴν λαμβάνει τὴν δι' ἔκαστον ἐξεταζόμενον ἀμοιβήν ἐκ τῆς μισθοδοσίας τοῦ ἀπευσιάζοντος καθηγητοῦ· ζ') Ἐν ταῖς περὶ διπλωμάτων δια-

τάξεσι τοῦ ἡρῷου 18 τοῦ Ὁργανισμοῦ τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου ἡ ἐν τῇ § 1 τοῦ ἡρῷου 27 τῶν μεταβατικῶν διατάξεων θεωρεῖται δίκαιοιον γάναγραφη, ὅτι ως πρὸς τοὺς πρὸ τῆς Ισχύος τοῦ νέου Νόμου ἐγγεγραμμένους φοιτητὰς τῆς Ιατρικῆς Σχολῆς δὲν ισχύουσιν αἱ κατὰ τὸν νέον Νόμον διατάξεις περὶ τῆς κτίσις τοῦ διδακτορικοῦ διπλώματος.

'Ἐν τῷ τμήματι Γ' «περὶ διδασκουμένων» τοῦ Νόμου ΓΟΚΕΓ τὸν ταῖς μεταβατικαῖς διατάξεσι θεωρεῖ δίκαιοιον γένεσις Σχολῆς, καὶ ἀλλῶς καὶ ὑμεῖς, Κύριε Υπουργέ, ἐφάνητε ἀποδεχόμενος κατ' ἀρχὴν διὰ τῶν προφορικῶν ὑμῶν πρὸς τὴν πρωτανείαν ἡγελώσεων, διπλωμάτων οἱ ἔργοις ἐγγραφέντες εἰς τὸ Φαρμακευτικὴν Σχολεῖον, ἔχοντες δὲ συμφώνως πρὸς τὰς προγενεστέρας διατάξεις ἀσκηθῆ ἐπὶ ἐτοῖς ἐν ταῖς διατάξεις τοῦ Φαρμακευτικοῦ Σχολείου, ἔχοντες δὲ συμφώνως πρὸς τὰς προγενεστέρας διατάξεις ὡν δικαιώματα τῆς μή παρατάσσεως τῶν σπουδῶν κατῶν ἐπὶ τέσσαρας ἐτοῖς φοιτησίων ἐν κατώ τῷ Πανεπιστημίῳ, ἀναγγυρίζομένου τοῦ διανυθέντος διὰ τῆς ἐν ταῖς διατάξεις τοῦ Φαρμακευτικοῦ Σχολείου, καὶ κατὰ ταῦτα διδάσκονται εἰς αὐτοὺς τὰ δικαιώματα δευτεροετῶν φοιτητῶν.

"Ἀλλαὶ δὲ εὔχαι τῆς Συγκλήτου περὶ ἀναγκαῖων νομοθετικῶν ἐπαναρρόσεων καὶ συμπληρώσεων εἰναι αἱ ἔξης:

Δ') Ἡ διάταξις τοῦ ἡρῷου 14 § 1 ἐδ. 3 ἀμφοτέρων τῶν Νόμων [ένθα παρηγρητέα γένεσις] ἡ ἀνευ λόγου διαφορὰ τῶν λέξεων «τακτικὸς» καθηγητής καὶ «ἐκλεγεῖς» καθηγητής], περὶ τῆς ἐντὸς τριετίας ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ ἐκδόσεως εύσυνόπτου συγγράμματος τῶν παραδόσεων τοῦ μαθήματος, θεωρεῖται κατὰ πλειονοψιγρίαν ὃπερ τῆς Συγκλήτου ὡς μή συμβιβάζομένη πρὸς τὸ ἐπιστημονικὸν ἔργον τῶν καθηγητῶν, οὐ σκοπὸς πρέπει νὰ εἴναι οὐχὶ ἡ ἐκδόσις εύσυνόπτων ἐγχειρίδιων, ἀλλὰ τοιαῦτων μονογραφικῶν ἔρευνῶν ἡ ἀλλων σπουδαίων ἐπιστημονικῶν συγγραφῶν προσαγόμενῶν τὴν ἐπιστήμην. Καὶ αὗτὴ δὲ γένεσις μετονοψιγρία τῆς Συγκλήτου ἡ ἀποδεχόμενη τὴν διευκόλυτιν τῶν ἔξεπτάσεων τῶν φοιτητῶν τὴν ακοπονημένην διὰ τῆς διατάξεως ταῦτης τοῦ Νόμου ἔχειν, διτὶ γένεσις προεπιτίθεται.

πρέπει νά παραταθῆναι εἰς έξαετίαν, αι δὲ λέξεις «εἰς εὖσύνωπτον σύγγραμμα τὰς παραδόσεις του μαθήματος ή διδάσκει», πρέπει νά διατυπωθῶσι διὰ τῆς αράσεως «τὴν ὥλην τῶν παραδόσεων κύτου».

Άλλως δέ, ἐν σχέσει πρὸς τὴν διάταξιν τῆς § 1, § 3 καὶ 4 τοῦ ἀρθροῦ 14 τοῦ νόμου ΓΩΚΕ' περὶ δημοσιεύσεως μὲν διαπάντας τοῦ Πανεπιστημίου τῶν παραδόσεων τῶν καθηγητῶν, πωλήσεως δὲ τῶν ἀντιτύπων ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Πανεπιστημίου πρὸς κάλυψιν τῶν ἀπακνῶν τούτων, παρεπηρήθη, εἰς ὑπάρχουσι μαθήματα ἐν τῷ Καποδιστριακῷ καὶ τῷ Ἑθνικῷ Πανεπιστημιώ, ων αἱ παραδόσεις εἶτε διὰ τὸ διηγάριθμον τῆς σίκετας Σχολῆς, εἶτε ὡς ἐκ τῆς δι᾽ ἄλλους λόγους μικρῆς αὐτῶν καταναλώσεως δὲν δύνανται πράγματι νά ἔκδοθῶσιν ἄλλως ή διὰ τακτικῆς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Πανεπιστημίου χορηγίας. Άλλῃ τοιαύτῃ βοηθουμένη ὑπὸ μόνου τοῦ Καποδιστριακοῦ διογχισμοῦ εὑκολίᾳ τῆς ἀκδόσεως τοιούτων ἔργων οὐ μόνον δὲν ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τὸ Ἑθνικὸν Πανεπιστήμιον, ἀλλὰ καὶ σίνει αἱρεται διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου παρακρατήσεως τῶν ἀντιτύπων τοῦ 3:16:ίου. Άλλὰ τοῦτο ἀποτελεῖ σίνει τινὰ δήμευσιν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου τῆς πνευματικῆς ἔργασίας τοῦ συγγραφέως κατ' ἀντίθεσιν τῶν ἐν τῇ στρατικῇ καὶ τῇ μέσῃ ἐκπαιδεύσει, ἐν αἷς ή πολιτεία ὀρθῶς ἔθεωργε πρέπον νόμειβη γεννατίως τὰ διὰ τῶν διαγωνισμῶν προκρινόμενα διδακτικά 3:16:ία.

Β) Ἐν τῷ ἀρθρῷ 4 § 2 ἔθεωρήθη ἀπολύτως ἀναγκαῖον νὰ προστεθῇ εἰς τὴν Σύγκλητον ὡς μέλος αὐτῆς ἡ προχειρηματίας Πρύτανις (Προπρύτανις) καὶ ἀναγραφῇ, δι τοῦτος καὶ σύγιος τῆς Ἀντιπρύτανις ἀναπληροῦ τὸν Πρύτανιν κινδυόμενον, ἀπόντα τῇ τελευτήσαντα. Ο Προπρύτανις εἶναι ἡ ζῶσα παράδοσις καὶ συνέγεια τοῦ ἔργου τῶν Πανεπιστημίων κατά τὸ λῆξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος, οὗτος δὲ εἶναι ὁρθὸν νὰ εἶναι καὶ ἀναπληρωτής τοῦ Πρύτανεως. Ωτε ἔχων πεῖραν ἀπειρως μείζονα τοῦ σίνει ὑπὸ μαθητείαν διατελούντος Ἀντιπρυτάνεως.

Γ) Ἐν τῷ περὶ προτάτεων τῶν καθηγητῶν ἀρθρῷ 8 ἀμφοτέρων τῶν Νόμων ἡ πλειονοψή της Συγκλήτου κρίνει ὁρθὸν καὶ πολλαχῶς τελεορόφρον νά ἐπιτραπῇ εἰς τὰς Σχολὰς καὶ τὴν πρότασις καθηγητῶν ἐξ ἐπιστρατεύσεων μήτη ὑποβαλόντων ὑποψηφίεστητε δι' σίνει δημόποτε λόγον.

Δ) Ἐν τῷ ἀρθρῷ 10 ἀμφοτέρων τῶν Νόμων τὰ περὶ ἀπογωρήσειως τῶν τακτικῶν καθηγητῶν εὐχῆς ἔργον εἶναι νὰ μεταρρυθμισθῶσιν ὡς ἔξῆς: «Οι τακτικοὶ καθηγηταὶ ἀπογωροῦσιν ἐθελουσίως μὲν ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἐξηκονταπενταετοῦς ἡλικίας, ὑποχρεωτικῶς δὲ ὅμα ὡς συμπληρώσωσιν ἡλικίαν 70 ἐτῶν». Δικαιον δὲ εἶναι ἐπὶ τῆς νὰ συμπεριληφθῇ εἰς τὴν συντάξιμον ὑπηρεσίαν τὴν προτέρα υπηρεσία καθηγητῶν σίνεινες προεγγραμμέσισαν ἔφοροι τῶν ἀνασκαφῶν τῆς Ἀρχαιολογικῆς ἐπιτροπῆς ἡ ἐπιμελητή της πανεπιστημιακῶν ἔργων τηρίων, αἵτινες θέσεις δὲν παρέχουσιν ἄλλως δικαιούμενα συντάξεως.

Ε) Ἐν τῷ ἀρθρῷ 11 ἀμφοτέρων τῶν Νόμων ἀναγκαιότατον κρίνεται ὅπως οἱ ἔκτακτοι καθηγηταὶ ἐπικουρικῶν ἐδρῶν διέσπασι: θεωρητικῶς, ἐν δὲ τῷ φροντιστηρίῳ αὐτῶν μήτη συμπεριλαμβάνηται ὕστησις εἰς αὐτὰ τὰ ὑπὸ τῶν τακτικῶν καθηγητῶν διδαχθέντα μαθήματα, καθ' ὅτι ίὰ συμπέσῃ πολλάκις νὰ ἔγωστι διαφόρους γνώμας.

Ζ) Ήμεσίως εἰς τὸ ἔτος 14 ἐν τοῖς περὶ ἀδειῶν τῶν καθηγητῶν ἀμφοτέρων τῶν Πανεπιστημίων κρίνεται ἐπιφελέστατον νὰ προστεθῇ, δι τοῦ τακτικοὶ καθηγηταὶ μετὰ δεκαετῆ διδασκαλίαν δύνανται ἔκαστος εὐπέργυωνται εἰς τὴν Ἐσπερίαν χάριν εἰδικῶν μελετῶν, ἀπολαμβάνοντες πλήρη τὸν μισθὸν αὐτῶν. Τοιχοταὶ ἀποδημίαι, δυνάμεναι νὰ συνδυάζωσι τὴν ἀπὸ κοπιώδεως διδασκαλίας ἀνακούφισιν τῶν ἐπὶ μακρὸν χρόνον διδαχθέντων πρὸς τὴν περαιτέρω προστήρωγήν τῆς ἐπιστήμης, εἶναι δικαιον νὰ ἐπιτραπῶσι καὶ εἰς καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου, καθ' ἡ πρύτανη θέση, εἰσαγόμενοι εἰς ἄλλους κλάδους τῆς δημοσίας υπηρεσίας. Οὐδὲ εἶναι φόδος μήτη ἐπέλθῃ ἐντεύθεν ζημία εἰς τὴν διδασκαλίαν νεότητα,

έπειδη όφ' ένδει μὲν δὲν θὰ ξέρουνται άθροισται καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον αἱ ἀπομνήσαι πολλῶν καθηγητῶν, όφ' ἑτέρου δὲ τὴν διδασκαλίαν τῶν ἀπονοσιαζόντων θάνατοπληρώσων οἱ ἔκτακτοι καθηγηταί.

Παρατηρητέον δὲ, διὸ τὰ νῦν περὶ ἀπομνήσων τῶν καθηγητῶν ὅριόμενα ἐν τῷ Νόμῳ, ΓΩΚΙ¹ παρελείθησαν ὅλως ἐκ παραδρομῆς ἐν τῷ Νόμῳ, ΓΩΚΕ², καὶ εἶνε ἀνάγκη νὰ προστεθῶσι καὶ εἰς αὐτὸν.

Ζ') Λέξια ἴδιας προσοχῆς εἶνε ἡ ἀνάγκη τῆς ἐπανορθώσεως τῆς ἀντιφάσεως περὶ τοῦ ἀποβληθέντος ἐξ ἀλλού ὄμοισαγούς Πανεπιστημίου, δεῖται κατὰ μὲν τὸ ἀρθρον 12 ἀμφοτέρων τῶν Νόμων, § 1 ἢ δ. 4, στερεῖται τοῦ δικαιώματος τῆς ἐγγραφῆς, κατὰ δὲ τὸ ἢ δ. 3 τῆς § 2 τοῦ αὐτοῦ ἀρθρου δὲν γίνεται δεκτὸς εἰς τὸ καθ' ἡμᾶς Πανεπιστήμιον, εἰμὴ ἀποφάσιει τῆς Συγκλήτου.

Η') Ἐν τῷ ἀρθρῷ 13 § 2 ἢ δ. 3 ἀμφοτέρων τῶν Νόμων ἐν τῇ διατάξει «έάν ἐ σίκετος καθηγητῆς ἀρνήται τὴν πιστοποίησιν ὅμοιου δικαιολογίας, γίνεται αὕτη παρὰ τοῦ Κασμήτορος», σκοπιμώτερον είναι νὰ γραφῇ «γίνεται αὕτη παρὰ τοῦ Πρυτάνεως καὶ ἐντολὴν τῆς Συγκλήτου».

Θ') Ἐν τῷ ἀρθρῷ 12 ὁ ὄριόμενος χρόνος τῶν ἐγγραφῶν διὰ τὸ θερινὸν ἔξαμηνον πρέπει νὰ παραταθῇ μέχρι τῆς 1 Μαρτίου ἐκάστου ἔτους.

Ι') Ορθότατα κατὰ τὴν γνώμην τῆς πρυτανείας καὶ τῆς Συγκλήτου οἱ νέοι ἀργανικοὶ Νόμοι οὐδὲν περιλαμβάνουσι περὶ ἀτελοῦς ἐγγραφῆς φοιτητῶν. Θερμήν δὲ ὑποβάλλομεν εὐχὴν, δπως μὴ ψηφίζωνται καὶ εἰδικοὶ νόμοι περὶ ἀτελοῦς συλλήθητην ἐγγραφῆς, ἵνε πολλαῖ γίνονται καταχρήσεις καὶ τοις μεγάλας φέρει ἀνωμαλίας εἰς τὴν κανονικὴν διοίκησιν τοῦ Πανεπιστημίου. Άλλα δίκαιον εἶνε ἐξ ἑτέρου δπως παρέχηται μερικὴ ἀτέλεια, συμφώνως πρὸς τὰ καὶ ἀλλαχοῦ παραδεδεγμένα, εἰς ἀριθμὸν τινὰ δοιατητῶν ἐκάστης Συγκλῆτος τῶν δύο Πανεπιστημίων, παρεχομένη ως ἐπιβάθμευσις τῆς ἀριστείας αὐτῶν ἐν τῇ μίση ἐκπαιδεύσει καὶ

ἀνανεουμένη καθ' ἔκαστον ἔτος διὰ τὸν ἕδη ἐγγεγραμμένους κατόπιν διαγωνισμοῦ. Τοιαύτη μερικὴ ἀτέλεια δύναται νὰ συμπεριληφθῇ εἰς τοὺς δύο Νόμους, ἐπιφυλασσομένου τοῦ κανονισμοῦ τῶν καθ' ἔκαστα διὰ Β. Διεπάγματος.

ΙΑ') Ἐν ἀρθρῷ 12 ἀμφοτέρων τῶν Νόμων δὲν θὰ ἥταν σκοπον νὰ καθορισθῶσι τὰ τῆς μεταγραφῆς ἐκ τῶν Σχολῶν τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου εἰς τὰς τοῦ Καποδιστριακοῦ καὶ τάνατοπλων, ὡς καὶ νάπαγορευθῆ ἡ σύγχρονος φοίτησις εἰς τὰ δύο Πανεπιστήμια ἡ καὶ εἰς δύο Σχολάς.

ΙΒ') Πρέσβεις ἀποφυγήν πρακτικῶν διυκνολιῶν ἀναγκαῖον περιστατεῖ, δπως κι λέξεις «πτυχίον ἐπὶ τεσσαρακονταδρόχυμου χρωτόμου» ἐν τῷ ἀρθρῷ 16 § 3 ἀμφοτέρων τῶν Νόμων ἀντικατασταθῶσι διὰ τῶν λέξεων φέρον τεσσαρακοντάδραχμον καὶ ητοὺς χαρτόσημον.

ΙΓ') Ἐν ἀρθρῷ 24 § 3 τοῦ Νόμου, ΓΩΚΙ¹ καὶ τοῦ ἀρθρου 20 § 3 τοῦ Νόμου, ΓΩΚΕ² νὰ προστεθῶσιν ἐν σέλει ταῦτα: «Τὰ περισσεύματα τῶν κεφαλαίων καὶ τῶν ἐξόδων, τῶν ἐωρεῶν, ηλιγρονομιῶν καὶ χληροδότημάτων τοῦ Πανεπιστημίου, μετά τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὅφων τῶν δωρητῶν καὶ διαθετῶν, ἀνήκουσιν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, ἐπαυξάνοντα τὴν περιουσίαν αὐτοῦ».

Ἐν δὲ τοῖς αὐτοῖς ἀρθροῖς, § 6, ἀμφοτέρων τῶν Νόμων συνιστᾶται ἐν τῇ περιόδῳ «ὁ ἀπολογισμὸς εὗτος ἐξελεγχούεις παρὰ τῆς Συγκλήτου ἀποστέλλεται ἐντὸς μηνὸς κτλ.» ἡ διάρθρωσις τῶν λέξεων ἐντὸς μηνὸς εἰς τεσσάρων μηνῶν, καθότι εἶνε παντελῶς ἀδύνατος ἡ ἐκτέλεσις τῶν διατεταγμένων καθ' ἡ νῦν ἔχουσι.

Εἰς τὸ κύτο ἀρθρον ἀμφοτέρων τῶν Νόμων γρήσιμος θὰ ἥτοι ἡ προσθήκη 7 παραγγάφου, ἔχοντης ἡδεῖ: «Ἡ χρῆσις ἐι σπου πανεπιστημιακοῦ ἔτους ἀρχεται τὴν 1 Σεπτεμβρίου καὶ λήγει τὴν 31 Αύγουστου τοῦ ἐπομένου ἔτους. Διὰ δὲ τὴν εἰςπραξιν ἀπάντων τῶν ἐξόδων καὶ τὴν πληρωμὴν ἐπάντων τῶν ἐξόδων παρατείνεται αὕτη μέχρι τέλους Οκτωβρίου. Αλλ' ἡ ἔκδοσις

χρηματικῶν ἐντάλματων καὶ ἡ φήρισις ἀναπληρωματικῶν πι-
στώσεων ἐπιτρέπεται μόνον μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου».

Εἶναι δρόμον χάριν κανονικωτέρας διεξαγωγῆς τῆς λογιστικῆς
καὶ ταμιακῆς λειτουργίας τῶν Πανεπιστημίων νὰ τροποποιηθῇ
τὸ ἅδηρον 21 τοῦ Νόμου ΓΥΟΔ' ὡς ἔπειται:

«Τὸ ὑπὸ τῆς πρυτανείας τῶν Πανεπιστημίων συμφώνως πρὸς
τὸν ὑπὸ τῆς Συγκλήτου καταρτισθέντα καὶ ὑπὸ τοῦ Υπουργείου
τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ἐγκρι-
θέντα κανονισμὸν τοῦ Λογιστηρίου τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου
τοῦ ἔτους 1892 ἐκδιδόμενα χρηματικὰ ἐντάλματα ἐπὶ τῇ δια-
γειρίσει ἀποκλειστικῶν τῆς ιδίας περιουσίας αὐτῶν ὑπόκεινται
πρὸ τῆς πληρωμῆς εἰς τὴν θεώρησιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.
Τοῦτο δὲ θεωρεῖ ταῦτα ἐὰν ὁσιν ἐκδεδουμένα ἐντὸς τῶν κεχρηγη-
μένων πιστώσεων καὶ ρέρουσι συνημμένα τὰ ἀπαιτούμενα δικαιο-
λογητικά. Τὰ οὕτω τεθεωρημένα χρηματικὰ ἐντάλματα ὑποχρεού-
ται νὰ πληρόνῃ ὁ ταμίας τῶν Πανεπιστημίων μή, δικαιούμενος
νὰ ἔρευνῃ τὸ νόμιμον τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν».

ΙΔ') Εἰς τὰ περὶ τῆς κατωτέρας ὑπηρεσίας ἐν τῷ 25 ἀρθρῷ
τοῦ ΓΥΚΓ' Νόμου δίκαιον εἶναι νὰ προστεθῇ § 7 ἔχουσα ὡδε·
«Π ὑπηρεσία τῶν ἐν τῇ § 6 ὑπαλλήλων τῆς κατωτέρας ὑπηρε-
σίας τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου λογίζεται συντάξιμος, προεμ-
προυμένης εἰς ταύτην καὶ πάσης προγρουμένης ὑπηρεσίας». Π
δὲ § 6 τοῦ ἀρθρου 21 τοῦ ΓΥΚΕ' νόμου νὰ τροποποιηθῇ ὡς
ἔπειται· «Η ὑπηρεσία τῶν ὑπαλλήλων τῆς ὀντωτέρας καὶ κατω-
τέρας ὑπηρεσίας τοῦ Πανεπιστημίου λογίζεται συντάξιμος» κτλ.

ΙΕ') Έν τῷ εδ. 5 τῆς § 2 τοῦ ἀρθρου 25 τοῦ ΓΥΚΓ' καὶ ἐν
τῷ ἑπαρχίῳ 5 § 2 τοῦ ἀρθρου 21 τοῦ Νόμου ΓΥΚΕ' καλόν εἶναι
νὰ προστεθῇ παῦτα· «ἢ ὁ ἔχων τὰ προσόντα νὰ διορισθῇ ἢ
προαχθῇ ταμίας Α' τάξεως τοῦ Δημοσίου, κατὰ τοὺς περὶ διορι-
σμοῦ ἢ προαγωγῆς ταμιακῶν ὑπαλλήλων Νόμους τοῦ Κράτους».
Καὶ ταῦτα διότι: δίκαιον εἶναι ἐ δινάμενος νὰ διορισθῇ πρώτης

τάξεως ταμίας τοῦ Δημοσίου νὰ δύναται νὰ διορισθῇ καὶ εἰς τὴν
ἰσθῆταν θέσιν ταμίου ἐν τοῖς Πανεπιστημίοις.

ΙΓ') Έν § 1 τοῦ ἀρθρου 27 τοῦ Νόμου ΓΥΚΓ' καὶ τοῦ ἀρ-
θρου 23 τοῦ ΓΥΚΕ' ἀνάγκη νὰ διευχρινθῇ, διτὶ ἡ διάταξις τῆς
πικραγράφου ταύτης ισχύει καὶ διὰ τοὺς μεταχραφούμενους νῶν τὸ
πρῶτον ἐξ ἄλλης Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου ἢ μόνον διὰ τοὺς
τὸ πρῶτον εἰσερχομένους εἰς τὸ Πανεπιστήμιον.

ΙΖ') Έν ἀρθρῷ 22 § 2 τοῦ ΓΥΚΓ' νόμου εὐελπιστοῦμεν,
Κύριε Υπουργὲ, διτὶ θέλετε ἐγχρίνει, δπως δρισθῇ. διτὶ τὰ ἐν αὐτῷ
περιλαμβανόμενα τέλη τῶν ἀσκήσεων τῶν φυτικῶν τῆς Ιατρι-
κῆς καὶ τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν καταβάλλονται εἰς μετρητὰ
εἰς τὰ ταμεῖαν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ οὐγῇ δι' ἐνστήμου κινητοῦ
ὡς μέγρι τοῦθε εἰσπραττόμενα, τοῦθι δπερ καὶ σύγχυσιν οὐκ γεν-
νήσῃ καὶ τοῦ Πανεπιστημίου τὰς εἰσπράξεις θὰ ἐλαττώσῃ, ἐν ὃ
ἐκ τῆς ἐννοίας τοῦ Νόμου ἐναργῶς καταστείνυται ἡ στοργὴ τῆς
Σ. Κυβερνήσεως καὶ ἡ μέριμνα αὐτῆς περὶ ἐπαρχῶν πόρων τῶν
δύο Πανεπιστημίων.

ΙΗ') Παρακαλεῖται ὁ κ. Υπουργὸς, δπως συμπεριλάβῃ εἰς
ἀμφοτέρους τοὺς πανεπιστημιακοὺς Νόμους τὴν δι' έτου, μή
καταργηθέντος Νόμου, ἐψηφισμένην Ἀκαδημαϊκὴν Λ. σχῆμαν ὡς
παράτημα τῶν δύο Πανεπιστημίων.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ ἀναγκαῖων ἐπανορθώσεων καὶ συμπλη-
ρώσεων ἀναχειρομένων εἰς ἀμφότερα τὰ Πανεπιστήμια. Προστί-
θενται δ' ἐνταγματα καὶ εὐχαὶ ἀναχειρόμεναι εἰς ἐκάτερον τῶν οἰκετούν
Νόμων χωριστὰ, κατὰ τὰς ἀποράτεις τῆς Συγκλήτου.

Καὶ δὴ πρῶτον ὡς πρὸς τὸ Ἑθνικὸν θεωροῦνται ἀναγκαῖα τὰ
εἶδη·

α') Νὰ προστεθῶσιν εἰς τὰς δργανικὰς θέσεις αἱ ἔξης, ὡν αἱ
πλεῖσται προϋπάρχουσαι δὲν συμπεριελήφθησαν εἰς τὸν Νόμον
ΓΥΚΓ'. 1) ἐνὸς ἐπιμελητοῦ τοῦ Βοτανικοῦ Μουσείου, 2) ἐνὸς
δευτέρου ἐπιμελητοῦ τοῦ Φαρμακευτικοῦ Χημείου, κατὰ τὰς
δικαιασίας χριθεῖτας ὑπὸ τῆς Συγκλήτου ἀξιώσεις τοῦ καθηγητοῦ,

3) ένος υπεπιμελητού του Χημείου έπι μισθῷ 140 δραχμῶν, 4) ένος υπεπιμελητού του Φαρμακευτικού Χημείου έπι σῷ αὐτῷ μισθῷ, 5) ένος παρατηρευτού του Χημείου έπι μισθῷ δραχμῶν 100, 6) ένος παρατηρητού του Φυσικοῦ Έργαστηρίου έπι τῷ αὐτῷ μισθῷ, 7) ένος παρατηρητού του Έργαστηρίου τῆς Γεωλογίας καὶ Ηλαιοντολογίας έπι τῷ αὐτῷ μισθῷ, 8) ένος Βοτανού ταριχευτού του Ζφολογικοῦ Μουσείου έπι τῷ αὐτῷ μισθῷ δραχμῶν 100, 9) ένος υπαλλήλου τῆς βιβλιοθήκης τῆς Ιατρικῆς Σχολῆς έπι μηνιαίῳ μισθῷ δραχμῶν 50, 10) ένος κλητῆρος δι' εκατέρων τῶν ἐν τῷ Δημοτικῷ Νοτοκομείῳ γειτονεύοντων κλινικῶν.

3') Ἐν τῷ ἀρθρῷ 9 τοῦ ΓΩΚΓ' § 3 ἐν τοῖς περὶ τῶν ἐπιμεθίων τῶν παρεχομένων εἰς ἀπαντας τοὺς τακτικοὺς καθηγητὰς πρέπει γάπαλεισθῇ ἢ φράσις πλὴν τῶν διευθυνθέντων πλημμάς, ἢ τὸν ἀμέσως κατωτέρω γίνεσται λόγος περὶ τῆς χορηγίας τους ἐπιμισθίου «διὰ τὴν ἐν τοῖς φροντιστηρίοις, ἔργαστηρίοις καὶ κλινικαῖς διδάσκαλαιν». Ἐν τῷ αὐτῷ δὲ ἑδαφίῳ πρέπει σαζέστερον νὰ δηλωθῇ, διὰ τοῦτο ἐν τῶν ακθηγητῶν τῆς Ιατρικῆς διδάσκοντες τὴν Ἀνατομικὴν, Φυσιολογίαν, Ηθιολογικὴν Ἀνατομικὴν, Μικροβιολογίαν καὶ Ἄγριεινὴν ἀποδάλλουσι μὲν τὸ πρόσθετον ἐκ δραχμῶν 200) ἐπιμισθίον τὸ παρεγόμενον εἰς τοὺς ἐξ αὐτῶν μὴ ἔξασκουντας τὸ ἐπάγγελμα τοῦ Ιατροῦ, ἀλλὰ ἐν περιπτώσει καθ' ἥν ἔξασκοτι τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο δὲν στερεοῦνται τοὺς εἰς ἀπαντας τοὺς τακτικοὺς καθηγητὰς τοῦ Εθνικοῦ Πανεπιστημίου παρεγόμενους ἔκατονταχθάρχους ἐπιμισθίου. Ἐν τέλει δὲ εὑχεται τῇ Σύγχλητος διπλως ἀπαλεισθῇ ἢ ἐν τῇ αὐτῇ παραγράφῳ ἀπαγράψεις τῆς διατηρήσεως ιδίας κλινικῆς ὑπὸ τῶν διευθυνθέντων πανεπιστημιακάς κλινικάς.

γ') Ἐν τοῖς περὶ ἐπιμελητῶν ἐν § 2 τοῦ ἀρ. 11 τῇ Σύγχλητος παρατηρεῖ τὸ ἔξης: 1) διτὶ θεωρεῖ καταργηγέσον τὸν διαγωνισμὸν πρὸς πλήρωσιν θέσεως ἐπιμελητοῦ, διτὶς πρέπει νὰ είνε πρόσωπον τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ ἀρμοδίου καθηγητοῦ, ὡς καὶ τὴν θη-

τείαν τῶν ἐπιμελητῶν τῶν Μουσείων, διὸτι δυσχερής εἶναι ἡ ἀντικατάστασις αὐτῶν καὶ ζηνωμαλίαν μεγάλην ήταν ἐπιφέρει εἰς τὰ Μουσεῖα ἡ διαδοχὴ ἡσκημένων καὶ πετειραμένων ἐπιμελητῶν ὑπὸ ἄλλων ἐπιτυγχανόντων μὲν εἰς τὸν πρὸς πλήρωσιν τῆς θέσεως διαγωνισμὸν, ἀλλὰ μὴ κεκτημένων τὴν πεῖσαν ἔχειν καὶ τὴν δισκησιν. 2) διτὶ δὲν εἶναι δεδικαιολογημένη ἢ ἐκ μόνον δραχμῶν 120 μισθοδοσίᾳ τῶν ἐπιμελητῶν τῶν κλινικῶν, εἰτιγες πρέπει νὰ λαμβάνωσι τὸν αὐτὸν καὶ αἱ λοιποὶ ἐπιμεληταὶ μισθὸν δραχμῶν 200 κατὰ μῆνα. 3) ἐπ' ἵνας τῇ Σύγχλητος ἀποδάλλῃ τὴν παράκλησιν, ἐπως αὐξάνηται διτὶς ἀνὰ πενταετίαν δι μισθὸς τῶν ἐπιμελητῶν ἀνὰ 50 δραχμὰς μηνιαίως, ἐξην ἔγωσι συμπεπληρωμένην δεκαπενταετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῇ θέσει ταύτῃ. Πρὸς τούτοις ἀναγκαῖα ἡ προσθήκη «οἱ νῦν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ διατελεοῦντες ἐπιμεληταὶ διατηροῦνται εἰς τὰς θέσεις αὐτῶν μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ αἰκετοῦ καθηγητοῦ». Ἀλλ' ἐν ἡ περιπτώσει τὸ Σ. Γπουργεῖον ἐμμείνηται τὸ τῇδε διὰ τῶν γένων Νόμων καθιερωθέντες καθεστώς, τότε παρακαλεῖ τῇ Ακαδημαϊκή Σύγχλητος νάναγνωρισθῶσιν καὶ προγραμμεναι ὑπηρεσίαι αὐτῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ὡς συντάξιμοι ἢ νὰ καταργηθῶσιν αἱ ἐπὶ τῶν μισθῶν αὐτῶν γενόμεναι κρατήσεις; 4) ἐν τοῖς διατασσομένοις ἐν τῷ 3 ἀρ. τῆς § 2 τοῦ αὐτοῦ 1 ἀρθρου περὶ ἐπιμελητῶν, ἐνθα γίνεσται λόγος περὶ τῶν παρεχομένων ὑπὸ τῶν ἐπιμελητῶν φροντιστηριακῶν δισκησεων, νὰ διατυπωθῇ, προστιθεμένη πρὸς ἀποριγήν παρεγγέλσεως, καὶ ἡ διὰ τοῦ Υμέτέρου ὑπὸ ἀριθ. 24465/20148 ἐγγράφου ἐρμηνεία, διτὶ διπλως ἐπιμεληταὶ δὲν δικαιοῦνται νὰ διδάσκωσι θεωρητικὰ μαθήματα.

δ') Εἰς τὰ ἐν τῇ § 4 τοῦ ἀρθρου 1 περὶ κλινικῶν ὁριζόμενα «παγεπιστημιακά, δημόσια ἢ ὀρμοτικά θειστάμενα ἢ συσταήσθμενα νοσοκομεῖα ἐν οἷς λειτουργήσουσιν αἱ κλινικαὶ», προσθέτεα καὶ ἡ λέξις ἴδιωτικά.

ε') Τὸ ἐν τῇ § 5 τοῦ ἀρθρου 23 ἀναγραφόμενον Ορυκτολογικὸν Μουσεῖον νὰ διορισθῇ πληρέστερον Ορυκτολογικὸν καὶ Πετρογραφικόν.

Περὶ δὲ τοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου παρετηρήθησαν τὰ ἔξῆς:

α) Ἐν ἀρθρῷ 8 § 1 τοῦ δικαιώματος τοῦ διορισμοῦ καθηγητού δυνάμει ἐπιλόμπιας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Χάλκης ὡς εἶναι διατεταμένον γινόντος τοῦ θάριον τοῦ Νόμου ἡδύνατος παρεξηγούμενον νὰ θεωρηθῇ ἐπεκτεινόμενον καὶ ὡς δικαιώματα διορισμοῦ εἰς τὰς ἄλλας σχολὰς τοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου πλὴν τῆς Θεολογικῆς, ὅπερ βεβαιώς δὲν σιενοτήθη ἐν νομοθέτῃς Διὸς ταῦτα τὰ σικεῖα διάσταξις πρέπει πάντως νὰ μεταρρυθμισθῇ ὡς ἔξῆς. «Ταχτικὸς καθηγητὴς διορίζεται ὁ δι’ ἔξετάσεων κεκτημένος διάσκορικὸν διπλῶμα τῆς σικείας Σχολῆς τοῦ πρώην Εθνικοῦ ἢ τοῦ νού Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου ἢ ἄλλου διμοταγοῦς, ὡς πρὸς μόνην δὲ τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης».

β) Η Σύγκλητος ἀπεδέξατο πρότασιν τοῦ Κοσμήτορος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, καθ’ ἦν τὰ ἐν τῷ εὐ. 2 § 3 τοῦ ἀρθροῦ 8 λαγόμενα περὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ Γραμματείου διορισμοῦ ἐπὶ μίαν τριετίαν τοῦ ἐκτάκτου ἐπικουρικοῦ καθηγητοῦ ἔδρας δι’ ἥν δὲν εὑρέθη ὁ κατάλληλος ταχτικὸς καθηγητὴς, νὰ μεταρρυθμισθῶσι κατὰ τοῦτο, ὅτι ἀντὶ τοῦ ἐκτάκτου ἐπικουρικοῦ καθηγητοῦ, οἷς δύναται καὶ νὰ μὴ ὑπάρχῃ εἰς διαφόρους περιπτώσεις, ἀνατίθεται τὸ μάθημα εἰς τὸν ταχτικὸν καθηγητὴν ἐκεῖνον δεστις διδάσκει τὸ συγγενέστερον πρὸς τὴν γηρεύουσαν ἔδραν μάθημα. Η σοιεύτη προπολογία, ὡς εἰκὸς, νὰ ἐπεκτείνῃ οὐ μόνον καὶ εἰς τὰς ἄλλας Σχολὰς τοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου, ἄλλα καὶ εἰς τὰς τοῦ Εθνικοῦ.

γ) Ἐπὶ ἵσης ἡ Σύγκλητος ἀπεδέξατο νὰ διαβιβασθῇ εἰς τὸ Σ. Γραμματεῖον ἡ παράκλησις, διποὺς καὶ ἐκτάκτου ἔδραις τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς αὐξηθῶσιν ὃπο δύο εἰς τέσσαρας.

δ) Ως πρὸς τὰς ἐκτάκτους καθηγητὰς τῆς Νομικῆς Σχολῆς ἐν συσχετισμῷ πρὸς τὰ ἔδ. ΙΙ τῆς § 1 τοῦ ἀρθροῦ ΙΙ καὶ τὰ ἔδ. ΙΙ τῆς § 3 τοῦ αὐτοῦ ἀρθροῦ θεωρεῖται δίκαιον νὰ ἐπιτραπῇ

ρήτως εἰς τὰς ἐκτάκτους καθηγητὰς τῆς Νομικῆς τὸ δικαίωμα τοῦ δικηγορεῖν, διότι ἂφ’ ἐνὸς μὲν μὲν ὅτῳ δριζόμενον ὅπό τοῦ Νόμου γλίτυρον μισθὼν εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐλπισθῇ, ἔτι δὲ παρουσιασθῶσιν εἰς τὸν διαγωνισμὸν ἔξιοι λόγου υποψήφιοι, ἂφ’ ἑπέρου δὲ, διότι, ἐν ἐκρήπῃ καύμαφορον τὸ δικηγορεῖν διὰ τὰς ταχτικὰς καθηγητὰς, εἶναι ἀναγκαῖον οἱ ἐκτάκτοι, πρὶν ἡ ἀριερωθεῖσιν ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν θεωρητικὴν ἐπιστήμην καὶ, ἀκριβῶς ὅπως θερκπεύσωσι ταύτην λυσιτελέστερον, νὰ ἔχωσι γνωρίσει καὶ τὴν πρακτικὴν ἀποφίν τῶν νομικῶν ζητημάτων. Ἐπὶ ἵσης οἱ ἐκτάκτοι καθηγητοὶ τοῦ ταχμάτος τῶν νομικῶν ἐπιστημῶν εἶναι δίκαιοι, ληγούστης τῆς θητείας αὐτῶν, νὰ διορίζωνται οὐ μόνον πρωτοδικοί, ὡς τὰ νοῦ δρίζει ὁ Νόμος, ἄλλα καὶ, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Ανωτάτου Δικαστικοῦ, πρεσβύτεροι ἢ καὶ ἐφέται, ἂφ’ οὐ μάλιστα εἰκόνιν βαθμὸν χαρηγεῖται εἰς αὐτοὺς τὸ ἀρθροῦ 7. Ἐπὶ ἵσης εἶναι δίκαιοι καὶ λυσιτελές νὰ διορίζωνται τηματάρχαι τοῦ Γραμματείου τῆς Δικαιοσύνης, ὅπως οἱ συνάδελφοι αὐτῶν τοῦ ταχμάτος τῶν νομικῶν ἐπιστημῶν διορίζονται ἐν ἄλλοις Γραμματείοις, καὶ ιδίως σήμερον ὅπότε εἰς τὴν θέσιν διευθυντοῦ τῶν ἰδρυθησμένων ρυλακῶν οὗτος ὁ βαθμὸς συμπαρομένει.

Ἀπέναντι δὲ τῶν σπουδαίων τούτων προνομίων, ιδίᾳ δὲ τῆς ἀδελας τοῦ δικηγορεῖν, δύναται ἐν νομοθέτῃς, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Κοσμήτορος τῆς Νομικῆς Σχολῆς, νάφαιρέσῃ ὅνευ σκληρότητος ἀπὸ τῶν ἐπικουρικῶν ἐκτάκτων καθηγητῶν τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ παρουσιάζωνται εἰς τὸν διαγωνισμὸν τὸν ἐπακόλουθον εἰς τὴν λῆξιν τῆς ἐπιταστοῦς αὐτῶν θητείας. Η προνομία αὕτη ἀποτελεῖ διὰ τὴν καθυπαγορεύσασαν τὴν ιδέαν τῆς θητείας δρηθοτάτην ἀρχὴν τῆς οπάρξεως οὐχὶ ἐνδεικτική, ἀλλὰ πλειόνων ἐπιστημόνων, ὅν μεταξὺ τῆς Σχολῆς νὰ δύναται ἐν ἀνάγκῃ νὰ ἐκλέξῃ τὸν ταχτικὸν καθηγητὴν, αὐτόχρημα λίθιον προσκόμιατος. Διότι δύσκολον εἶναι τὴν Σχολὴν νάποιλεται, ἐστω καὶ ἐν διαγωνισμῷ, πρώην συνάδελφον πάντως δὲ γένεσις τοῦ ἀποκλεισμένου, ὡς

καὶ ἡ τοῦ ἡδτ. γηράτσαντος ἐπικουρικοῦ, διαγωνιζομένου διὰ δευτέρου ἢ τρίτην φοράν, οὐδὲ εἶχε τὸ δέκαρμοστον.

ε') Τὸ περὶ ὑφηγησῶν τελευταῖον ἔδαρτον τῆς § 2 τοῦ ἀρθρου 10 κρίνεται σκόπιμον νὰ ὑποστῇ τὴν ἐξῆς μικρὸν μεταρρύθμισιν: «οἱ διδάξαντες ἐπὶ μίαν δεκαετίαν ὑφηγηταὶ ἀπαλλάσσονται τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης» θεωρουμένης δὲ τῆς θέσεως κανῆς, ἡ Σχολὴ δικαιούεται νὰ διαρίσῃ νέον τοῦ αὐτοῦ μαθήματος ὑφηγητήν. Καὶ ταῦτα, ἐπειδὴ δὲν συμφέρει μὲν γάριν τῆς γοτησίας τοῦ θεσμοῦ νὰ ὑπάρχωσι πλείονες τῶν δύο ὑφηγητῶν διὰ τὴν αὐτὴν ἔδραν, ἀλλὰ καὶ δὲν συμφέρει οἱ δύο αὗται νὰ φράτσωσιν ἐπ' ἀπειρον τὴν ὁδὸν εἰς τοὺς νεωτέρους.

Εἰς τὰς δρασίας ταύτας παρατηρήσεις τοῦ Κοσμήτορος τῆς Νομικῆς Σχολῆς ἐφιστᾶ ἡ Σύγκλητος τὴν Ἄμετέραν προσοχήν. Δύναται δὲ εὐλόγως νὰ θεωρῇ, ὅτι αὗται δύνανται νὰ επεκταθῶσι καὶ εἰς τὰς ἄλλας Σχολὰς ἀμφοτέρων τῶν Πανεπιστημίων.

ζ') Ἐν δὲ τῷ χρόνῳ 11 ἀπόλυτος μὲν ἐνόχη παρίσταται ἐν τοῖς λεγομένοις περὶ τῶν ξένιων γλωσσῶν νάντικαταταθῆ, ἡ, λέξις Σλαβικὴ διὰ τῆς ὑπηρησεως τῆς τῶν πολλῶν σλαβικῶν γλωσσῶν ἔσται ἡ διεγχθυσμένη ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, καὶ συνάτην προστίναι ἡ Σύγκλητος τὴν φωτικήν σκόπιμον δὲ εἶναι νὰ προστεθῇ καὶ ἡ ἀραβικὴ γλώσσα γάριν τῶν πολλῶν ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Πακιστάνη ἀναγκῶν τοῦ ἔθνους.

η') Ἐν τῷ χρόνῳ 14 ἀνόγκη εἶναι νὰ προστεθῶσι, συμφώνως πρὸς τὰ ἀνωτέρω λεγόντα, τὰ ἐκ παραδρομῆς παραλειφθέντα περὶ ἀδειῶν τῶν καθηγητῶν τὰ ἀντιστοιχούντα πρὸς τὰ σίκειον ἐδάφιον δὲ τῆς § 1 τοῦ χρήσου 14 τοῦ Νόμου ΓΩΚΙ' μετὰ τῆς προσθήκης περὶ τῆς ἐτησίας εἰς τὴν Βεσπερίαν ἀπουσίας.

η') Ἐν τοῖς περὶ φροντιστηρίων τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς ἐν § 1 § 1 τοῦ χρήσου 19 πρέπει νὰ προστεθῇ καὶ τὸ Φιλοσοφικὸν Φροντιστήριον, διπερ ὁύτε εἰς τὸ Φιλοσοφικὸν, οὕτε εἰς τὸ Ιστορικὸν καὶ Ἀρχαιολογικὸν δύνανται νὰ ὑπαγῇ. Εἰς τὴν αὐτὴν δὲ παράγραφον καὶ ἐδ. 4 ἀναγκῶν παρίσταται νὰ προστεθῶσι ταῦ-

ταὶ: «Τὰ Φροντιστήριαν τῶν Νομικῶν Ἐπιστημῶν ἔχει καὶ ἰδίαν βιβλιοθήκην, ἥς ἐπιμελεῖται ὑπόλληλος, ἔχων μισθὸν 500 δραχμῶν κατὰ μῆνα, διοριζόμενος ὑπὲ τοῦ Πρυτάνεως τῇ προτάσει τοῦ Κοσμήτορος τῆς Νομικῆς Σχολῆς. Τὸ δὲ Ιστορικὸν καὶ Ἀρχαιολογικὸν ἔχει βοηθόν, ἔχοντα μισθὸν 600 δραχμῶν κατὰ μῆνα καὶ διοριζόμενον ὑπὲ τοῦ Πρυτάνεως, ἐπὶ κοινῇ προτάσει ἀπόντων τῶν καθηγητῶν τοῦ Ιστορικοῦ καὶ Ἀρχαιολογικοῦ Φροντιστηρίου».

Αὗται εἶνε, Κύριε Υπουργὲ, τὰ εὐγαῖα καὶ παρατηρήσεις τῆς Συγκλήτου, ὃς εὐελπιστοῦμεν ὅτι ἀποδεχόμενος θέλετε υποβάλλει εἰς τὴν ψῆφον τῆς Βουλῆς γάριν τελειοτέρας καὶ σκοπιμωτέρας λειτουργίας τῶν νέων ὀργανικῶν Νόμων τῶν δύο Πανεπιστημίων.

Εἰς τάνωτέρω παρελειφθῆ, νὰ σημειωθῇ ἐν ταῖς κοιναῖς διετάξει περὶ ἀμφοτέρων τῶν Πανεπιστημίων, ὅτι ἡ Σύγκλητος θεωρησεν, ὅτι ἐν τῷ χρόνῳ 12 § 2 πρέπει νὰ προστεθῇ, ὅτι μετὰ τὴν 10 Οκτωβρίου καὶ μετὰ τὴν πρὸς ἐγγραφὴν ληξίν κατὰ τὰ θερινὸν εἴξαμηνον, ἐπιτρέπεται εἰς δεδικαιολογημένας περιστάσεις ἡ ἐγγραφὴ φοιτητῶν μετ' ἀπόρασιν τῆς πανεπιστημιακῆς Συγκλήτου.

Εὐπειθέστατος

Ο Πρύτανης
ΣΠΥΡ. Π. ΛΑΜΠΡΟΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Νοεμβρίου 1911

Αριθ. Πρωτ. 1948
Διεκτ. 464

Πρὸς τὸ Σ. ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν
καὶ τῆς Δημοσίας Εκπαίδευσεως Υπουργεῖον.

Κύριε Υπουργὲ,

Πλὴν τῶν εὐχῶν καὶ παρατηρήσεων τῆς Συγκλήτου τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν ἐπανόρθωσιν καὶ συμπλήρωσιν τῶν δραχ-

νικῶν Νόμων τῶν δύο Πανεπιστημίων, ἃς διεβιβάσταμεν 'Τυχὴ διὰ τοῦ ὅπ' ἡριν. 1947/463 ὅπὸ σημερινὴν ἡμερομηνίαν ἐγγράφου, ἔχουμεν τὴν πιμὴν νὰ ὑποβάλλωμεν εἰς 'Τυχῆς καὶ εὐχῆς πρὸς ἐπανέρθισιν ὡς πρὸς τὴν ὅπ' ἡριν. 2 ἔδραν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τὴν ἰδρυσιμένην διὰ τοῦ ὅπο 20 Ιουνίου 1911 Β. Διατάγματος περὶ καθορισμοῦ τῶν τακτικῶν ἑδρῶν διδασκαλίας ἐν ταῖς Σχολαῖς τοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου. Συμφώνως δηλαδὴ πρὸς πρότασιν γενουμένην ὅπὸ τοῦ 'Αντιπρυτάνεως κ. Ε. Ζολώτα ἡ Σύγκλητος ἐπεδέξατο νὰ παρακλήσῃ 'Τυχῆς, ὅπως ἡ δευτέρᾳ κύριη ἑδρα τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς περιορισθῇ εἰς τὸ μάθημα τῆς Καινῆς Διαθήκης καὶ τῆς Εἰςαγωγῆς εἰς τὴν Καινήν Διαθήκην, τῶν μαθημάτων τῆς Εγκυλοπαιίδειας τῆς Θεολογίας καὶ τῆς Βιβλιοκής Τσιτορίκης χριεμένων εἰς ἐκτάκτους καθηγητάς.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲ ταύτη παρακλήσιμην 'Τυχῆς, ὅπως ἐπανερθῶσῃ καὶ ἡ ἔπερχη παράλειψις ἐν ταῖς ἑδραῖς τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς ταῖς περιλαμβανομέναις ἐν τῷ εἰρημένῳ Διαταγμάτι, αἵτινες ἀνέργουνται εἰς 16 μόνον, ἐν ᾧ κατὰ τὸ ἀρθρον 7 τοῦ 'ΠΩΚΕ' νόμου ὄριζονται εἰς 17, παρακλεισθεῖσης προφανῶς τῆς ἑδρᾶς τῆς Μετακινητικῆς Ἑλληνικῆς Φιλολογίας, ἵστην ἰδρυσιν καὶ ἐπ' ἐπιχάτων πάλιν ἥργαθη ἡ Φιλοσοφικὴ Σχολή.

Εὐπειθέστατος
Ο Πρύτανης
ΣΠΥΡ. Π. ΛΑΜΠΡΟΣ

'Ἐπι Ἀθήναις, τῇ 15 Νοεμβρίου 1911.

Δριβ. Ηροτ. 1949
Διεκπ. 463

**Πρὸς τὸ Σ. ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν
καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως 'Υπουργεῖον.**

Ὑποβάλλομεν εἰς τὸ Σ. 'Υπουργεῖον ἐγκλείστως σχέδιον Νόμου περιλαμβάνοντος ἐν μόνον ἀρθρον, δι' οὗ κανονίζονται τὰ

τῆς πληρωμῆς ἐν γένει τῶν μισθῶν τῶν καταβαλλομένων ὅπὸ τοῦ τακτοίου τῶν Πανεπιστημίων χάριν τῆς λογιστικῆς τακτοποιήσεως τῆς ἐν τῷ ἡρίῳ 22 τοῦ Καποδιστριακοῦ ὄργανισμοῦ ἀπελλούς διατάξεως καὶ καθ' ἓν περίπτωσιν δὲν ἔθελε καταστῆ, δυνατή ἡ εἰςαγωγὴ εἰς τὴν Ρουλήν τῶν διὰ τοῦ ἡμετέρου 1947/463 ἐγγράφου ὑποβαλλομένων τροποποιήσεων ἐπὶ τῶν Νόμων 'ΠΩΚΕ' καὶ 'ΠΟΚΕ'.

Εὐπειθέστατος
Ο Πρύτανης
ΣΠΥΡ. Π. ΛΑΜΠΡΟΣ

"Ἀριθμοὶ μόνον.

Τὸ χ' ἑδάριον τῆς 21 τοῦ ἡρίου 26 τοῦ Νόμου 'ΠΩΚΕ' καὶ τὸ πρῶτον ἑδάριον τῆς 21 τοῦ ἡρίου 22 τοῦ Νόμου 'ΠΟΚΕ' τροποποιοῦνται ὡς ἔξῆς. Οἱ μισθοὶ καὶ τὰ ἐπιμίσθια τῶν καθηγητῶν, οἱ μισθοὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀνωτέρας καὶ κατωτέρας ὑπηρεσίας ἀμφοτέρων τῶν Πανεπιστημίων, τοῦ προσωπικοῦ τῶν κλινικῶν, τῶν ἐργαστηρίων, τῶν Μουσείων, τοῦ Βοτανικοῦ Κήπου καὶ τῆς Εθνικῆς Βιβλιοθήκης καταβάλλονται κατὰ τὸ δλον ὅπὸ τοῦ 'Εθνικοῦ Πανεπιστημίου, εἰς τὸ δποῖον τὸ Καποδιστριακὸν Πανεπιστήμιον ἀποδίδει τὸ ἥμισυ τοῦ μισθοῦ τῶν καθηγητῶν αὐτοῦ καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀνωτέρας καὶ κατωτέρας ὑπηρεσίας ἀμφοτέρων τῶν Πανεπιστημίων καὶ τὸ Δημόσιον τὸ ἥμισυ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Εθνικῆς Βιβλιοθήκης.

Η τροποποίησις κύριη ἴσχυει ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ίσχυος τῶν Νόμων 'ΠΩΚΕ' καὶ 'ΠΟΚΕ'.

'Εν Λιθήραις τῇ 15 Νοεμβρίου 1911

Αριθ. Πρωτ. 1962
Διεκπ. 473

**Πρόστιμο τὸ Σ. ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν
καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργεῖον.**

Ἐν σχέσει πρὸς τὸ ὑπ' ἀριθ. 1947/463 ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1911 ἡμέτερον ἔγγραφον πρὸς τὸ Σ. Ὑπουργεῖον περὶ τῶν κριθεισῶν ὅπε τῆς Πανεπιστημιακῆς Συγκλήτου ἀναγκαιωτάτων ἐπανορθώσεων καὶ συμπληρώσεων τῶν δύο Πανεπιστημιακῶν Νόμων, λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν Ὅμιν, Κύριε Ὑπουργὲ, ὅτι ἡ Πανεπιστημιακὴ Συγκλήτος ἐν τῇ συνεδρίᾳ αὐτῆς τῆς 9 Νοεμβρίου 1911 ἔχρινε τὰ μέλισσα ἐπίναγκες, ὅπως προστεθῆ εἰς τὰς δργανικὰς θέσεις τοῦ νόμου ΓΩΚΤ' περὶ δργανισμοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἡ θέσις ἐνὸς κλητῆρος τῆς Ὀρθολογιατρικῆς κλινικῆς, καθ' ἃ διαθηγητής καὶ διευθυντής τῆς κλινικῆς ταύτης δι' ἐπανειλημμένων αὐτοῦ ἔγγράφων πρὸς τὴν Πρυτανεῖαν πρόσπειρε, τῆς ὑπὲρ κύττου κλινικῆς στερουμένης δλῶς κλητῆρος, ἀπαραιτήτου ὄντος πρὸς διεξαγωγὴν τῆς ἐν αὐτῇ ὑπηρεσίας.

Εὐπειθέστατος
Ο Πρύτανης
ΣΠΥΡ. Π. ΛΑΜΠΡΟΣ

ΑΝΑΓΡΑΦΗ

**ΤΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΩΝ ΑΡΧΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ**

ΚΑΤΑ ΤΑ ΔΥΟ ΕΞΑΜΗΝΑ

ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΥ ΕΤ. ΥΣ 1911-12